

**Sprawozdanie na temat informacji
niefinansowych Grupy Kapitałowej
ING Banku Śląskiego S.A. w 2022 roku**

Obejmujące informacje niefinansowe ING Banku Śląskiego S.A.

Spis treści

Podejście do raportowania	3	Ujawnienie taksonomiczne	18
ING Bank Śląski	4	Czym jest Taksonomia?	18
Jak działamy jako Grupa ING w Polsce	4	Nasza strategia biznesowa a Taksonomia	18
Nasi klienci	7	Nasze obowiązki raportowe	19
		Obligatoryjne ujawnienia taksonomiczne	19
		Dodatkowe dobrowolne ujawnienia	21
Nasz model biznesowy	8		
Mapa interesariuszy	10	Stosowane polityki z zakresu zagadnień niefinansowych i procedury należytej staranności	22
Pracownicy	10	Polityki dotyczące zagadnień społecznych	22
Klienci	11	Polityki dotyczące zagadnień pracowniczych	24
Inwestorzy i rynek kapitałowy	11	Polityki dotyczące poszanowania praw człowieka	26
Otoczenie regulacyjne	11	Polityki dotyczące środowiska naturalnego	27
Media	11	Polityki dotyczące przeciwdziałania korupcji	41
Społeczeństwo	11		
Środowisko naturalne	11	Opis istotnych ryzyk dla zagadnień niefinansowych	44
Partnerzy biznesowi, w tym dostawcy	11	Ryzyko niefinansowe	44
Organizacje i otoczenie branżowe	11	Ryzyko operacyjne	44
Środowisko akademickie	12	Ryzyko braku zgodności (Compliance)	46
		Bezpieczeństwo transakcji i stabilność systemów IT	47
Zarządzanie kwestiami zrównoważonego rozwoju	13	Cyberbezpieczeństwo	49
Stałe struktury organizacyjne	13	Bezpieczeństwo danych osobowych	51
Interdyscyplinarna współpraca i dzielenie się wiedzą	13	Ryzyko ESG	52
Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności	15	Tabela zgodności z Ustawą o rachunkowości	59
Strategia ESG	16		

Zarząd ING Banku Śląskiego S.A. przedstawia Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. w 2022 roku, obejmujące informacje niefinansowe ING Banku Śląskiego S.A. zgodnie z Ustawą o Rachunkowości Dz.U. 1994.121.591 ze zm. (dalej „Sprawozdanie”).

Podejście do raportowania

Wybór i opis polityk, a także wskaźników efektywności został dokonany w oparciu o własne kryterium istotności, przy uwzględnieniu czynników wewnętrznych i zewnętrznych dotyczących działalności Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego. Wykorzystane wskaźniki to wskaźniki własne, wyliczone na podstawie dostępnych w Grupie Kapitałowej danych. Sprawozdanie jest spełnieniem wymogów związanych z Ustawą o Rachunkowości Dz.U. 1994.121.591 ze zm. W doborze wskaźników i opisie rezultatów stosowanych polityk, prezentowanych w tym Sprawozdaniu, kierowaliśmy się również wynikami badania istotności (obejmującego m.in. spotkanie dialogowe i wywiady indywidualne z przedstawicielami kluczowych grup interesariuszy Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.), które przeprowadziliśmy w IV kwartale 2022 roku na potrzeby przygotowania Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. w 2022 roku.

W związku ze zintegrowanym podejściem do raportowania, dodatkowy opis informacji niefinansowych, wykraczający poza zakres tego Sprawozdania, zawarty jest w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. w 2022 roku. W Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. w 2022 roku informacje niefinansowe zaraportowane są zgodnie ze standardem GRI Standards.

Bank nie identyfikuje powiązań pomiędzy wartościami wykazanymi w Rocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za 2022 rok a informacjami zawartymi w Sprawozdaniu na temat informacji niefinansowych.

ING Bank Śląski

Nasza historia sięga do 1988 roku. W tym właśnie roku, dokładnie 11 kwietnia, Rada Ministrów wydała rozporządzenie w sprawie utworzenia Banku Śląskiego w Katowicach i tu po dziś mieści się nasza siedziba. Niespełna rok później, z początkiem lutego 1989 roku, Bank Śląski rozpoczął swoją działalność. W 1992 nastąpiło przekształcenie naszego banku z banku państwowego w spółkę akcyjną. W 1993 roku otrzymaliśmy od Komisji Papierów Wartościowych zgodę na wprowadzenie akcji do obrotu publicznego. W styczniu 1994 roku ING nabyło 2,4 mln akcji naszego banku co odpowiadało 25,9% kapitału akcyjnego. 25 stycznia 1994 roku akcje Banku Śląskiego zadebiutowały na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Od 6 września 2001 roku – po połączeniu Banku Śląskiego z oddziałem ING – funkcjonujemy pod obecną nazwą ING Bank Śląski S.A. Wtedy też Grupa ING została większościowym udziałowcem w naszym banku (z udziałem 87,77%, który został zredukowany do poziomu 75,00% w marcu 2005 roku).

Bank skutecznie rozwija się w sposób organiczny. Misją banku jest inspirowanie i wspomaganie klientów w podejmowaniu trafnych decyzji życiowych. Osiągnięcie tego wymaga zaangażowanych i wrażliwych pracowników. Realizujemy tę misję poprzez nasz bank, jego spółki zależne, a przede wszystkim przez grupę ponad 8 tys. naszych pracowników.

Po ponad 30 latach nieustannego rozwoju, zajmujemy obecnie 4 miejsce pod względem wielkości aktywów ogółem i salda komercyjnego (sumy depozytów i kredytów) w polskim sektorze banków komercyjnych. Nasza skala działania przyczynia się do rozwoju polskiej gospodarki, ale niesie też ze sobą świadomość ogromnej odpowiedzialności za naszych pracowników, klientów, społeczeństwo i środowisko.

Jesteśmy bankiem uniwersalnym, który obsługuje zarówno klientów detalicznych, jak i podmioty gospodarcze. Podstawowym kanałem komunikacji z blisko 5 mln naszych klientów jest internet, z silnie rosnącą rolą bankowości mobilnej. Naszych klientów obsługujemy również poprzez sieć 228 miejsc spotkań. Są to miejsca, w których nasi klienci mogą spytać o poradę i porozmawiać.

W 2022 roku ING trzeci rok z rzędu zajmuje pozycję lidera w zakresie siły marki (Brand Power) wśród banków (w oparciu o badanie Kantar Polska). Wysoki poziom wskaźnika wskazuje na rolę wizerunku marki w zwiększaniu udziałów rynkowych, a w szczególności dopasowanie banku do potrzeb klientów, wyróżnialność marki na tle konkurencji oraz rozpoznawalność ING wśród banków. W 2022 roku ING był marką cieszącą się największym zaufaniem wśród konsumentów i bankiem, który stale podnosi jakość produktów i usług odpowiadając na zmieniające się potrzeby i oczekiwania klientów. Silny wizerunek przełożył się na najwyższe preferencje ING wśród banków w sytuacji wyboru przez konsumentów: konta oszczędnościowego i pożyczki oraz II miejsce dla: hipotek,

kont osobistych oraz aplikacji mobilnej. Marka posiada aspiracyjny wizerunek: banku dla osób przedsiębiorczych i marki zaangażowanej społecznie.

Jak działamy jako Grupa ING w Polsce

ING Bank Śląski S.A. jest podmiotem dominującym w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. Jako grupa, zdobyliśmy w ciągu ponad 30 lat naszej działalności pozycję jednej z największych instytucji finansowych w Polsce. Podstawowym obszarem naszej działalności jest bankowość, czyli m.in. obciążanie ryzykiem środków powierzonych nam przez naszych klientów (szczegółowo jest to wskazane w paragrafie 8 naszego statutu). Jako bank wraz ze spółkami zależnymi tworzymy grupę kapitałową, w której prowadzimy również działalność w zakresie m.in.:

- leasingu,
- faktoringu,
- usług kadrowo-płacowych oraz księgowych.

Spółki należące do grupy są również fundatorami Fundacji ING Dzieciom oraz Fundacji Sztuki Polskiej ING.

W 2022 roku bank i jego jednostki zależne nie zawarły z podmiotami powiązanymi transakcji, które byłyby pojedynczo lub łącznie transakcjami istotnymi i zawartymi na innych warunkach niż rynkowe.

ING Bank Śląski dokonuje na rynku międzybankowym operacji z ING Bank N.V. i podmiotami zależnymi od niego. Są to zarówno lokaty i kredyty krótkoterminowe, jak i operacje instrumentami pochodnymi. Bank prowadzi również rachunki bankowe podmiotów z Grupy ING, jak również świadczy usługi outsourcingowe i doradcze. Wszystkie wyżej wymienione transakcje odbywają się na zasadach rynkowych.

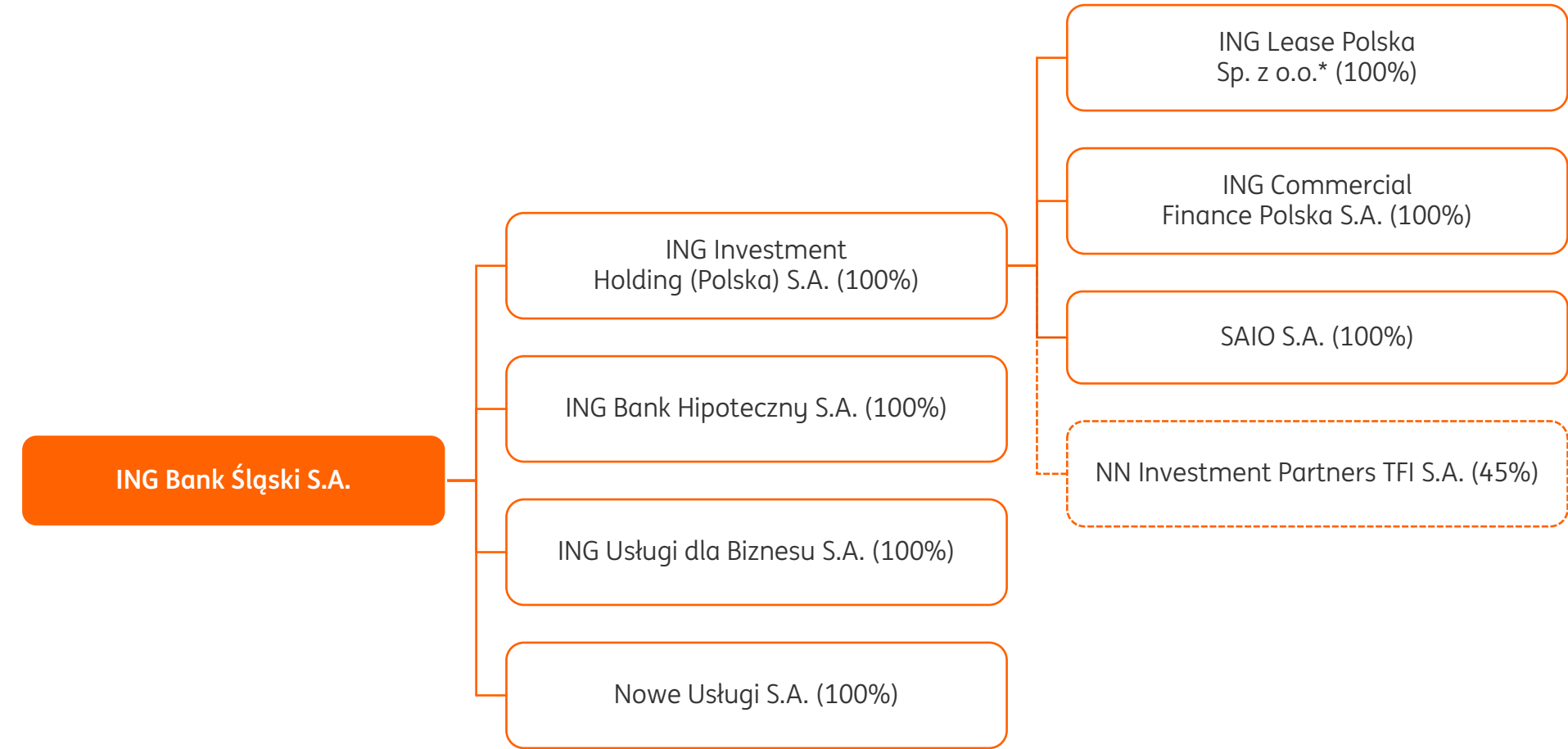
Koszty działania ponoszone przez bank na rzecz podmiotu dominującego wynikają przede wszystkim z umów o świadczenie usług konsultacyjno-doradczych, wsparcia operacyjnego, obsługi operacyjnej kart płatniczych oraz przetwarzania i analizy danych, zakupu serwisów informatycznych oraz udostępniania licencji oprogramowania. w zakresie kosztów ponoszonych przez bank na rzecz innych podmiotów powiązanych dominującą rolę odgrywają umowy outsourcingowe dotyczące świadczenia usług hostingu zasobów systemowych dla różnych aplikacji oraz monitoringu bezpieczeństwa informatycznego i testów penetracyjnych. Więcej o transakcjach z podmiotami

powiązanymi przeczytasz w nocie „Podmioty powiązane” w Rocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za 2022 rok.

Skład Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego

Spółki zależne i stowarzyszone w ramach Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. na 31 grudnia 2022 roku

Ciągła linia ramki oznacza spółkę zależną, a przerywana oznacza spółkę stowarzyszoną; *w skład grupy kapitałowej ING Lease (Polska) wchodzi dodatkowo 5 spółek zależnych, w których ING Lease (Polska) Sp. z o.o. posiada 100% udziałów.

Bank, poprzez ING Investment Holding (Polska) S.A., posiada 45% akcji w NN Investment Partners TFI S.A. i traktuje tę spółkę jako spółkę stowarzyszoną. Spółki zależne są konsolidowane przez nasz bank metodą pełną, a spółka stowarzyszona (NN Investment Partners TFI S.A.) jest konsolidowana metodą praw własności. Poza spółkami zależnymi i stowarzyszonymi, bank posiada mniejszościowe inwestycje kapitałowe m.in. w następujących w spółkach:

- Biuro Informacji Kredytowej S.A. (9,0% akcji),
- Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. (5,7% akcji),
- Polski Standard Płatności Sp. z o.o. (14,3% udziałów).

ING Investment Holding (Polska) S.A.

ING Investment Holding (Polska) jest spółką holdingową. Za jej pośrednictwem bank posiada udziały w czterech spółkach: ING Lease (Polska) (100%), ING Commercial Finance (100%), SAIO S.A. (100%) oraz NN IP TFI (45%).

ING Lease (Polska) Sp. z o.o.

ING Lease (Polska) jest obecna na rynku od 1995 roku, a od 2012 roku wchodzi w skład Grupy Kapitałowej Banku. Spółka ING Lease (Polska) oferuje wszystkie podstawowe rodzaje leasingu, które pozwalają sfinansować zarówno ruchomości (w postaci samochodów osobowych, dostawczych, środków transportu ciężkiego, maszyn i urządzeń, sprzętu budowlanego, medycznego, wyposażenia oraz IT), jak i nieruchomości. W skład grupy kapitałowej ING Lease (Polska) wchodzi dodatkowo 5 spółek zależnych, w których ING Lease (Polska) Sp. z o.o. posiada 100% udziałów. Spółka kieruje swoje usługi do wszystkich grup klientów: dużych, średnich i małych firm, a także mikro (przedsiębiorców).

W 2022 roku nowa produkcja leasingowa spółki wyniosła 6,4 mld zł (+2,5% r/r). Na koniec 2022 roku spółka obsługiwała ponad 36,4 tys. klientów (wzrost o 2% r/r), a wartość portfela wynosiła 12,9 mld zł (+12% r/r; w oparciu o dane rachunkowości zarządczej).

ING Commercial Finance Polska S.A.

ING Commercial Finance Polska oferuje faktoring. Spółka została założona w 1994 roku pod nazwą Handlowy Heller. Od 2006 roku funkcjonuje pod nazwą ING Commercial Finance, po tym jak została włączona w struktury Grupy ING. Od 2012 roku jest częścią Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego – podobnie jak spółka ING Lease (Polska).

W 2022 roku obroty ING Commercial Finance Polska wyniosły 67 mld zł (+26 % r/r), co stanowiło 14,5% obrotu na całym rynku. W 2022 roku spółka miała 9,5 tys. klientów (wzrost o 16% r/r) i wykupiła 4,2 mln faktur (wzrost o 10% r/r).

SAIO S.A.

Spółka SAIO prowadzi działalność w zakresie sprzedaży i wdrożeń oprogramowania do robotyzacji procesów biznesowych klasy RPA/RDA. Spółka rozwija biznes w oparciu o działania własne oraz budowaną sieć partnerską w Polsce i za granicą. Innowacyjne oprogramowanie SAIO znalazło się w rankingu Grupy Everest – RPA Products PEAK Matrix® Assessment 2022, a marka SAIO zdobyła nagrodę Red Dot.

ING Bank Hipoteczny S.A.

Celem strategicznym ING Banku Hipotecznego jest pozyskiwanie a następnie zwiększanie udziału długoterminowego finansowania w bilansie Grupy ING Banku Śląskiego poprzez emisję listów zastawnych oraz dołączenie do grupy głównych emitentów tych instrumentów dłużnych na polskim rynku.

Osiągnięcie założonego celu umożliwi:

- wzmocnienie stabilności finansowania w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego,
- dywersyfikację źródeł finansowania w zakresie finansowania obecnego portfela detalicznych kredytów hipotecznych,
- dopasowanie terminowej struktury aktywów oraz pasywów w bilansie Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego,
- uwolnienie płynności Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego,
- obniżenie kosztów finansowania prowadzonej akcji kredytowej w części portfela kredytowego finansowanego innymi długoterminowymi instrumentami.

Do tej pory ING Bank Hipoteczny przeprowadził w 2019 roku emisję 5-cio letnich „zielonych” hipotecznych listów zastawnych na kwotę 400 mln zł. Pozyskane z tytułu emisji środki zostały przeznaczone na refinansowanie złotych kredytów hipotecznych osób fizycznych, zabezpieczonych na nieruchomościach należących do 15% najbardziej efektywnych energetycznie budynków w Polsce.

W ostatnich latach ze względu na sytuację rynkową spowodowaną pandemią COVID-19 oraz konfliktem zbrojnym na Ukrainie, ING Bank Hipoteczny nie emitował listów zastawnych, natomiast w celu zwiększenia dywersyfikacji dotychczasowych źródeł finansowania ustanowił program emisji obligacji własnych, w ramach którego dokonywał emisji krótkoterminowych papierów dłużnych. Ponadto na powyższą sytuację miały również wpływ „wakacje kredytowe”. W lipcu 2022 roku ING Bank Hipoteczny ujął w rachunku wyników korektę związaną z wakacjami kredytowymi w wysokości 103,5 mln zł, co ma istotny wpływ na wynik ING Banku Hipotecznego w 2022 roku (ujemny wynik netto). Jednakże wpływ wakacji kredytowych ma charakter regulacyjny i jednorazowy. Nie wpływa na przyszłą zdolność tego banku do generowania pozytywnego wyniku w kolejnych okresach sprawozdawczych. Dodatkowo należy zaznaczyć, że pomimo ujęcia przedmiotowej korekty wskaźniki adekwatności kapitałowej, płynności, jakości aktywów ING Banku Hipotecznego pozostają na bezpiecznych poziomach, wyższych niż określone limity regulacyjne.

ING Usługi dla Biznesu S.A.

Spółka ING Usługi dla Biznesu powstała w 2012 roku i oferuje innowacyjne usługi biznesowe, które wykraczają poza tradycyjną bankowość.

Głównym celem spółki jest dostarczanie narzędzi, które ułatwiają prowadzenie biznesu. Obecnie w ofercie ING Usługi dla Biznesu znajdują się następujące rozwiązania:

- ALEO.com - największa internetowa baza danych o firmach (dane rejestrowe, dane finansowe),

- ING Księgowość - platforma do fakturowania i zarządzania płatnościami oraz usługi księgowe i kadrowo-płacowe,
- Firmove - serwis wspierający przyszłych oraz obecnych przedsiębiorców w tworzeniu i rozwoju biznesu.

Nowe Usługi S.A.

Spółka Nowe Usługi prowadzi działalność edukacyjną i marketingową. W zakresie edukacji, prowadzi portal edukacjagieldowa.pl. To strona o inwestowaniu i giełdzie, zarówno dla inwestorów początkujących, jak i zaawansowanych. Na stronie na bieżąco publikowane są materiały o tematyce inwestycyjnej oraz dostępna jest baza wiedzy.

Działalność marketingowa prowadzona jest w celu popularyzacji certyfikatów Turbo na rynku polskim. To instrumenty notowane na giełdzie w Warszawie, których emitentem jest ING Bank N.V. Głównie działania spółki to organizacja akcji marketingowych, prowadzenie szkoleń, obsługa infolinii ING Turbo czy wsparcie techniczne przy prowadzeniu strony internetowej ingturbo.pl.

NN Investment Partners TFI S.A.

W Polsce NN Investment Partners TFI S.A. jest obecne od 1997 roku. Jest drugim co do wielkości TFI na polskim rynku pod względem aktywów w funduszach rynku kapitałowego. Towarzystwo zarządza 30,5 mld zł (dane NN Investment Partners TFI S.A. na koniec grudnia 2022 roku) ulokowanymi w funduszach i portfelach dla szerokiego grona odbiorców. Obsługuje ponad 500 tys. klientów oferując im szeroki wachlarz produktów inwestycyjnych. NN Investment Partners TFI S.A. jest częścią międzynarodowej grupy Goldman Sachs Group Inc. Z sukcesem łączy globalną i lokalną ekspertyzę, aby dostarczać klientom rozwiązania inwestycyjne na najwyższym poziomie.

11 kwietnia 2022 roku grupa Goldman Sachs Group Inc. ogłosiła zakończenie procesu przejęcia Grupy NN Investment Partners. Połączenie NN Investment Partners z Goldman Sachs Asset Management tworzy podmiot zarządzający aktywami o wartości około 2,8 bln USD (dane Grupy NN Investment Partners oraz Goldman Sachs Asset Management na koniec grudnia 2021 roku). Połączenie silnych europejskich możliwości odpowiedzialnego inwestowania NN Investment Partners oraz pozycji Goldman Sachs Asset Management w pierwszej piątce dostawców rozwiązań alternatywnych wzmacnia podmiot, który oferować będzie pełne portfolio produktów dla klientów. Celem połączenia jest dostarczanie rozwiązań inwestycyjnych na szeroką skalę oraz przyspieszenie rozwoju oferty w wielu klasach aktywów. Ponadto, transakcja ta oraz długoterminowa umowa partnerska pomiędzy instytucjami dotycząca dalszego zarządzania aktywami sprawia, że Goldman Sachs Asset Management stał się jednym z największych na świecie zarządzającym pozagrupowymi aktywami ubezpieczeniowymi.

Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego

Powołanie spółki SAIO S.A.

Spółka SAIO powstała 2 sierpnia 2022 roku, jako 100% spółka zależna od ING Investment Holding Polska (który był jej założycielem). Spółka po okresie organizowania (oczekiwania na wpis do KRS) stała się cesjonariuszem biznesu prowadzonego wcześniej w ING Usługi dla Biznesu. Cesja biznesu została dokonana 1 października 2022 roku. Wtedy wszelkie relacje z klientami, dostawcami, partnerami oraz ING Bankiem Śląskim (licencja z prawem do sublicencjonowania na oprogramowanie SAIO) przeszły na nową spółkę. Tym samym cały biznes związany z robotics (licencje na oprogramowanie, usługi wdrożeniowego) zostały skupione w dedykowanym podmiocie, pod nową marką.

Likwidacja spółki SOLVER Sp. z o.o.

18 maja 2022 roku nastąpiło zamknięcie likwidacji podmiotu zależnego Banku - spółki SOLVER Sp. z o.o. 25 sierpnia 2022 roku Sąd Rejonowy w Katowicach wydał postanowienie o wykreśleniu spółki z Krajowego Rejestru Sądowego (data uprawomocnienia się postanowienia: 9 września 2022 roku).

Nasi klienci

Akwizycja nowych klientów pozostawała względem poprzednich lat na satysfakcjonującym poziomie – w 2022 roku pozyskaliśmy 322 tys. nowych klientów indywidualnych (309 tys. w 2021 roku), 56 tys. przedsiębiorców (62 tys. w 2021 roku) oraz 15 tys. klientów korporacyjnych (13 tys. w 2021 roku).

W ciągu roku baza klientów zwiększyła się o 65 tys., wobec wzrostu o 128 tys. rok wcześniej. Relatywny niższy wzrost liczby klientów ogółem względem liczby nowych klientów wynikał z kontynuowania obowiązków regulacyjnych i zamykania relacji z nieaktywnymi klientami (efekt ten był też widoczny w poprzednich latach, m.in. w 2019 roku).

Na koniec grudnia 2022 roku liczba klientów wynosiła 4,92 mln i dzieliła się na następujące segmenty działalności:

- 4,38 mln klientów indywidualnych (wzrost o 35 tys. r/r),
- 533 tys. klientów korporacyjnych (wzrost o 30 tys. r/r), w tym:
 - 436 tys. przedsiębiorców (wzrost o 16 tys.),
 - 93 tys. średnich i dużych firm (wzrost o 14 tys.),

- 3,4 tys. klientów strategicznych (płasko r/r).

Wzrost naszej bazy klientowskiej lepiej opisuje liczba klientów primary, czyli takich, dla których jesteśmy bankiem pierwszego wyboru i którzy posiadają kilka (określonych) produktów. Takich klientów łącznie na koniec 2022 roku mieliśmy 2,32 mln, czyli o 102 tys. więcej niż na koniec 2021 roku, a w tym:

- 2,11 mln klientów indywidualnych (wzrost o 91 tys. r/r),
- 157 tys. przedsiębiorców (wzrost o 2 tys. r/r) oraz
- 48 tys. klientów korporacyjnych (bez uwzględnienia klientów strategicznych; wzrost o 9 tys. r/r).

Klienci primary stanowili na koniec 2022 roku 47% wszystkich naszych klientów (na koniec 2021 roku było to 46%).

Stale rosnąca liczba klientów jest efektem działań, które podejmujemy, aby umocnić długoterminowe relacje z klientami. Relacje te bazują na naszej, godnej zaufania marce, przejrzystej i elastycznej ofercie produktowej oraz na stale rozwijanym, nowoczesnym systemie dystrybucji i obsługi. Stawiamy na rozwój technologiczny oraz wsparcie klientów w ich codziennym funkcjonowaniu. Odpowiadamy na potrzeby, zwiększamy dostępność i elastyczność. Dbamy o prosty język i zrozumiałą bankowość.

Nasz model biznesowy

Jesteśmy bankiem uniwersalnym, który, wraz z innymi spółkami swojej grupy kapitałowej, obsługuje w ramach działalności zarówno klientów indywidualnych, jak i klientów firmowych. Chcemy być postrzegani **jako bank przyszłości dla ludzi przedsiębiorczych** - bank, który dostarcza swoim klientom praktyczne rozwiązania, których potrzebują i z których chętnie korzystają. Chcemy, aby dzięki naszemu wsparciu ludzie mogli realizować swoje cele.

Podstawą sprawnego funkcjonowania naszego modelu biznesowego jest grupa ponad 8 tys. pracowników. Ważna jest dla nas ich motywacja, różnorodne doświadczenie, staż pracy i bogata wiedza. Pracę opieramy na naszym kodeksie etyki zawodowej - Pomarańczowym Kodzie, czyli zbiorze Zachowań i Wartości ING.

Naszą misją jest **wspieranie i inspirowanie ludzi do bycia o krok do przodu w życiu i biznesie**. W życiu każdej osoby zmieniają się role, które pełnią w społeczeństwie: od dziecka, poprzez studenta, rodzica, przedsiębiorcę, pracownika banku, naszego dostawcę czy pracownika innej firmy aż po emeryta. Jest to pewna podróż, w trakcie której klient będzie dokonywał różnych i ważnych - zarówno prywatnie, jak i biznesowo - wyborów. My, jako bank, pomagamy mu podejmować najlepsze dla niego decyzje finansowe. Dlatego dostarczamy naszym klientom wiedzę i narzędzia, a także proste, użyteczne oraz dopasowane do ich potrzeb rozwiązania. Umożliwiamy również lepsze zrozumienie swojej sytuacji finansowej.

Naszą rolą jest umożliwienie bezpiecznego i efektywnego oszczędzania pieniędzy. Depozyty powierzone przez jednych finansują pożyczki i kredyty udzielone innym klientom, a te sprzyjają rozwojowi zarówno społeczeństwa, jak i gospodarki. Przyznane finansowanie pozwala na zakup mieszkań, rozpoczęcie działalności gospodarczej czy rozwój firmy. Tworzymy i oferujemy produkty wspierające działania zrównoważone zarówno dla klientów indywidualnych, jak i dla firm.

Oferujemy naszym klientom produkty i usługi bankowe (takie jak kredyty czy konta oszczędnościowe i przelewy), ale również z obszaru beyond banking czyli niepowiązane z tradycyjnie rozumianą bankowością. Nasze kompetencje pozwalają nam na budowanie pozytywnego doświadczenia klienta. Nie są to wyłącznie produkty ubezpieczeniowe, obsługa księgowa czy produkty inwestycyjne. Oferujemy naszym klientom również szeroki wachlarz narzędzi do zarządzania finansami.

Jako bank przyszłości, **wdrażamy innowacje**, aby zaspokajać potrzeby klientów. Wykorzystujemy również big data i sztuczną inteligencję oraz współpracujemy z fintechami, co pozwala nam sięgać wyżej. Dbamy o sprawny system płatności i transakcji. Jednocześnie – wobec rosnącej popularności obrotu bezgotówkowego – coraz ważniejszy staje się wydajny system płatności elektronicznych. Zapewniamy naszym klientom bankowość transakcyjną, realizujemy przelewy, płatności kartami, telefonem czy BLIKIEM oraz rozwijamy narzędzia do płatności bezgotówkowych. W tym celu udostępniliśmy konkretne rozwiązania wspierające rozwój e-commerce, takie jak np. bramka płatnicza imoje - pierwsze w Polsce płatności online dla sklepów internetowych oferowane przez bank.

Pozwalają one klientom szybko i wygodnie zrealizować płatność za zakupy. W 2021 roku, jako pierwszy bank w Polsce, zdecydowaliśmy się na wymianę systemu centralnego. Postawiliśmy na rozwiązanie chmurowe, które dodatkowo przyspieszy transformację cyfrową i technologiczną naszego banku. Umożliwi to zbudowanie niezawodnej bankowości, a także zapewni pełną personalizację oferty oraz dopasowanie jej do indywidualnych potrzeb klientów. Dzięki temu wyeliminowane zostaną planowe niedostępności z powodu prac serwisowych lub implementacji nowych produktów i rozwiązań.

Podstawowym kanałem interakcji z klientami – zarówno detalicznymi, jak i korporacyjnymi – jest dla nas bankowość elektroniczna i mobilna. Chcemy by nasi klienci dysponowali narzędziami, które umożliwią im nowoczesne płatności oraz zdalne załatwianie prostych spraw takich jak płatności za bilety komunikacji miejskiej, parkingi oraz przejazdy autostradami. Nasza bankowość elektroniczna pozwala również na wygodniejsze załatwienie spraw urzędowych, np. można złożyć wnioski o świadczenia społeczne. Ponad połowa klientów detalicznych korzysta z Mojego ING wyłącznie na urządzeniu mobilnym, a w bankowości korporacyjnej co 10 przelew jest realizowany w kanale mobilnym.

Jednocześnie dostrzegamy zmieniającą się rolę placówek. Dlatego od kilku lat nie mówimy już o oddziałach, a o miejscach spotkań, gdzie nasi doradcy pomagają klientom w podejmowaniu ważnych decyzji - w codziennym bankowaniu, mieszkaniu lepiej, rozwijaniu biznesu oraz dbać o finansową przyszłość. Klientom korporacyjnym, w zależności od potrzeb umożliwiamy również obsługę w siedzibie ich firmy. Zadaniem naszych pracowników jest wspieranie klientów w podejmowaniu decyzji finansowych, m.in. poprzez analizę ich potrzeb i celów finansowych, sytuacji finansowej czy poziomu ryzyka inwestycji.

Mamy świadomość, że wpływamy na wiele procesów gospodarczych i jednostkowych wyborów, a od naszych decyzji zależy jak będzie wyglądał świat i jaką rzeczywistość zastaną następne pokolenia. Dlatego w naszych decyzjach biznesowych oraz pozabiznesowych kierujemy się **zasadami zrównoważonego rozwoju**. Dotyczy to zarówno obszaru klimatu i środowiska (E), społeczeństwa (S), jak i ładu korporacyjnego (G). Chcemy być liderem w dziedzinie ochrony środowiska i wspierać naszych klientów w transformacji energetycznej oraz spełnianiu nowych wymogów. Wspieramy w byciu przedsiębiorczym i pomagamy zarządzać finansami. Wyrównujemy szanse społeczne i dbamy o zdrowie pracowników. Działamy etycznie w oparciu o wartości, zasady i procesy oraz zgodnie z regulacjami i w nawiązaniu do najlepszych praktyk rynkowych.

Jako instytucja zaufania publicznego, wiemy jak ważne dla sektora bankowego i całej gospodarki są aspekty związane ze stabilnym i efektywnym systemem zarządzania ryzykiem. W naszym banku jest on skonstruowany zgodnie z najlepszymi standardami rynkowymi w oparciu o zasady trzech linii obrony, gdzie pierwsza linia to zarządzający biznesem, druga linia to zarządzający ryzykiem i finansami, a trzecia to audyt wewnętrzny i compliance. Ryzykiem ESG zarządzamy jako nieodłączną częścią każdej z grup ryzyk, zarówno finansowych (np. ryzykiem kredytowym czy rynkowym), jak i niefinansowych (np. ryzykiem operacyjnym). Dbamy również o optymalne zarządzanie strukturą aktywów i pasywów naszego bilansu w ramach limitów apetytu na ryzyko.

Mapa interesariuszy

Mapa interesariuszy Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego

Interesariuszami ING są wszyscy ci, na których wpływamy i którzy oddziałują na naszą organizację. W naszej działalności ich potrzeby mają bardzo duże znaczenie, chcemy je dobrze poznać i adekwatnie na nie reagować. Mamy świadomość, że oczekiwania naszych interesariuszy są różne. W naszej codziennej pracy działamy tak, aby na te zróżnicowane oczekiwania odpowiadać. Dbamy o profesjonalną, a jednocześnie prostą komunikację naszego banku, zarówno z otoczeniem wewnętrznym, jak i zewnętrznym. Stawiamy na stały i otwarty dialog, również

dlatego, że opinie naszych interesariuszy pozwalają uwzględniać w planach banku zmieniające się uwarunkowania społeczno-ekonomiczne.

W IV kwartale 2022 roku zaktualizowaliśmy mapę naszych interesariuszy. W tym celu pracownicy reprezentujący wszystkie piony organizacji oceniali interesariuszy wstępnie zidentyfikowanych jako istotnych dla Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego ze względu na ich wpływ na organizację i zainteresowanie (komunikację z organizacją) w skali od 1 do 10. Istotność poszczególnych grup interesariuszy ustaliliśmy na podstawie średnich arytmetycznych uzyskanych ocen. Następnie wyniki poddaliśmy dyskusji i ustaliliśmy ostateczny kształt mapy interesariuszy.

Przez cały rok regularnie współpracujemy z naszymi interesariuszami, aby wysłuchać ich opinii i jak najlepiej zrozumieć potrzeby. Tematom dla nich najistotniejszym nadajemy wymiar strategiczny. Równocześnie zabieramy głos i prezentujemy nasz punkt widzenia w sprawach ważnych w kontekście gospodarczym, społecznym czy środowiskowym.

Komunikacja z otoczeniem jest kluczowym elementem naszej podstawowej działalności i naturalną konsekwencją aktywności społecznej banku. W dialogu z interesariuszami wykorzystujemy zarówno wysoce sparametryzowane narzędzia (badania satysfakcji, audyty), jak i bieżący kontakt.

Pracownicy

Nasz priorytet to dbałość o tworzenie przyjaznego i angażującego miejsca pracy, które podąża za zmieniającymi się potrzebami pracowników. To m.in. dzięki ich głosom, zaangażowaniu i otwartości możemy się stale rozwijać jako organizacja. Poznajemy opinie i oceny pracowników m.in. poprzez regularnie przeprowadzane badanie zdrowia organizacji (OHI). W intranecie pracownicy dyskutują za pośrednictwem społeczności oraz bloga prezesa. Organizujemy również anonimowe czaty z członkami zarządu. Interesy pracowników i ich prawa reprezentują organizacje pracownicze – rada pracowników i związki zawodowe. Doceniamy i wspieramy zaangażowanie naszych pracowników w działania wolontariackie.

Klienci

Klienci to jedna z najważniejszych grup naszych interesariuszy, bo bez nich nie byłoby naszej organizacji. Ich opinie i potrzeby są dla nas niezwykle istotne, dlatego zbieramy je na bieżąco, analizujemy i staramy się wdrażać do naszych produktów i usług (tzw. głos klienta). Badania satysfakcji klientów prowadzone są w systemie ciągłym. Nasi klienci mogą się z nami kontaktować poprzez różne kanały komunikacji.

Inwestorzy i rynek kapitałowy

Stosujemy się do Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW - dbamy o równe traktowanie wszystkich uczestników rynku kapitałowego i przykładamy wagę do szerokiego dostępu do informacji oraz efektywnej komunikacji z nimi. Utrzymujemy z nimi stały kontakt, np. przez organizowanie kwartalnych konferencji z zarządem przy okazji publikacji wyników finansowych. Dbamy o to by kluczowe i kompleksowe informacje trafiały do uczestników rynku kapitałowego jak najszybciej – dlatego raportujemy szacunki wyników za IV kwartał roku, a nasze sprawozdanie zarządu jest raportem zintegrowanym, pokazującym całościowy obraz naszej organizacji (przykładając na równi wagę do informacji finansowych, jak i niefinansowych). Całą naszą komunikację opieramy o naszą [Politykę informacyjną](#).

Otoczenie regulacyjne

Dbamy o zgodność z regulacjami, wypełniamy zalecenia nadzorcze. Odpowiadamy na zapytania, raportujemy wyniki naszej działalności, wdrażamy zalecenia i rekomendacje.

Media

Kontaktujemy się z mediami m.in. przez odpowiadanie na bieżące pytania, dystrybucję informacji prasowych, organizowanie konferencji prasowych oraz inicjowanie spotkań. Więcej informacji o biurze prasowym znajduje się [na naszej stronie](#).

Społeczeństwo

Jesteśmy zaangażowanym członkiem społeczności, współpracujemy z wieloma organizacjami z sektora pozarządowego. Kontaktujemy się z nimi na bieżąco za pomocą różnorodnych narzędzi. Zapraszamy na spotkania, wchodzimy w partnerstwa, angażujemy się we wspólne inicjatywy. Dodatkowo co roku przekazujemy darowizny charytatywne finansowe oraz rzeczowe.

Środowisko naturalne

Ochrona środowiska naturalnego oraz zrównoważony rozwój stanowią ważny element naszej długoterminowej strategii. Identyfikujemy ryzyka oraz odpowiedzialnie kształtujemy relacje z klientami oraz partnerami, którzy działają w obszarach wpływających na środowisko, w którym żyjemy. Wspieramy naszych klientów, realizując strategię zrównoważonego finansowania. Zgodnie z naszą Deklaracją Ekologiczną finansujemy inwestycje w Odnawialne Źródła Energii (OZE), projekty proekologiczne oraz związane ze wparciem i promocją elektromobilności. Prowadzimy działania z zakresu edukacji ekologicznej, współpracujemy z organizacjami działającymi na rzecz środowiska. W ramach [Programu Grantowego ING](#) wspieramy start-upy i młodych naukowców realizujących innowacyjne projekty na rzecz klimatu.

Partnerzy biznesowi, w tym dostawcy

Wyboru dostawców dokonujemy na zasadzie równej szansy, w oparciu o obiektywne kryteria. Współpracujemy z dostawcami w sposób otwarty i uczciwy. Wszyscy dostawcy deklarują przestrzeganie standardów zawartych w *Kodeksie postępowania dla dostawców ING Banku Śląskiego S.A.* Kodeks jest dostępny na naszej [stronie internetowej](#).

Organizacje i otoczenie branżowe

Dzielimy się doświadczeniem i wiedzą z naszym otoczeniem. Organizujemy okrągłe stoły sprzyjające wymianie myśli i idei.

Środowisko akademickie

Środowisko akademickie, a zwłaszcza studenci, to dla nas bardzo ważny interesariusz. Organizujemy spotkania ze studentami oraz uczestniczymy w inicjatywach im dedykowanych. Organizujemy również Staż z Lwem skierowany do studentów, którzy chcą rozwijać swoją karierę w bankowości. Jesteśmy obecni na uczelniach między innymi przez naszych ambasadorów wśród studentów.

Zarządzanie kwestiami zrównoważonego rozwoju

W ING prowadzimy biznes w sposób etyczny, odpowiedzialny i zrównoważony. Wynika to z naszych wartości, zdefiniowanych w Pomarańczowym Kodzie. Rozumiemy, że nasze działania mają wpływ na wiele grup interesariuszy. Przestrzegamy praw człowieka w odniesieniu do wszystkich osób, z którymi współpracujemy. To podstawowa, uniwersalna wartość, która znajduje odzwierciedlenie w poszczególnych aspektach naszej działalności. Wiemy, że nasza odpowiedzialność to wspieranie różnorodności i wyrównywanie szans. Działamy z poszanowaniem międzynarodowych standardów – Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz zasad United Nations Global Compact. Jesteśmy sygnatariuszem Karty Różnorodności. Czujemy się odpowiedzialni za nasz wpływ na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę, aktywnie działamy na rzecz realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ. Realizujemy postanowienia naszej Deklaracji Ekologicznej. Kierunki naszego zaangażowania na rzecz zrównoważonego rozwoju wyznacza Strategia ESG. Dbamy o odpowiedzialność w łańcuchu dostaw i odpowiedzialne oferowanie produktów. Szczegółowo zasady naszej działalności regulują wewnętrzne polityki, do których odwołujemy się w poszczególnych rozdziałach niniejszego Sprawozdania.

Stałe struktury organizacyjne

W 2022 roku Zarząd ING Banku Śląskiego powołał dwa komitety w strukturze organizacyjnej banku: ESG Council oraz Komitet Ryzyka ESG. Komitety te pełnią funkcje decyzyjne wobec wszystkich jednostek organizacyjnych banku oraz funkcje doradcze wobec Zarządu dla spraw wymagających jego zatwierdzenia.

Misją ESG Council jest kreowanie właściwego ekosystemu, aby ESG stało się ważnym, trwałym i inherentnym elementem dla całej organizacji. Komitet nadzoruje postępy oraz spójność działań i komunikacji w całej organizacji w obszarze ESG i zrównoważonego rozwoju. Do zadań komitetu należy m.in.:

- zatwierdzanie Strategii ESG oraz działań i mierników realizacji celów strategicznych,
- monitorowanie postępów działań i wykonania celów w zakresie realizacji Strategii ESG.

Przewodniczącym ESG Council jest Prezes ING Banku Śląskiego, a w skład wchodzi cały Zarząd banku oraz szefowie obszarów mających największy wpływ na realizację celów z obszaru ESG. Spotkania ESG Council odbywają się co dwa miesiące.

Głównymi zadaniami Komitetu Ryzyka ESG są: kreowanie polityki zarządzania ryzykiem ESG, zatwierdzanie metodologii zarządzania ryzykiem ESG, zatwierdzanie narzędzi wykorzystywanych do oceny ryzyka ESG, określanie

standardów analizy kredytowej ryzyka ESG oraz przebiegu procesu oceny i monitorowania ryzyka ESG, a także zasad uwzględniania ryzyka ESG w wycenie zabezpieczeń.

W 2022 roku zostało utworzone w banku Centrum Eksperckie ESG Innowacje, które koordynuje działania związane z budowaniem i realizacją Strategii ESG oraz funkcjonowaniem ESG Council. Działa także na rzecz umacniania świadomości i kultury ESG oraz rozwoju wiedzy pracowników w tym obszarze. Połączenie kompetencji z obszaru ESG i innowacji pozwala na efektywne wspieranie biznesu we wdrażaniu nowatorskich rozwiązań zgodnych z ideą zrównoważonego rozwoju.

W 2022 roku utworzony został także Zespół Ryzyka ESG w ramach Departamentu Regulacji Ryzyka, odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem ESG w ramach Pionu CRO oraz inicjowanie i koordynację dalszych działań zmierzających do kompleksowego wdrożenia zarządzania tym ryzykiem do istniejącego systemu zarządzania ryzykiem kredytowym, rynkowym, płynności i operacyjnym oraz spełnienia oczekiwań wskazanych w dokumentach nadzorczych.

Interdyscyplinarna współpraca i dzielenie się wiedzą

Aby zrealizować cele Strategii ESG, przyjęliśmy dwa sposoby działania. Do realizacji nowych, złożonych, wielowątkowych zadań został powołany Program Transformacyjny ESG. Program pozwala nam sprawnie koordynować działania wymagające udziału wielu jednostek organizacji oraz uzyskiwać wartość dodaną wynikającą ze współpracy osób na co dzień pracujących różnych obszarach. W skład Core ESG Team Programu wchodzi przedstawiciele wszystkich pionów banku - linii biznesowych, ryzyka, finansów, operacji, IT, HR oraz spółek zależnych. Program wspiera nas w transformacji do docelowego modelu naszego zaangażowania w kwestie ESG.

Z kolei tematy relatywnie homogeniczne, które kontynuujemy od dłuższego czasu i gdzie osiągnęliśmy już odpowiedni poziom dojrzałości, realizujemy w interdyscyplinarnych zespołach - gildiach, które dbają o ciągłość prac oraz ich synergię. Istotą gildii jest współpraca zespołów złożonych z osób z różnych obszarów organizacji, wymiana wiedzy i kontynuacja inicjatyw, wynikających bezpośrednio ze Strategii ESG. Interdyscyplinarne zespoły – gildie – powołano w trzech obszarach: przyjazne i różnorodne miejsce pracy, zdrowie finansowe klientów i działania na rzecz społeczeństwa. Zarówno Program Transformacyjny ESG, jak i poszczególne Gildie ESG raportują do ESG Council.

Chcemy, aby myślenie i działanie w kategoriach zrównoważonego rozwoju było naturalne dla wszystkich pracowników naszej organizacji. Zaczynając od siebie, chcemy dawać dobry przykład, dzielić się wiedzą

i najlepszymi praktykami. Zarząd banku od lat aktywnie promuje ideę odpowiedzialnego biznesu w organizacji i poza nią, podkreślając m.in. dużą rolę sektora bankowego we wspieraniu zielonej transformacji. Odpowiedzialność za realizację celów z obszaru ESG wyrażona jest również w celach wyznaczanych Zarządowi na dany rok i bezpośrednio przekłada się na poziom wynagrodzenia zmiennego.

Przedstawiciele władz banku regularnie zabierają głos na wydarzeniach oraz w publikacjach poświęconych kwestiom zrównoważonego rozwoju. Współpracujemy ze środowiskiem organizacji pozarządowych i angażujemy się w realizowane przez nie przedsięwzięcia. Aktywnie działamy na rzecz budowania ekosystemu ESG. W Programie Grantowym ING wspieramy innowacyjne projekty zgodne z Celami Zrównoważonego Rozwoju. Organizujemy okrągłe stoły, sprzyjające wymianie wiedzy i doświadczeń między ekspertami z różnych środowisk, branż i organizacji, działających na rzecz zrównoważonego rozwoju. Jesteśmy przekonani, że przyszłość to nasza wspólna odpowiedzialność.

Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności

ING Bank Śląski S.A.

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba klientów (tys.)	4 860	4 504	4 722	4 851	4 916
Liczba pracowników (osoby)	7 665	7 690	8 053	8 248	7 961
Stosunek wynagrodzeń całkowitych kobiet do mężczyzn (%)	-	-	98%	99%	95%
Wskaźnik rotacji dobrowolnej	4,7%	4,8%	3,4%	5,6%	6,0%
Wskaźnik rotacji niedobrowolnej	2,2%	3,2%	3,4%	3,4%	5,1%
Finansowanie OZE przez segment korporacyjny (mln zł)	12,7	46,5	975,6	303,5	1 553,3
Zużycie energii elektrycznej (kWh)	-	32 131 934	26 931 032	25 331 448	24 210 425
Zużycie wody (m ³)	-	76 930	70 932	58 528	40 139
Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w zakresie I i II w stosunku do roku bazowego (2019) – ujęcie <i>market-based</i>	-	-	-21,4%	-18,7%	-25,7%
Liczba godzin wykorzystanych na wolontariat przez pracowników	5 221	7 176	1 072	1 045	5 608

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba klientów (tys.)	4 860	4 504	4 722	4 851	4 916
Liczba pracowników (osoby)	8 086	8 135	8 507	8 694	8 399
Stosunek wynagrodzeń całkowitych kobiet do mężczyzn (%)	-	-	98%	99%	96%
Wskaźnik rotacji dobrowolnej	4,7%	4,5%	3,6%	5,5%	6,3%
Wskaźnik rotacji niedobrowolnej	2,3%	2,7%	3,4%	3,4%	4,9%
Finansowanie OZE przez segment korporacyjny (mln zł)	12,7	46,5	975,6	303,6	1 560,9
Zużycie energii elektrycznej (kWh)	-	32 916 393	27 657 936	26 036 931	24 916 157
Zużycie wody (m ³)	-	80 707	74 669	61 653	42 235
Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w zakresie I i II w stosunku do roku bazowego (2019) – ujęcie <i>market-based</i>	-	-	-22,4%	-19,6%	-25,7%
Liczba godzin wykorzystanych na wolontariat przez pracowników	5 301	7 283	1 072	1 099	5 867

Strategia ESG

Obszar ESG (*Environmental, Social, Governance*) jest jednym z priorytetów ING. Wiemy, że od dzisiejszych decyzji i działań zależy, jak będzie wyglądał świat jutra i jaką rzeczywistość zastaną następne pokolenia. W I kwartale 2022 roku ogłosiliśmy Strategię ESG Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego, która jest wyrazem naszego poczucia odpowiedzialności za nasz wpływ i działania wobec obecnych i przyszłych klientów, za świat, w którym będą funkcjonowali, a zatem także za środowisko i otoczenie społeczne.

Strategia ESG jest elementem naszej strategii biznesowej, wynika wprost z naszej misji oraz wartości, którymi się kierujemy. Pozwala nam wyznaczyć jasny kierunek działań oraz cele, które realizujemy: dla siebie, klientów, społeczeństwa i zrównoważonego świata. Strategia ESG obejmuje swoim zakresem aspekty środowiskowe, społeczne oraz dotyczące ładu korporacyjnego w perspektywie trzyletniej z coroczną aktualizacją.

Tworzenie Strategii ESG jest dla nas ważnym procesem i obejmuje:

- analizę bieżącego stopnia realizacji priorytetów Strategii ESG oraz Deklaracji Ekologicznej,
- identyfikację kierunków strategicznych ESG Grupy ING na poziomie globalnym w celu zapewnienia spójnego podejścia w obszarze ESG,
- analizę otoczenia zewnętrznego, w tym formalno-regulacyjnego,
- analizę istotności w oparciu o dialog z interesariuszami.

Te kroki pozwalają zdefiniować nasze kluczowe priorytety strategiczne. Strategia ESG, zawierająca priorytety, cele i miary, jest zatwierdzana przez ESG Council. Dokumentem komplementarnym do Strategii jest Deklaracja Ekologiczna.

Zgodnie ze Strategią ESG, kontynuujemy nasze działania w odpowiedzi na wyzwania współczesnego świata:

- E (Environmental)

Nie zgadzamy się na degradację środowiska. Realizujemy postanowienia Deklaracji Ekologicznej. Dążymy do przeciwdziałania skutkom zmian klimatu i wspieramy naszych klientów w transformacji środowiskowej.

- S (Social)

Wspieramy w byciu przedsiębiorczym i pomagamy zarządzać finansami. Wyrównujemy szanse społeczne. Dbamy o zdrowie pracowników.

- G (Governance)

Działamy etycznie w oparciu o wartości, zasady, procesy. Naszym priorytetem jest zgodność z regulacjami i działanie w nawiązaniu do najlepszych praktyk rynkowych.

W Strategii ESG wyznaczyliśmy konkretne cele, które realizowaliśmy w 2022 roku i będziemy realizować w najbliższych latach: dla siebie – działamy i dajemy przykład, naszych klientów – inspirujemy ich i wspieramy oraz społeczeństwa – wspólnie budujemy lepszy świat.

Cele, na których koncertowaliśmy się w 2022 roku			
	Środowisko (E)	Przedsiębiorczość i równe szanse (S)	Etyka i zgodność z regulacjami (G)
Priorytety MY (działamy dając przykład)	<ul style="list-style-type: none">• Prowadzimy zrównoważoną gospodarkę własną.• Digitalizujemy procesy z uwzględnieniem wpływu na środowisko.• Uwzględniamy czynniki klimatyczne w naszych decyzjach biznesowych.	<ul style="list-style-type: none">• Tworzymy środowisko pracy, w którym dbamy o wellbing pracowników (zdrowie, energia, aktywność i finanse).• Wspieramy pracowników w byciu przedsiębiorczym.• Dbamy o różnorodność i włączanie wśród pracowników banku.	<ul style="list-style-type: none">• Budujemy świadomość i kulturę ESG wśród pracowników, rozwijamy kompetencje ESG.• Włączamy ESG w strategię banku, strukturę organizacyjną, procesy projektowania produktów, zarządzanie ryzykiem, politykę zakupów i ład korporacyjny.• Dostosowujemy się do regulacji – ryzyko, finanse, compliance i portfel klientów.
Kluczowe cele:	Osiągnięcie zeroemisyjności w zakresie I i II do 2030 roku.	Utrzymanie wskaźnika różnicy wynagrodzeń mężczyzn i kobiet (luka płacowa) – 1% do 2024 roku.	Wyznaczenie min. 1 celu związanego z ESG dla 100% managerów i 50% pracowników do 2024 roku.
Priorytety KLIENCI (inspirujemy i wspieramy)	<ul style="list-style-type: none">• Rozwijamy pro-klimatyczną ofertę produktową dla naszych klientów.• Finansujemy zrównoważone projekty.• Wspieramy klientów w transformacji środowiskowej oraz w ocenie na ile ich biznes jest zrównoważony.	<ul style="list-style-type: none">• Wspieramy klientów w zarządzaniu swoimi finansami i edukujemy jak być przedsiębiorczym.• Ułatwiamy transformację technologiczną i cyfrową klientom biznesowym.• Ułatwiamy bankowanie grupom zagrożonym wykluczeniem.	<ul style="list-style-type: none">• Budujemy świadomość i zrozumienie zagadnień biznesowych i regulacyjnych ESG wśród klientów.• Dbamy o bezpieczeństwo naszych klientów.
Kluczowe cele:	Przeznaczenie 4,5 mld PLN na finansowanie OZE oraz projektów proekologicznych w obszarze korporacyjnym zgodnie z Deklaracją Ekologiczną do końca 2023 roku.	Pełne dostosowanie aplikacji mobilnej Moje ING, systemu bankowości internetowej Moje ING oraz strony internetowej banku do wytycznych WCAG 2.1 do 2024 roku.	Osiągnięcie satysfakcji klientów na poziomie 4/5 z prowadzonych działań edukacyjnych do 2024 roku.
Priorytety SPOŁECZEŃSTWO (wspólnie budujemy lepszy świat)	<ul style="list-style-type: none">• Wspieramy innowacje na rzecz klimatu (granty dla startupów i naukowców).• Wspieramy lokalne działania na rzecz środowiska.	Wspieramy lokalne działania na rzecz społeczeństwa.	Dzielimy się dobrymi praktykami i wiedzą w ramach współpracy branżowej oraz z naszymi interesariuszami. Wypracowujemy wspólne rozwiązania.
Kluczowe cele:	Zrealizowanie 6 edycji programu grantowego i przekazanie 6 mln zł do 2024 roku.	150 akcji wolontariackich w ramach programu Dobry Pomysł zrealizowanych z Fundacją ING Dzieciom, 40 Turnusów Uśmiechu w Wiśle zorganizowanych przez Fundację do 2024 roku.	Postrzeganie ING jako aktywnego facylitatora ekosystemu, poprzez cykliczne zorganizowanie min. 10 konferencji ogólnokrajowych we współpracy z NGO's i organizacjami branżowymi do 2024 roku.

Rozliczenie realizacji celów Strategii ESG w 2022 roku (jako jednego z filarów Strategii biznesowej) jest dostępne [tutaj](#). Realizację celów w zakresie Deklaracji Ekologicznej w 2022 roku opisujemy [tutaj](#).

O naszym zaangażowaniu w obszarze ESG piszemy też na naszej [stronie internetowej](#).

Ujawnienie taksonomiczne

Czym jest Taksonomia?

Taksonomia to potoczna nazwa aktu prawnego Unii Europejskiej - Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z 18 czerwca 2020 roku w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje - ustanawiającego zharmonizowane ogólnoeuropejskie zasady dotyczące zrównoważonych inwestycji. Przepisy te mają za zadanie zwiększyć poziom ochrony środowiska poprzez przekierowanie kapitału z inwestycji szkodzących środowisku na bardziej ekologiczne alternatywy.

Taksonomia nie określa, które z prowadzonych działalności są „dobre”, a które „złe”, a jedynie szczegółowo opisuje inwestycje będące przyjaznymi dla środowiska. Ma ona stanowić narzędzie, które wesprze inwestorów i przedsiębiorców, w podejmowaniu świadomych decyzji inwestycyjnych w kierunku działań, które przyczynią się do osiągnięcia neutralności klimatycznej Unii Europejskiej do roku 2050.

Taksonomia nie zakazuje inwestowania w działalności szkodzące środowisku, ale przyznaje dodatkowe preferencje dla „zielonych” rozwiązań. Wdrożenie przepisów określających, jakie inwestycje są zrównoważone środowiskowo pozwoli również zidentyfikować działalności pseudoekologiczne – dotyczące bezzasadnego twierdzenia przez niektóre podmioty, że ich działalność jest przyjazna środowisku, w sytuacji, kiedy nie było ku temu podstaw – zjawisko to zwane jest greenwashingiem.

30 grudnia 2021 roku weszło w życie Rozporządzenie Delegowane Komisji EU (2021/2178) do art. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje (później zaktualizowane w marcu 2022 roku). Nakłada ono obowiązek na szereg podmiotów europejskich, w tym na sektor bankowy i w konsekwencji na ING Bank Śląski, w zakresie raportowania informacji zarówno ilościowych, jak i jakościowych, dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej. Po raz pierwszy miało to miejsce w 2022 roku za rok 2021. Raportowanie instytucji finansowych w 2022, jak i w 2023 roku, będzie miało charakter przejściowy, którego zakres został sprecyzowany w artykule 10 Rozporządzenia Delegowanego do art. 8 Taksonomii (w szczególności punkty 3 i 5).

Nasza strategia biznesowa a Taksonomia

W naszej strategii biznesowej uwzględniliśmy wszystkie cele środowiskowe unijnej Taksonomii:

- łagodzenie zmian klimatu,

- adaptacja do zmian klimatu,
- zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich,
- przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym,
- zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola,
- ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów.

Ponieważ rozwijając naszą ofertę kierujemy się jej wytycznymi, w bieżącej działalności kredytowej koncentrujemy się głównie na dwóch pierwszych celach środowiskowych tj.: łagodzeniu zmian klimatu oraz adaptacji do zmian klimatu. Dla tych dwóch celów Komisja Europejska przyjęła techniczne kryteria kwalifikacji, które pozwalają na dopasowaną konstrukcję naszych produktów. Istotność tych celów ma odzwierciedlenie w celach naszej Deklaracji Ekologicznej na lata 2021-2023, które dotyczą finansowania odnawialnych źródeł energii, zero- i niskoemisyjnego transportu oraz innych celów pro-środowiskowych.

Dalszy rozwój naszej oferty kredytowej w zakresie celów 3-6 jest uzależniony od oczekiwanej publikacji dotyczącej ich kryteriów kwalifikacji. Pozwoli to na precyzyjne kształtowanie warunków finansowania oraz uwzględnienie odpowiednich wymogów w procesie projektowania produktów.

W ramach współpracy z klientami, prowadzimy z nimi dialog uwzględniający powiązanie ich celów środowiskowych (w tym strategii dekarbonizacji) z celami środowiskowymi UE, co ma wpływ na strukturyzowanie oferty banku. Naszą intencją jest zapewnienie finansowania umożliwiającego klientom transformację ich działalności do działalności zrównoważonej środowiskowo.

Z powodu ograniczeń w dostępie do danych, na etapie raportowania za 2022 rok nie jesteśmy w stanie wykazać, że jakkolwiek finansowana przez nas działalność lub aktywo w pełni spełnia wymagania w zakresie zgodności z Taksonomią.

Jesteśmy świadomi wyzwań wynikających z dostępności i jakości danych pozwalających na ocenę działalności zrównoważonych środowiskowo. Dostęp do danych oraz ewentualne dalsze dostosowania regulacyjne UE w tym zakresie będą miały wpływ na naszą strategię biznesową i nasze decyzje w zakresie działalności kredytowej, w tym wyznaczanie celów ilościowych.

Na datę raportu bank nie miał określonych celów ilościowych w postaci wskaźników zielonych aktywów GAR (ang. Green Asset Ratio) i/lub BTAR (ang. Banking Book Taxonomy Alignment Ratio), co do przyszłych inwestycji w działalności zrównoważone środowiskowo.

Nasze obowiązki raportowe

Zgodnie z artykułem 10, ustęp 3, litera a), w latach 2022-2023 jesteśmy zobligowani, jako bank, do zaraportowania ekspozycji wobec działalności gospodarczych opisanych w Taksonomii (kwalifikujących się do systematyki, ang. *Taxonomy-eligible*) i działalności gospodarczych nieopisanych w Taksonomii (niekwalifikujących się do systematyki, ang. *Taxonomy non-eligible*). W odróżnieniu od raportowania za 2021, w tym roku w przypadku raportowania ekspozycji względem przedsiębiorstw opieramy się na danych liczbowych tych podmiotów - na kluczowych wskaźnikach wyników, tzw. KPI's. Rok wcześniej podzieliliśmy działalności na kwalifikujące się i na niekwalifikujące się do Taksonomii na bazie własnego osądu, w oparciu o główne PKD poszczególnych firm.

Od 2024 roku nastąpi dalsze uszczegółowienie raportowania. Z ekspozycji wobec sektorów gospodarki opisanych w Taksonomii, jako kwalifikujące się do systematyki zostaną wyodrębnione te, które są zgodne z systematyką (ang. *Taxonomy-aligned*). Aby dane aktywo mogło zostać uznane za „zielone”, czyli zgodne z Taksonomią, musi całościowo spełniać techniczne kryteria kwalifikacji z zakresie istotnego wkładu i zasadę „nie czyń poważnych szkód”. Dodatkowo, w przypadku ekspozycji względem podmiotów innych niż gospodarstwa domowe, powinny one również zapewnić, że ich działalność jest prowadzona zgodnie z „minimalnymi gwarancjami”.

Aby dopełnić tych wszystkich zobowiązań raportowych, będziemy polegać na danych i informacjach, jakie będą raportować nasi klienci korporacyjni, jak również danych związanych z charakterystykami przedmiotu finansowania pozyskanymi w trakcie procesu kredytowego w przypadku ekspozycji względem gospodarstw domowych.

Warto zaznaczyć, że ramy raportowania taksonomicznego nadal nie są jeszcze katalogiem zamkniętym, a obecnie obowiązujące przepisy pozostawiają dużo przestrzeni do interpretacji. Zakres ujawnień będzie się zwiększał z roku na rok, a interpretacja i praktyka rynkowa będą się systematycznie wykształcać.

Obligatoryjne ujawnienia taksonomiczne

Aby wypełnić w tym roku wymogi wskazane w artykule 10, w ustępie 3, litera a), w pierwszym kroku musieliśmy określić, co rozumiemy pod wyrażeniem działalności gospodarcze (ang. *economic activities*). Podobnie jak przed rokiem, zdecydowaliśmy się nie zawęzać analizy tylko do ekspozycji względem naszych klientów korporacyjnych i ich działalności gospodarczej, ale również uwzględnić ekspozycje naszych klientów detalicznych, które w przyszłości również będą mogły być składową licznika wskaźnika zielonych aktywów GAR.

W odniesieniu do naszych ekspozycji segmentu korporacyjnego, w pierwszym kroku musieliśmy zidentyfikować tych klientów korporacyjnych, którzy podlegają obowiązkowi publikowania informacji niefinansowych zgodnie z dyrektywą 2013/34/UE, ponieważ tylko ci klienci musieli określić, jaka część ich przychodów (obrotów), kosztów (wydatków operacyjnych) i nakładów inwestycyjnych (capex) jest powiązana z działalnościami opisanymi w Taksonomii. W tym celu podzieliliśmy klientów naszej grupy kapitałowej z obszaru Średnich i dużych firm oraz klientów strategicznych na 3 kategorie, biorąc pod uwagę kraj siedziby spółki. Klientów polskich weryfikowaliśmy w oparciu o zapisy ustawy o rachunkowości. Pozostałych klientów z siedzibą na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego weryfikowaliśmy w oparciu o bezpośrednie zapisy dyrektywy. Klienci spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego nie podlegali dalszej analizie.

W kolejnym kroku podzieliliśmy bilansowe ekspozycje dłużne i kapitałowe względem tych zidentyfikowanych klientów na te kwalifikujące się i niekwalifikujące się do Taksonomii w oparciu o ich kluczowe wskaźniki wyników, tzw. KPI's. Opierając się na *Rozważaniach Unijnej Platformy Zrównoważonych Finansów dotyczących dobrowolnych informacji w ramach raportowania kwalifikowalności do Taksonomii* w celu przygotowania obowiązkowej informacji w tym zakresie wykorzystaliśmy wyłącznie dane o KPI's zaraportowanych przez klientów bądź pozyskanych bezpośrednio od klientów. Ze względu na brak odpowiednio szczegółowych danych, na obecnym etapie nie jesteśmy w stanie wskazać, w jakim stopniu ekspozycje kwalifikujące się do Taksonomii dzielą się pomiędzy dwa cele klimatyczne.

W odniesieniu do naszych ekspozycji względem gospodarstw domowych, analizie poddaliśmy portfel kredytów zabezpieczonych hipotecznie. W oparciu o posiadane przez nas dane, wyselekcjonowaliśmy tylko te kredyty, których celem było kupno nieruchomości i wykonanie prawa własności do tej nieruchomości. Ekspozycje te wspierają pierwszy cel klimatyczny Taksonomii, czyli łagodzenie zmian klimatu.

Ze względu na nasze ostrożne i konserwatywne podejście przy selekcji kredytów i dłużnych papierów wartościowych do tych opisanych w Taksonomii, podobnie jak przed rokiem nie dokonaliśmy weryfikacji ekspozycji względem samorządów terytorialnych oraz gospodarstw domowych na renowację budynków.

Wyliczenia wszystkich wskaźników w poniższych tabelach prezentujemy w dwóch wariantach: 1) w stosunku do aktywów ogółem wynikających ze skonsolidowanego raportowania ostrożnościowego, które na koniec 2022 roku wyniosły 217 282,6 mln zł, oraz 2) w stosunku do mianownika wskaźnika zielonych aktywów GAR (publikowanego od 2024 roku), który na koniec 2022 roku wyniósł 166 308,5 mln zł. W porównaniu do aktywów ogółem, mianownik wskaźnika GAR nie uwzględnia przede wszystkim aktywów niefinansowych, odpisów na oczekiwane straty kredytowe oraz ekspozycji względem rządów centralnych, banków centralnych i emitentów ponadnarodowych.

Wskaźniki taksonomiczne

	Wartość bilansowa brutto (mln zł)	Procent aktywów ogółem	Procent mianownika GAR
W oparciu o kluczowy wskaźnik wyniku związany z obrotem (KPI obrotu)*			
Ekspozycje wobec działalności gospodarczej kwalifikujące się do systematyki	44 537,3	20,5%	26,8%
względem przedsiębiorstw finansowych	101,8	0,0%	0,1%
względem przedsiębiorstw niefinansowych	1 197,3	0,6%	0,7%
względem gospodarstw domowych	43 238,2	19,9%	26,0%
Ekspozycje wobec działalności gospodarczej niekwalifikujące się do systematyki	4 213,7	1,9%	2,5%
względem przedsiębiorstw finansowych	580,4	0,3%	0,3%
względem przedsiębiorstw niefinansowych	3 633,3	1,7%	2,2%
W oparciu o kluczowy wskaźnik wyniku związany z nakładami inwestycyjnymi (KPI nakładów inwestycyjnych)*			
Ekspozycje wobec działalności gospodarczej kwalifikujące się do systematyki	45 333,7	20,9%	27,3%
względem przedsiębiorstw finansowych	101,8	0,0%	0,1%
względem przedsiębiorstw niefinansowych	1 993,7	0,9%	1,2%
względem gospodarstw domowych	43 238,2	19,9%	26,0%
Ekspozycje wobec działalności gospodarczej niekwalifikujące się do systematyki	3 417,3	1,6%	2,1%
względem przedsiębiorstw finansowych	580,4	0,3%	0,3%
względem przedsiębiorstw niefinansowych	2 836,9	1,3%	1,7%

* w przypadku ekspozycji względem instytucji finansowych nie ma rozróżnienia na KPI obrotu i KPI nakładów inwestycyjnych; w przypadku ekspozycji względem gospodarstw domowych wskaźnik KPI nie ma zastosowania.

W 2022 roku udział działalności klasyfikującej się do Taksonomii w aktywach ogółem wyniósł 20,5% w oparciu o KPI obrotu oraz 20,9% w oparciu o KPI nakładów inwestycyjnych względem 23,5% w 2021 roku. Zwracamy uwagę na brak pełnej porównywalności danych r/r ze względu na różnice metodologiczne wyjaśnionej powyżej. Niemniej

jednak, jest to konsekwencja wzrostu o 8% r/r aktywów ogółem, przy spadku licznika o 3-6% r/r wynikającego z kurczącego się portfela kredytów hipotecznych.

Poniższa tabela zawiera pozostałe informacje podlegające obowiązkowemu ujawnieniu zgodnie z artykułem 10, ustęp 3 Rozporządzenia Delegowanego do art. 8 Taksonomii.

Pozostałe informacje taksonomiczne podlegające raportowaniu

	Wartość bilansowa brutto (mln zł)	Procent aktywów ogółem	Procent mianownika GAR
Ekspozycje względem rządów centralnych*	37 210,4	17,1%	22,4%
Ekspozycje względem banków centralnych	5 004,3	2,3%	3,0%
Ekspozycje względem emitentów ponadnarodowych	8 126,7	3,7%	4,9%
Instrumenty pochodne ogółem	1 944,5	0,9%	1,2%
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, które nie podlegają obowiązkowi publikowania informacji niefinansowych**	79 274,1	36,5%	47,7%
Portfel handlowy, w tym instrumenty pochodne	1 111,9	0,5%	0,7%
Pożyczki międzybankowe na żądanie	354,3	0,2%	0,2%

*Razem z ekspozycjami gwarantowanymi przez rządy centralne; *Łącznie z klientami, którzy nie ujawnili swoich kluczowych wskaźników wyniku.

Udział ekspozycji wykluczonych z mianownika wskaźnika GAR (względem rządów centralnych, banków centralnych i emitentów ponadnarodowych) w aktywach ogółem obniżył się z 24,1% w 2021 do 23,2% w 2022 roku. Wynikało to z niższego portfela obligacji skarbu państwa. Z drugiej strony, udział ekspozycji wobec przedsiębiorstw, które nie podlegają obowiązkowi publikowania informacji niefinansowych zwiększył się z 31,7% do 36,5% w konsekwencji dynamicznego rozwoju akcji kredytowej w segmencie korporacyjnym w 2022 roku.

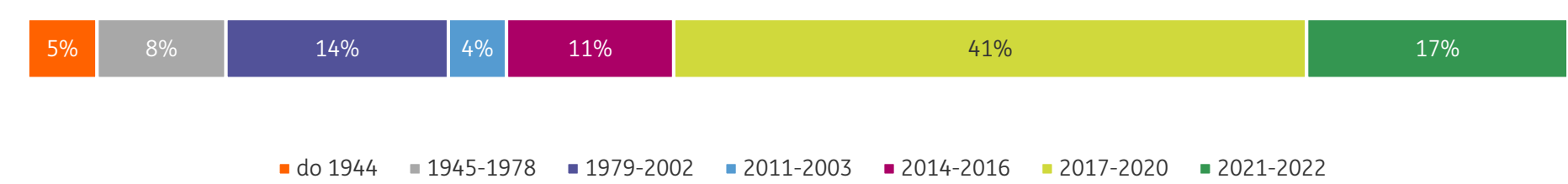
Portfel handlowy ING Banku Śląskiego na koniec roku 2022 był zgodny z mandatem produktowym i składał się z instrumentów pochodnych stopy procentowej, instrumentów pochodnych kursu walutowego, transakcji FX spot oraz polskich i czeskich obligacji rządowych. Zwracamy uwagę, że względem danych na koniec 2021 roku zwiększył się portfel transakcji IRS zabezpieczających kredyty, które zostały udzielone na finansowanie inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii. Charakterystyka portfela nie odbiegała znacząco od średniej wartości ekspozycji na ryzyko w ciągu roku.

Dodatkowe dobrowolne ujawnienia

W celach informacyjnych, poniżej przedstawiamy strukturę portfela detalicznych kredytów zabezpieczonych hipotecznie kwalifikujących się do Taksonomii w podziale na rok budowy. W tym celu korzystamy z przedziałów czasowych, które są zbieżne z latami obowiązywania w Polsce odpowiednich warunków technicznych dotyczących zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną.

Struktura portfela detalicznych kredytów zabezpieczonych hipotecznie kwalifikujących się do Taksonomii wg roku budowy

Dodatkowo, dokonaliśmy przeglądu finansowania udzielonego gospodarstwom domowym (w tym mikro-przedsiębiorcom) na zakup samochodu przez ING Lease pod kątem kwalifikowalności do Taksonomii. w oparciu o posiadane przez nas dane, wyselekcjonowaliśmy tylko te ekspozycje, które zostały udzielone nie wcześniej niż w 2022 roku i finansowały zakup samochodów należących do kategorii M1, N1 lub L. Wartość bilansowa brutto tych ekspozycji na koniec 2022 roku wyniosła 339,3 mln zł, co stanowi 0,2% aktywów ogółem oraz 0,2% mianownika wskaźnika zielonych aktywów GAR. Wspierają one pierwszy cel klimatyczny Taksonomii, czyli łagodzenie zmian klimatu, tak jak wszystkie ekspozycje względem gospodarstw domowych. Konsekwentnie kierując się ostrożnościowym i konserwatywnym podejściem prezentujemy te dane na zasadzie dobrowolności, ponieważ zapisy aktu delegowanego do art. 8 wskazują uwzględnienie wyłącznie kredytów i zaliczek w kalkulacji GAR dla ekspozycji detalicznych.

Stosowane polityki z zakresu zagadnień niefinansowych i procedury należytej staranności

Polityki dotyczące zagadnień społecznych

ING Bank Śląski prowadzi działania społeczne i charytatywne w priorytetowych obszarach, zgodnie ze swoją Strategią ESG. Działania realizujemy zarówno samodzielnie, jak i we współpracy z partnerami społecznymi oraz ze wsparciem dwóch fundacji korporacyjnych - Fundacji ING Dzieciom i Fundacji Sztuki Polskiej ING. W 2022 roku, ze względu na wojnę w Ukrainie i olbrzymią potrzebę natychmiastowej pomocy uchodźcom, ING Bank Śląski podjął dodatkowe działania na rzecz uchodźców i poszkodowanych, szczególnym wsparciem obejmując dzieci z Ukrainy.

Dużą wagę przykładamy do transparentności naszych działań. Współpracujemy z organizacjami, które deklarują przestrzeganie zasad antykorupcyjnych, norm etycznych i środowiskowych. w procesie nawiązywania współpracy dbamy o należytą staranność (analiza due diligence), a także współpracujemy z Centrum Eksperckim Compliance. Darowizny charytatywne finansowe przekazujemy na podstawie funkcjonującej w banku Polityki Darowizn ING Banku Śląskiego S.A., w procesie każdorazowo uczestniczy Komitet ds. Darowizn złożony z pięciu członków, którzy podejmują decyzję większością głosów. w zależności od wielkości darowizny, w procesie decyzyjnym uczestniczą członkowie zarządu lub cały zarząd.

#Pomoc Ukrainie - działania na rzecz poszkodowanych w wyniku wojny

Od pierwszych dni wojny ING Bank Śląski oraz Fundacja ING Dzieciom angażują się w różnorodne działania na rzecz Ukrainy. Wspierają organizacje charytatywne i zapewniają wsparcie uchodźcom w Polsce.

ING Bank Śląski wdrożył produkty i usługi dla uchodźców z Ukrainy, realizuje również sankcje ekonomiczne nałożone na Rosję. W pierwszych dniach wojny, ING Bank Śląski przekazał 1 mln zł organizacjom zajmującym się wsparciem i opieką nad uchodźcami w Polsce. Darowizny otrzymały cztery organizacje: Fundacja Instytutu Matki i Dziecka, Polska Misja Medyczna, SOS Wioski Dziecięce, Związek Ukraińców w Polsce. Ponadto bank przekazał 500 tys. zł na strukturalne rozwiązania wspierające uchodźców w pierwszej fali. Za te pieniądze kupione zostały najpotrzebniejsze artykuły do punktów recepcyjnych, w których często pomagali wolontariusze banku.

Już od 28 lutego 2022 roku wspólnie z Fundacją ING Dzieciom, ING Bank Śląski uruchomił zbiórkę pieniędzy dla poszkodowanych w wyniku wojny w Ukrainie. Bank zobowiązał się do podwojenia kwoty, którą zbierze. Do 30 czerwca 2022 roku, czyli daty zakończenia zbiórki, wpłynęło blisko 5,4 mln zł, które podwojone dały łączną kwotę 10,8 mln zł.

Zebrane pieniądze trafiły do organizacji, które pomagają uchodźcom, a szczególnie dzieciom. Wsparcie otrzymały:

- UNICEF Polska pomoc humanitarna – 3 mln zł,

- Polska Akcja Humanitarna (PAH) na wsparcie uchodźców – 3 mln zł,
- Teach for Poland na długofalową pomoc na rzecz edukacji i integracji dzieci ukraińskich w Polsce – 500 tys. zł,
- Stowarzyszenie Cyfrowy Dialog na długofalową pomoc na rzecz edukacji i integracji dzieci ukraińskich w Polsce – 500 tys. zł,
- Polskie Forum Migracyjne na pomoc psychologiczną, prawną, edukacyjną i organizację wypoczynku – 500 tys. zł,
- Fundacja Ocalenie na pomoc psychologiczną, prawną, edukacyjną i organizację wypoczynku – 500 tys. zł,
- Fundacja Humanosh im. Sławy i Izka Wołosiańskich na pomoc dla ukraińskich szpitali – 1,5 mln zł,
- Fundacja Bajtel - Mysłówice Pomagają na zakup karetki dla szpitala w mieście Tłumacz – 150 tys. zł,
- Nienieodpowiedzialni na zakup karetki dla służb medycznych – 150 tys. zł,
- Fundacja Avalon na wsparcie dzieci z niepełnosprawnościami w ramach prowadzonego Centrum Pomocy Uchodźcom z Niepełnosprawnościami – 200 tys. zł,
- Fundacja imienia Doktora Piotra Janaszka PODAJ DALEJ na rzecz dzieci z niepełnosprawnościami i ich rodzin, które ucierpiały w wyniku wojny – 200 tys. zł,
- DOZ Fundacja dbam o zdrowie na zakup leków i innych produktów dostępnych w polskich aptekach dla dzieci z Ukrainy – 400 tys. zł,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Dąbrowie Górniczej na wsparcie dzieci niewidomych z Ukrainy – 20 tys. zł,
- Oddział Pediatrii Szpitala Miejskiego w Rudzie Śląskiej na zakup artykułów higieniczno-pielęgnacyjnych dla małych pacjentów z Ukrainy – 20 tys. zł,
- Zakup środków higienicznych dla dzieci – do punktu recepcyjnego w Warszawie – 16 tys. zł,
- Fundacja Happy Kids na zorganizowanie profesjonalnej opieki nad dziećmi z ukraińskich domów dziecka w Polsce – 110 tys. zł.

Pozostała kwota została przekazana na bieżące potrzeby dzieci z Ukrainy, które przebywają w Ośrodku Fundacji w Wiśle.

ING Bank Śląski udzielił pomocy pracownikom ING pochodzenia ukraińskiego poprzez świadczenie finansowe 1 000 zł na osobę (członka rodziny) na sprowadzenie rodziny z terenów objętych wojną oraz sfinansowanie zakupu potrzebnych rzeczy (odzież, środki higieny, wyżywienie). Bank zapewnił też pomoc w transporcie członka rodziny z punktu recepcyjnego do miejsca pobytu w Polsce, wsparcie w poszukiwaniu i wynajęciu mieszkania oraz pokrycie kosztów wynajmu, a także zapewnił opiekę medyczną i prawną.

Pracownicy ING Banku Śląskiego, którzy przyjęli uchodźców, otrzymali m.in. świadczenie w formie bonów podarunkowych o wartości 300 zł na każdą przyjętą osobę oraz w kwocie 500 zł na każde dziecko w wieku szkolnym, pomoc psychologiczną, dodatkowe dni wolne w ramach wolontariatu – w celu załatwienia spraw urzędowych dla gości.

Aby lepiej i sprawniej dostarczać pomoc, pracownicy stworzyli społeczność „Wspieram gości z Ukrainy” dla dzielenia się informacjami, wymiany dobrych praktyk oraz sprawdzonych sposobów na rozwiązywanie problemów, a także platformę pomocy – zakupy na rzecz Ukrainy.

Fundacja ING Dzieciom przyjęła 6 marca 2022 roku do ośrodka fundacyjnego w Wiśle 22 dzieci z Domu Dziecka w Zaporozu, a także wydała w języku ukraińskim biblioterapeutyczną książkę „Lucjan Lew, jakiego nie było”.

Darowizny charytatywne – polityka i rezultaty jej stosowania

W 2022 roku ING Bank Śląski przekazywał darowizny charytatywne o charakterze finansowym i rzeczowym. Bank przekazał 26 darowizn charytatywnych finansowych. Darowizny były przekazywane na podstawie *Polityki darowizn ING Banku Śląskiego*.

Wybrane przez bank obszary inwestycji społecznych to:

- działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży,
- nauka, szkolnictwo, edukacja, oświata i wychowanie - szczególnie w obszarze edukacji finansowej i klimatycznej,
- ochrona zdrowia i profilaktyka,
- ochrona środowiska, przeciwdziałanie zmianom klimatycznym
- wsparcie finansowe w przypadku zdarzeń szczególnych, w których ucierpiał pracownik lub członek (członkowie) jego rodziny.

Polityka darowizn określa rolę Komitetu ds. Darowizn, Biura Zarządu Banku i Zarządu w procesie, wymogi analizy due diligence oraz przebieg procesu decyzyjnego. Każdorazowo w procesie przekazania darowizny charytatywnej udział bierze Centre of Expertise – Compliance oraz Komitet ds. Darowizn (złożony z 5 przedstawicieli banku), a także, w zależności od kwoty, dwóch członków zarządu lub zarząd banku. ING Bank Śląski przekazał darowizny charytatywne w 2022 roku na łączną wartość 2,2 mln zł (wartość nie obejmująca fundacji korporacyjnych).

Cele, które bank wspierał w ramach darowizn, w wybranych obszarach inwestycji społecznych w 2022 roku:

- wsparcie i pomoc dla Ukrainy – 6 darowizn o wartości 1 mln zł,
- działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży – bank przekazał 6 darowizn o wartości 65 tys. zł,
- nauka, szkolnictwo, edukacja, oświata i wychowanie - szczególnie w obszarze edukacji finansowej i klimatycznej – bank przekazał 4 darowizny na łączną kwotę 724 tys. zł (z czego kwota 668 tys. zł pochodziła z Grantu Grupy ING),
- ochrona zdrowia i profilaktyka – bank przekazał 8 darowizn na łączną kwotę 183 tys. zł,
- wsparcie finansowe w przypadku zdarzeń szczególnych, w których ucierpiał pracownik lub członek (członkowie) jego rodziny – bank przekazał 2 darowizny na łączną kwotę 200 tys. zł.

Wśród działań wspierających naukę, szkolnictwo, edukację, oświatę i wychowanie – szczególnie w obszarze edukacji finansowej i klimatycznej – znalazły się darowizny dla Fundacji Zwolnieni z Teorii, Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Wiedzy „THINK”!, Warszawskiego Instytutu Bankowości na rzecz programu Bakcyl i Bezpieczeństwo w Cyberprzestrzeni. w obszarze ochrony zdrowia darowizny otrzymały fundacje od lat prowadzące wartościową społecznie działalność na rzecz poprawy zdrowia, m.in. Fundacja Rozwoju Kardiologii im. prof. Zbigniewa Religi w Zabrzu i Polska Fundacja Gastroenterologii.

ING Bank Śląski kontynuował wsparcie regionalnych i lokalnych organizacji charytatywnych, m.in. wsparł Fundację im. Dr. Piotra Janaszka PODAJ DALEJ, Fundację Zachodniopomorskie Hospicjum dla Dzieci i Dorosłych w Szczecinie, Domowe Hospicjum dla Dzieci w Opolu.

Bank przekazał również darowizny na działalność dwóch fundacji korporacyjnych:

- dla Fundacji ING Dzieciom w wysokości 9,7 mln zł (w tym kwota 5,4 mln zł, która wynika z podwojenia zbiórki #Pomoc Ukrainie),
- dla Fundacji Sztuki Polskiej ING w wysokości 1,3 mln zł.

W 2022 roku bank przekazał również darowizny rzeczowe w postaci wycofywanego z użytku sprzętu IT (w dobrym stanie technicznym) oraz mebli biurowych w większości do szkół, placówek opiekuńczych i organizacji charytatywnych. Wartość sprzętu IT przekazanego do fundacji, stowarzyszeń i placówek opiekuńczych wyniosła 175 tys. zł. Bank przekazał 160 komputerów PC, 230 monitorów, 260 laptopów i 40 drukarek. Przekazywanie darowizn rzeczowych odbywało się na podstawie *Procedury odsprzedaży/darowizn/utylizacji majątku w ING Banku Śląskim*.

Wolontariat pracowniczy

ING aktywnie wspiera ideę wolontariatu pracowniczego. ING Bank Śląski oraz pozostałe spółki Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego zapewniają wszystkim pracownikom możliwość wykorzystania 8 godzin w ciągu roku na wolontariat, zgodnie z Regulaminem Pracy ING Banku Śląskiego oraz regulaminami pracy pozostałych spółek Grupy. Każdy pracownik, który korzysta z tej możliwości, rejestruje czas na wolontariat w wewnętrznym systemie. Pracownicy zgłaszający wolontariat Fundacji ING Dzieciom są objęci ubezpieczeniem.

Liczba godzin wykorzystanych na wolontariat					
	2018	2019	2020	2021	2022
Bank	5 221	7 176	1 072	1 045	5 608
Grupa Kapitałowa	5 301	7 283	1 072	1 099	5 867

Polityki dotyczące zagadnień pracowniczych

Markę ING Banku Śląskiego każdego dnia tworzy ponad osiem tysięcy osób. Zatrudniamy nie tylko finansistów. W naszej nowoczesnej strukturze organizacyjnej jest miejsce dla różnych zawodów oraz dla pracowników o różnorodnych zainteresowaniach i pasjach, które przyczyniają się do zwiększania efektywności, wzrostu zaangażowania w wykonywaną pracę, dążenia do rozwoju oraz innowacyjności.

Zasady organizacji naszej pracy określa Regulamin organizacyjny ING Banku Śląskiego S.A. Znajdziemy w nim schemat organizacyjny, a także podstawowe reguły, którymi kierujemy się, organizując wzajemną współpracę. Wszystkim pracownikom stwarzamy przestrzeń do samodzielności i odpowiedzialności.

Koncentrujemy się na budowaniu umiejętności i zaangażowania naszych pracowników w taki sposób, aby mogli realizować cele i strategię naszej organizacji, przy jednoczesnym rozwoju i trosce o swój ogólny dobrostan. Dążymy do zapewnienia najlepszych warunków pracy. Wspieramy pracowników w prowadzeniu zdrowego trybu życia oraz zachęcamy ich do dbania o swoje zdrowie w pracy i poza nią.

Dbamy o to, aby wynagrodzenia naszych pracowników kształtowały się na rynkowym poziomie. Naszą politykę wynagradzania opieramy na traktowaniu wszystkich pracowników w sposób uczciwy. Zarządzając wynikami pracy, wspieramy proces przyciągania, motywowania i zatrzymywania utalentowanych pracowników, a także ich rozwój.

Do najważniejszych dokumentów wewnętrznych, dotyczących kształtowania warunków pracy i wynagradzania w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A., zaliczamy:

- Politykę wynagradzania w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.,
- Regulamin wynagradzania pracowników ING Banku Śląskiego S.A.,
- Regulamin oceny pracowników ING Banku Śląskiego S.A. (Step up),
- Regulamin pracy ING Banku Śląskiego S.A.,
- Regulamin pracy hybrydowej w ING Banku Śląskim S.A.,
- Procedura Organizacji Praktyk i Staży w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.,
- Regulamin Programu Poleceń Pracowniczych w ING Banku Śląskim S.A.

Pozostałe regulacje dotyczą obszarów związanych ze świadczeniami dodatkowymi dla pracowników w postaci programu kafeteryjnego oraz świadczeniami pomocowymi w ramach funkcjonowania Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, a także przyznawania świadczeń w związku z niepełnosprawnością.

Dokumentem określającym zasady wynagradzania jest Polityka wynagradzania w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. Polityka ta określa kluczowe założenia kształtowania polityki wynagrodzeń, stosowanej w celu przyciągania i utrzymania pracowników, poprzez zapewnianie konkurencyjnego rynkowo poziomu wynagrodzeń oraz definiuje składniki wynagrodzeń. Polityka wynagradzania ma zastosowanie do wszystkich pracowników Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. z wyłączeniem członków Zarządu ING Banku Śląskiego S.A.

Od roku 2020 w banku funkcjonuje uchwalona przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie ING Banku Śląskiego S.A. *Polityka wynagradzania Członków Rady Nadzorczej i Zarządu ING Banku Śląskiego S.A.* Polityka określa zasady wynagradzania członków organów zarządzających naszego banku. Ostatnie zmiany do Polityki przyjęto Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia ING Banku Śląskiego S.A. nr 32 z 7 kwietnia 2022 roku. Wprowadzone zmiany dotyczyły poziomu wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej, zmian w programie motywacyjnym w odniesieniu do członków Zarządu oraz doprecyzowania zapisów dotyczących powiązania wysokości wynagrodzenia całkowitego członków Zarządu z wynagrodzeniami pozostałych pracowników.

Wynagrodzenie członka Zarządu Banku ustalane jest zgodnie z *Regulaminem Wynagradzania Członków Zarządu ING Banku Śląskiego S.A.* przyjętym przez Radę Nadzorczą Banku. Ostatnie zmiany do Regulaminu wprowadzono Uchwałą Rady Nadzorczej nr 106/XIV/2022 z 18 listopada 2022 roku. Regulamin stanowi doprecyzowanie zasad

wynikających z *Polityki wynagradzania członków Rady Nadzorczej i Zarządu ING Banku Śląskiego S.A.* i jednocześnie stanowi realizację *Polityki zmiennych składników wynagrodzeń dla Identified Staff ING Banku Śląskiego S.A.*

Przy ustalaniu poziomu wynagrodzeń Członków Rady Nadzorczej oraz dodatków z tytułu pełnienia funkcji dodatkowych w Radzie bierze się pod uwagę mediany rynkowe na tych stanowiskach w sektorze bankowym przy uwzględnieniu skali działalności Banku oraz jego sytuacji finansowej. Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej są corocznie analizowane w oparciu o niezależny raport płacowy Sedlak & Sedlak, który prezentuje dane finansowe z sektora bankowego dotyczące poziomu wynagrodzenia i świadczeń dodatkowych.

Naszym pracownikom oferujemy bardzo atrakcyjny pakiet benefitów, m.in. opiekę medyczną o wysokim standardzie. Mamy korzystniejsze rozwiązania w zakresie urlopów okolicznościowych niż wynika to przepisów prawa.

Wspieramy pracowników, także w trudnych sytuacjach życiowych, oferując im dodatkowe dni urlopu. Osobom opiekującym się najbliższymi z orzeczoną umiarkowaną lub znaczną stopniem niepełnosprawności, oferujemy możliwość skorzystania z dodatkowych 2 dni wolnych od pracy w przypadku opieki nad współmałżonkiem/partnerem, rodzicami, teściami lub dziadkami. W przypadku opieki nad dzieckiem z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, pracownik może skorzystać z dodatkowych 5 dni opieki. Dbając o naszych pracowników z orzeczoną lekkim stopniem niepełnosprawności, oferujemy dodatkowe 3 dni wolnego z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.

Nasze podejście do kwestii różnorodności określa *Manifest Różnorodności ING*, która została przyjęta we wszystkich jednostkach Grupy ING na świecie oraz *Polityka Różnorodności*, która definiuje obszary i sposób zarządzania różnorodnością w naszym banku. W ING wierzymy, że każdy dysponuje ogromnym potencjałem, który może realizować. Oczekujemy jednak, że nasi pracownicy będą traktowali innych z życzliwością i szacunkiem.

Tworzymy w ING adaptacyjną organizację uczącą się, dającą pracownikom możliwość rozwoju kluczowych sprawności i umiejętności, które zarówno pomagają realizować cele strategiczne, jak i dostarczają satysfakcji osobistej. By wesprzeć realizację strategii banku oraz uwolnić pełen potencjał naszych pracowników, zapewniamy odpowiednie środowisko, w którym nasi pracownicy mogą się rozwijać i tworzyć najlepszą wersję samych siebie. Nasza strategia samodzielnego zarządzania swoim rozwojem skłania pracowników do ciągłego i zintegrowanego podnoszenia umiejętności, które są odpowiednie do pojawiających się zmian i pozwalają nam reagować adekwatnie do potrzeb. Chcemy, żeby nasi pracownicy rozwijali ciekawość i byli adwokatami uczenia się, dzielenia się wiedzą i uczenia innych na swoich obecnych i przyszłych stanowiskach (#doyourthing). Solidne podstawy, obok oferowanych świadczeń, benefitów i szerokiego wachlarza programów rozwojowych, uzupełniamy atrakcyjnym pakietem działań *wellbeing*.

Jeśli podmioty Grupy Kapitałowej nie są uwzględnione w politykach wspólnych, we wszystkich podmiotach Grupy Kapitałowej obowiązują odrębne regulacje dostosowane do potrzeb organizacyjnych poszczególnych spółek, które pozostają w spójności z politykami bankowym.

Rezultaty stosowania polityk

Rezultaty stosowania polityk w zakresie zagadnień pracowniczych					
	2018	2019	2020	2021	2022
Zatrudnienie (osoby)					
Bank	7 665	7 690	8 053	8 248	7 961
Grupa Kapitałowa	8 086	8 135	8 507	8 694	8 399
Stosunek wynagrodzeń całkowitych kobiet do mężczyzn					
Bank	-	-	98%	99%	95%
Grupa Kapitałowa	-	-	98%	99%	96%
Wskaźnik rotacji dobrowolnej					
Bank	4,7%	4,8%	3,4%	5,6%	6,0%
Grupa Kapitałowa	4,7%	4,5%	3,6%	5,5%	6,3%
Wskaźnik rotacji niedobrowolnej					
Bank	2,2%	3,2%	3,4%	3,4%	5,1%
Grupa Kapitałowa	2,3%	2,7%	3,4%	3,4%	4,9%

Zmiana metodologii wyliczania wskaźnika rotacji wynika z uspoźnienia podejścia do raportowania danych o odejściach pracowników w banku. Zasadniczą zmianą jest podzielenie wskaźnika odejść na dwie kategorie: odejścia dobrowolne, czyli te z inicjatywy pracownika oraz odejścia niedobrowolne, czyli te z inicjatywy pracodawcy. Dodatkowo przy wyliczaniu wskaźnika zastosowano średnią liczbę pracowników w roku zamiast stanu na koniec roku. Modyfikacja metodologii pozwala trafniej ocenić zmiany wskaźnika w czasie oraz analizę trendu. Zmiana metodologii została wprowadzona od 2022 roku. Wskaźniki z poprzednich lat zostały retroaktywnie skorygowane wg nowej metodologii wyliczenia rotacji.

W 2022 roku stosunek wynagrodzenia kobiet do mężczyzn w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego wyniósł 96% (w porównaniu do 99% w 2021 roku).

Podobnie jak za 2020 i 2021 rok, wskaźnik został wyliczony dla wynagrodzeń całkowitych (stawka godzinowa) pracowników pozostających w zatrudnieniu na 31 grudnia 2022 roku, zgodnie ze sposobem raportowania na Giełdę Papierów Wartościowych. Metoda wyliczenia to średnia wynagrodzeń ważona liczebnością kobiet i mężczyzn w poszczególnych kategoriach zaszeregowania pracowników. Pozostałe założenia przyjęte do kalkulacji obejmują: przeliczenie wynagrodzeń na pełny etat dla pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze etatu, urocznienie wynagrodzeń pracowników zatrudnionych niepełny 2022 rok.

Wpływ na zmianę luki płacowej z 99% w 2021 roku do 96% w 2022 roku miały przede wszystkim zmiany w strukturze zatrudnienia, zwłaszcza przesunięcia pracowników między kategoriami zaszeregowania (awanse). Istotnym elementem wpływającym na ten wskaźnik jest wypłacona premia, która dla pracowników nowo

zatrudnionych i kobiet przebywających na długoterminowych nieobecnościach nie jest naliczana zgodnie z obowiązującym regulaminem.

Oprócz wskaźnika zróżnicowania wynagrodzeń ze względu na płeć bank przeprowadza dogłębną analizę w zakresie equal pay for equal work, która pokazuje wskaźnik niedopasowania płacy na tych samych stanowiskach, kategoriach zaszerzegowania, kompetencjach na poziomie 0,5 proc.

ING Bank Śląski podejmuje działania mające na celu zapewnienie, że zróżnicowanie wynagrodzeń pod względem płci będzie redukowane na przestrzeni czasu. Jednym z celów rocznych Zarządu w ostatnich latach jest dbałość o odpowiednią proporcję kobiet i mężczyzn w planach sukcesji kadry menedżerskiej wyższego szczebla. Od 2022 roku rozpoczęliśmy analizę wynagrodzeń pracowników zajmujących stanowiska o tych samych profilach, identyfikując osoby, które zarabiają statystycznie mniej lub więcej dla danego profilu, również względem płci przeciwnej – wyniki analiz stanowią jeden z elementów analizowanych przez menedżerów podejmujących decyzje o podwyżkach wynagrodzeń. Bank realizuje szereg inicjatyw z zakresu różnorodności i włączenia mających na celu wyrównywanie szans kobiet i mężczyzn oraz budowanie świadomości menadżerów oraz pracowników odnośnie obowiązującej w Banku polityki niedyskryminującej żadnej z płci.

Polityki dotyczące poszanowania praw człowieka

Mamy świadomość, że nasze działania wpływają na wiele grup interesariuszy, m.in. klientów, pracowników czy dostawców. Przedstawiciele każdej z tych grup mogą i powinni oczekiwać od nas właściwego traktowania.

W ramach prowadzonej działalności zobowiązujemy się do przestrzegania i promowania praw człowieka w odniesieniu do wszystkich osób, z którymi współpracujemy. Działamy z poszanowaniem międzynarodowych standardów – Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz zasad United Nations Global Compact.

W odniesieniu do pracowników fundamentalne są zapisy *Regulaminu pracy ING Banku Śląskiego S.A.* Określa on, że jako pracodawca zobowiązujemy się szanować godność i inne dobra osobiste pracownika, przestrzegać zasady równego traktowania w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkoleń. Zobowiązujemy się również przeciwdziałać dyskryminacji i mobbingowi. W 2019 roku weszły w życie *Polityka dbałości o środowisko pracy wolne od dyskryminacji i mobbingu* oraz *Procedura regulująca sposób działania w przypadku podejrzenia wystąpienia zjawisk niepożądanych*. Każdy pracownik jest zobowiązany do odbycia szkolenia e-learningowego „Praca wolna od dyskryminacji i mobbingu”.

Regulamin pracy uzupełniają m.in. zapisy Pomarańczowego Kodu, w którym jasno opisujemy, w jakie wartości wierzymy i jakich zachowań należy się po nas spodziewać. Pomarańczowy Kod promuje m.in. uczciwość, zdrowy rozsądek i odpowiedzialność. Jest obecny w wielu procesach bankowych, np. w systemie oceny pracowników,

stanowi ważny element procesu rekrutacji i jest częścią kultury organizacyjnej. Dotyczy to również pracowników spółek zależnych.

Prawa człowieka nierozzerwalnie łączą się z promowaniem różnorodności. Dlatego aktywnie działamy na rzecz braku dyskryminacji, równości szans, integracji osób z niepełnosprawnościami i poszanowania różnorodności. Jesteśmy sygnatariuszem *Karty Różnorodności*. Nasza Polityka Różnorodności:

- definiuje obszary, na których skupiamy się w ramach zarządzania różnorodnością,
- określa sposób zarządzania różnorodnością w naszym banku,
- integruje wszystkie działania, w tym procesy, procedury i inne dokumenty, które mają związek z zarządzaniem różnorodnością w naszym banku,
- zapewnia wszystkim pracownikom i kandydatom do pracy równe traktowanie oraz przyjazne środowisko pracy,
- wspiera organizację w budowaniu świadomości zasad równego traktowania w miejscu pracy, co oznacza niedyskryminowanie w jakikolwiek sposób, zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio ze względu na: płeć, wiek, niepełnosprawność, stan zdrowia, rasę, narodowość, pochodzenie etniczne, religię, wyznanie, bezwyznaniowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, orientację seksualną, tożsamość płciową, status rodzinny, styl życia, formę, zakres, i podstawę zatrudnienia, pozostałe typy współpracy oraz inne przesłanki narażające na zachowania dyskryminacyjne,
- dotyczy wszystkich pracowników, niezależnie od zajmowanego stanowiska, ze szczególnym uwzględnieniem władz banku i kluczowych managerów, a także kandydatów aplikujących do ING,
- jest monitorowana regularnie w cyklach sześciomiesięcznych.

W 2016 roku przyjęliśmy Manifest Różnorodności ING – wyjaśnia on, czym dla ING jest różnorodność, dlaczego jest ważna i potrzebna oraz co mogą zrobić pracownicy by ją promować. Żeby pozostać krok do przodu, potrzebujemy zespołów, które są zdrową mieszanką różnych perspektyw i środowisk. Takie zespoły są bardziej kreatywne, szybciej dostosowują się do zmian, a proponowane przez nie rozwiązania są bardziej innowacyjne.

W zakresie relacji z klientami, dążymy do pełnej dostępności naszych produktów i usług. Oferując nasze usługi, zwracamy uwagę na potrzeby wszystkich grup klientów. Jako instytucja finansowa mamy również wpływ na poszanowanie praw człowieka poprzez odmowę finansowania inwestycji niezgodnych z naszymi zasadami. Instrukcja ryzyka środowiskowego i społecznego wskazuje działalności, w które bank nie inwestuje z uwagi na szczególnie wysokie ryzyko naruszania praw człowieka. Wymagamy, aby nasi klienci prowadzili działalność zgodnie

z przepisami regulującymi zagadnienia społeczno-środowiskowe oraz aby posiadali wszystkie wymagane prawem pozwolenia i licencje. Instrukcja ma zastosowanie do klientów, którym oferujemy produkty kredytowe. Nie nawiązujemy relacji z klientami, których podstawowa działalność objęta jest polityką wykluczeń. Najważniejsze ryzyka społeczno-środowiskowe, związane z naruszaniem praw człowieka na skutek pracy przymusowej, zatrudniania dzieci, nieodpowiednich warunków pracy, stosowania przemocy występują przede wszystkim w leśnictwie i plantacjach oraz przetwórstwie przemysłowym.

Każdy dostawca Grupy oświadcza, że działa zgodnie z normami określonymi przez *Kodeks postępowania dla dostawców ING Banku Śląskiego S.A.* Jego przestrzeganie jest warunkiem koniecznym przy nawiązywaniu współpracy z Grupą oraz w jej trakcie. Dostawcy zobowiązują się tym samym do przestrzegania podstawowych norm. Należą do nich: przestrzeganie praw człowieka, przestrzeganie w relacjach z pracownikami obowiązującego prawa, w tym praw pracowniczych, jak również respektowanie ich godności osobistej, prywatności oraz praw jednostki. Dostawca powinien też zapewnić swoim pracownikom bezpieczne i nieszkodliwe pod kątem zdrowotnym miejsce pracy oraz dbać o ochronę środowiska, dążąc do minimalizowania obciążenia środowiska w ramach prowadzonej działalności i podejmując działania zmierzające do poprawy jego stanu. Powinien również przestrzegać zakazów pracy przymusowej, zatrudniania dzieci, korupcji i dyskryminacji.

Rezultaty stosowania polityk

- Bank znalazł się w składzie kolejnej edycji Diversity&Inclusion Rating. Diversity&Inclusion Rating to inicjatywa Forum Odpowiedzialnego Biznesu, która powstała przy współpracy ekspertów Deloitte. W ostatniej edycji bank został wskazany wśród 6 badanych przedsiębiorstw, które uzyskały 80% punktów możliwych do zdobycia. Inicjatywa skupia podmioty czerpiące siłę z różnych wymiarów różnorodności, pozwala na ocenę poziomu dojrzałości firmy w zarządzaniu różnorodnością oraz włączającą kulturą organizacyjną i stanowi także podsumowanie działań w tym obszarze. Kwestionariusz, który wypełniały spółki, składał się z 4 części: podstawy zarządzania, programy i działania, budowanie zaangażowania oraz wskaźniki rezultatów.
- Znaleźliśmy się także w raporcie „Cashless dla równości” w czołówce rankingu firm dbających o równość zawodową i społeczną osób LGBT.
- Zostaliśmy również docenieni za działania na rzecz równości płci w biznesie i trafiliśmy do globalnego indeksu Bloomberg Gender-Equality Index (GEI). Działania banku o na rzecz równości płci zostały poddane ocenie niezależnych ekspertów. Obecność ING w indeksie Bloomberg GEI to efekt wysokich wyników w ankiecie dotyczącej pięciu obszarów działania firmy: przywództwa kobiet i rozwoju talentów, równej płacy, inkluzywnej kultury pracy, polityki dotyczącej ochrony praw płci i prokobiecej marki. Indeks analizuje wyniki spółek publicznych o kapitalizacji powyżej 1 mld dolarów, które udostępniają dane na temat płci pracowników. Do

prestiżowego indeksu kwalifikują się jedynie te spółki, które osiągnęły wynik spełniający lub przekraczający globalnie określony próg.

- Każdy z nas, w sposób anonimowy lub imienny, ma możliwość zgłoszenia nieprawidłowości związanych z istotnymi naruszeniami standardów pracy, regulacji wewnętrznych, jak również standardów etycznych w praktykach biznesowych banku. Dokonać tego możemy poprzez takie kanały jak: Gwizdek (elektroniczny formularz na stronie intranetowej) i zgłoszenie mailowe na skrzynkę Mobbing-Dyskryminacja. Zgłoszenia imienne mają zapewnioną poufność i dyskrecję. W aplikacji Gwizdek można również dokonać zgłoszenia anonimowo. O każdym zgłoszeniu z aplikacji Gwizdek informowany jest Prezes Zarządu, który podejmuje decyzje w sprawie działań wyjaśniających i akceptuje ich wynik. Zgłoszenie przesłane na skrzynkę Mobbing-Dyskryminacja trafia do przedstawicieli obszaru HR. W latach 2017-2020 żadne ze zgłoszeń, które wpłynęło do nas w ramach funkcjonowania aplikacji „Gwizdek” nie zostało zakwalifikowane do kategorii „discrimination”. Nie otrzymaliśmy również takich zgłoszeń na skrzynkę e-mail Mobbing-Dyskryminacja. W 2021 roku otrzymaliśmy jedno zgłoszenie dotyczące dyskryminacji w kwestii wynagrodzeń i płci. Zgłoszenie nie potwierdziło się. W 2022 roku na skrzynkę Mobbing-Dyskryminacja wpłynęły 4 zgłoszenia. Przeprowadzono postępowania wyjaśniające i żadne ze zgłoszeń nie potwierdziło mobbingu. Ponadto 3 zgłoszenia dokonane przez Gwizdek zostały zaliczone do kategorii Dyskryminacja. Wszystkie zostały uznane za niezasadne.
- Kodeks Postępowania dla Dostawców ING Banku Śląskiego S.A. stosujemy do wszystkich dostawców, bez względu na miejsce prowadzenia działalności. 100% dostawców ING Banku Śląskiego S.A. deklaruje przestrzeganie standardów zawartych w Kodeksie.

Polityki dotyczące środowiska naturalnego

W ING uważamy aktywny udział w działaniach na rzecz klimatu i środowiska za ważny element naszej odpowiedzialności. Promujemy rozwiązania związane ze zrównoważonym rozwojem. Tworzymy i oferujemy produkty wspierające działania proekologiczne i odpowiedzialnie zarządzamy ryzykiem środowiskowym. Degradacja środowiska naturalnego wymiennie i negatywnie wpływa na nasze życie. Jeśli nic z tym nie zrobimy z narastającym kryzysem klimatycznym będą się musiały mierzyć przyszłe pokolenia. Czujemy, że troska o środowisko i przyszłość naszej planety to nasza wspólna odpowiedzialność. Dlatego w lipcu 2021 roku Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego ogłosiła nową Deklarację Ekologiczną. w dokumencie tym podtrzymaliśmy podstawowe założenia zawarte w Deklaracji z 2017 roku i zobowiązaliśmy się do realizacji konkretnych celów w najbliższych latach.

Status realizacji celów z Deklaracji Ekologicznej na koniec 2022 roku

Konsekwentnie realizujemy nasze zobowiązania zawarte w Deklaracji Ekologicznej.

W 2017 roku zadeklarowaliśmy, że do końca 2025 roku będziemy stopniowo zmniejszać (aż do całkowitej spłaty) dotychczasowe zaangażowania kredytowe udzielone klientom, których działalność jest bezpośrednio zależna od węgla energetycznego w stopniu wyższym niż 5%. Na koniec 2022 roku nasze bilansowe zaangażowanie względem takich klientów wynosiło 322 mln zł brutto i obniżyło się o 81% r/r, podczas gdy nasze zaangażowanie pozabilansowe wyniosło 116 mln zł i zmniejszyło się o 86% r/r. Ekspozycja bilansowe na koniec 2022 roku stanowi 0,35% wartości brutto należności od klientów segmentu korporacyjnego względem 2,13% rok wcześniej. Ta znacząca redukcja zaangażowania wynika ze spłat dokonanych przez klientów zaklasyfikowanych jako węglowych oraz ze zmian w klasyfikacji klientów. W związku z fuzją, do jakiej doszło na rynku w 2022 roku, ekspozycja względem klienta sklasyfikowanego przed rokiem jako węglowy nie jest już rozpoznawana jako węglowa ze względu na fakt, że ten klient jako podmiot prawny przestał istnieć, a jego sukcesor generalny nie spełnia kryteriów definicji klienta węglowego. Na koniec 2022 ekspozycja ta - rozumiana jako kwota przyznanego limitu - wynosiła 1 mld zł, z czego 800 mln zł pozostawała jako niewykorzystana.

W 2021 roku zobowiązaliśmy się, że do roku 2040 ograniczymy udział naszego finansowania dla branży paliw kopalnych o 19% w odniesieniu do 2019 roku. Wiemy, że wykorzystywanie paliw kopalnych jest szkodliwe dla środowiska. Do takich paliw zalicza się również gaz. Jest on dla polskiej gospodarki paliwem przejściowym, dzięki któremu transformacja energetyczna lokalnych podmiotów gospodarczych w kierunku odnawialnych źródeł energii może odbyć się w sposób dostosowawczy i dobrze zaplanowany. Chcemy pomóc naszym klientom w efektywnym wdrożeniu transformacyjnych zmian, jednocześnie nie rezygnując z celów środowiskowych. Na koniec 2022 roku nasze bilansowe zaangażowanie względem klientów z branży wydobywania paliw kopalnych (*upstream oil and gas*) wynosiło 5,4 mln zł brutto i obniżyło się o 42% względem 2019 roku, podczas gdy nasze zaangażowanie pozabilansowe wyniosło 0,4 mln zł i zmniejszyło się o 98% względem 2019 roku. Ekspozycja bilansowe na koniec 2022 roku stanowi 0,01% wartości brutto należności od klientów segmentu korporacyjnego.

Dodatkowo bank, zgodnie z polityką wykluczeń, w trosce o środowisko nie finansuje innej działalności związanej z uprawą i produkcją tytoniu oraz z negatywnym wpływem na obszary chronione, leśnictwo czy dobrostan zwierząt.

Do końca 2022 roku przeznaczaliśmy:

- W latach 2015-2022 przeznaczaliśmy 3,2 mld zł w obszarze korporacyjnym na finansowanie Odnawialnych Źródeł Energii oraz projektów proekologicznych. Nasz cel na koniec 2023 roku to 4,5 mld zł.
- 524 mln zł na wsparcie Jednostek Samorządu Terytorialnego w inwestycjach w projekty prośrodowiskowe. Nasz cel na koniec 2023 roku to 500 mln zł.

- 242 mln zł na dalsze wsparcie i promocję elektromobilności - finansowanie pojazdów elektrycznych i hybrydowych przez ING Lease (Polska), w tym budowę stacji ładowania i promocję poruszania się pojazdami elektrycznymi. Nasz cel na koniec 2023 roku to 300 mln zł.

Wdrożyliśmy ofertę na finansowanie projektów związanych z energią prosumencką w segmencie detalicznym dla klientów indywidualnych. Obecnie klienci mogą skorzystać z oferty Ekopożyczki, która może być przeznaczona m.in. na instalacje fotowoltaiczne. Dodatkowo, oferujemy klientom indywidualnym kredyt hipoteczny na energooszczędne domy (Ekokredyt hipoteczny).

W 2021 roku włączyliśmy kredyty mieszkaniowe do TERRA - inicjatywy Grupy ING polegającej m.in. na przyjęciu długoterminowych celów obniżania emisyjności udzielanych kredytów zgodnie z Porozumieniem Paryskim.

Pośredniczymy w sprzedaży produktów inwestycyjnych opartych o kryteria ESG - są to inwestycje w fundusze zgodne z artykułami 8 (fundusze promujące zrównoważony rozwój) i 9 (fundusze wywierające wpływ) SFDR. Na koniec 2022 roku aktywa o wartości 262 mln zł stanowiły inwestycje w fundusze zgodne z artykułami 8 i 9 SFDR.

Zorganizowaliśmy dwie edycje Programu Grantowego (1. edycja - jak możemy zapewnić czystą i dostępną energię, 2. edycja - jak możemy zapewnić zrównoważoną produkcję i konsumpcję) i wypłaciliśmy granty w łącznej kwocie 2 mln zł dla start-upów i młodych polskich naukowców na realizację projektów z zakresu zrównoważonego rozwoju. Dodatkowo, zapewniliśmy start-upom i naukowcom szkolenia dotyczące m.in. modeli biznesowych, eksperymentów oraz promocję medialną i kontakty z partnerami biznesowymi.

Jednym z założeń zapisanych w nowej Deklaracji Ekologicznej jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2030 roku w zakresie I i II. W 2022 roku zredukowaliśmy nasz ślad węglowy z zakresu I i II o 25,7% (ujęcie *market-based*) względem roku bazowego (2019).

W ramach działań edukacyjnych razem z Fundacją ING Dzieciom w 2022 roku nieodpłatnie przekazaliśmy 7 500 egzemplarzy książki dla dzieci „Ty też możesz uratować świat. Ekoopowieści z Pietruszkowej Woli” wydanej przez nasz bank. Nasz cel z Deklaracji Ekologicznej to 25 000 sztuk do końca 2023 roku. Dodatkowo stworzyliśmy elektroniczną wersję książki oraz wydaliśmy audiobooka. Obecnie promujemy książkę w wersji online na stronie fundacji.

W latach 2021-2023 wspólnie z partnerami zewnętrznymi zrealizujemy także program edukacyjny na temat zmian klimatu dla kilkuset szkół podstawowych. Będziemy dalej aktywnie wspierać wolontariat pracowniczy.

Wspieramy innowacje na rzecz klimatu

Chcemy pomagać ludziom być o krok do przodu w życiu i w biznesie. Jesteśmy przekonani, że tylko wspólnymi siłami możemy dbać o nasze wspólne dobro – środowisko naturalne, dlatego aktywnie wspieramy innowacyjne działania na rzecz klimatu.

Program Grantowy ING dla start-upów i młodych naukowców

W ogłoszonej w 2021 roku Deklaracji Ekologicznej zobowiązaliśmy się m.in. do utworzenia Programu Grantowego dla start-upów i młodych naukowców, na realizację projektów w obszarze zrównoważonego rozwoju, z rocznym budżetem 2 mln zł. W 2022 roku odbyły się pierwsze dwie edycje. W każdej z nich przeznaczaliśmy nagrody o łącznej wartości 1 mln zł na najlepsze rozwiązania odpowiadające na wyzwanie konkursowe – wybrany Cel Zrównoważonego Rozwoju ONZ. W pierwszej edycji była to czysta i dostępna energia (SDG 7), w drugiej – zrównoważona produkcja i konsumpcja (SDG 12).

To, co wyróżnia Program to nastawienie na wsparcie nie tylko start-upów, ale również młodych naukowców. Pomagamy przejść od innowacyjnego pomysłu do dobrze prosperującego biznesu. Tworząc formułę Programu Grantowego ING zbadaliśmy potrzeby start-upów i naukowców. Przekonaliśmy się, że zespoły tworzące rozwiązania dobre dla planety potrzebują grantów na rozwój pomysłów, mentoringu, partnerów biznesowych oraz promocji. Te wszystkie elementy zawarliśmy w Programie.

Program Grantowy ING cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem – do pierwszej edycji nadesłano 197, a do drugiej 155 zgłoszeń. Rozwiązania i idee promowane poprzez Program docierają do szerokiego grona odbiorców, zwiększając świadomość Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ. Program wspiera popularyzację w Polsce idei przedsiębiorczości oraz biznesowego, twórczego myślenia – szczególnie nastawionego na to, jak kreować i rozwijać innowacyjne rozwiązania w obszarze ESG.

Więcej o Programie Grantowym ING przeczytasz [tutaj](#).

Mapa Zero Waste

W styczniu 2022 roku wystartowała pierwsza ogólnopolska Mapa Zero Waste, współtworzona przez ING Bank Śląski i Polskie Stowarzyszenie Zero Waste, a także wszystkie osoby, które zgłaszają punkty zero waste do umieszczenia na mapie. To użyteczne narzędzie dla tych, którzy chcą łatwo trafić i korzystać z usług firm przyjaznych środowisku oraz dla wszystkich firm, które starają się nie marnować, sprzedają towary na wagę, do własnych opakowań lub świadczą usługi naprawcze. Mapa jest dostępna pod [tym adresem](#). Kampania promująca mapę była również utrzymana w duchu idei zero waste. By promować tę ideę, zaprosiliśmy do współpracy Kasię Nosowską, która nagrała piosenkę-manifest „Wystarczy”. Naszym celem jest zachęcanie Polaków do działań przyjaznych dla planety – powtórnego wykorzystywania rzeczy i dawania im drugiego życia, oszczędzania pieniędzy i zasobów czy korzystania z usług rzemieślników. Do końca 2022 roku na mapie było zgłoszonych 3 175 punktów.

Realizacja Deklaracji Ekologicznej w zakresie gospodarki własnej

W Deklaracji Ekologicznej zostało podjęte zobowiązanie, że do 2030 roku bank osiągnie neutralność klimatyczną w zakresie I i II (w ujęciu market-based) poprzez realizację konkretnych działań. W tym celu w 2022 roku:

- 213 samochodów służbowych wymieniliśmy na hybrydowe. Dzięki temu w 2022 roku nasza eko-flota stanowiła 82% wszystkich samochodów służbowych w banku.
- Prowadziliśmy prace nad nową ekopolityką w obszarze podróży służbowych (została ona przyjęta przez Zarząd w styczniu 2023 roku), która wyklucza podróże lotnicze na dystansie krótszym niż 500 km.
- Wykonaliśmy audyt efektywności energetycznej dla budynków przy ulicy Sokolskiej 34 oraz Chorzowskiej 50 w Katowicach.
- Wymieniliśmy centrale wentylacyjne na centrale z odzyskiem ciepła w budynku przy ul. Chorzowskiej 50 w Katowicach.
- Dążymy do tego by 100% energii zakupionej przez bank i jego spółki zależne pochodziło ze źródeł odnawialnych. Od 2016 roku w celu zrealizowania tego postanowienia kupujemy certyfikaty oraz gwarancje pochodzenia poświadczające, że energia elektryczna pochodzi ze źródeł odnawialnych.

Dodatkowo kontynuowaliśmy:

- stosowanie najnowocześniejszych technologii klimatyzacji i wentylacji,
- modernizowanie powierzchni biurowych, stosując: lampy Buzzi Shade (dźwiękochłonne) – z recyklingu, tynk akustyczny (wkład wykonany jest z materiału zawierającego 75% lub więcej materiałów pochodzących z recyklingu),
- wymianę standardowego oświetlenia świetlówkowego na oświetlenie ledowe oraz montowanie oświetlenia z czujnikami ruchu w pomieszczeniach biurowych,
- inicjatywy o charakterze edukacyjnym i uświadamiającym na rzecz neutralności klimatycznej.

Emisje gazów cieplarnianych

Zgodnie z naszą Deklaracją Ekologiczną 2021 pracujemy nad obniżeniem naszego śladu węglowego – zobowiązaliśmy się do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2030 roku w Zakresie I i II (w ujęciu market-based). Ponadto, w perspektywie 2050 roku chcemy osiągnąć neutralność klimatyczną dla wszystkich trzech zakresów. W poprzednim sprawozdaniu przywołaliśmy nasze emisje (za lata 2019-2021) w oparciu o wyliczenia zewnętrznej firmy (Krajowej Agencji Poszanowania Energii S.A.). W tegorocznym sprawozdaniu przedstawiamy nasze wyliczenia zarówno w stosunku do lat 2019-2021 (zmiany wyjaśniamy poniżej), jak również szacunki dla 2022 roku.

Aktualizacja wyliczeń dla lat 2019-2021 dla gospodarki własnej

Ze względu na wykryte błędy w kalkulacji roku bazowego powielane w latach 2020 i 2021 oraz uwzględnienie w raportowanych danych wcześniej nieuwjętych obszarów, zdecydowaliśmy się na ponowne przeliczenie zaraportowanych poprzednio wartości za lata 2019-2021. W związku z tym:

- pozyskaliśmy możliwie jak najwięcej danych rzeczywistych o zużyciach dla wszystkich zidentyfikowanych lokalizacji,
- oszacowaliśmy zużycia dla lokalizacji oraz okresów, dla których nie posiadaliśmy danych rzeczywistych.

Przeliczenia dotyczyły wszystkich trzech zakresów co w szczegółach wyjaśniamy w [tym dokumencie](#) (zawiera on również szczegółowe informacje o przyjętej metodologii oraz o źródłach danych m.in. w zakresie wskaźników *Global Warming Potential*).

Poza przeliczeniem danych w dotychczasowych zakresach (co przyczyniło się do poprawy jakości danych dla poszczególnych lat), postanowiliśmy rozbudować analizę emisji CO₂e w zakresie III o kategorię 3 (straty przesyłowe; ang. WTT – *Well-to-Tank*) oraz doszczegółowienie kategorii 5 i 6. Skutkowało to znaczącym wzrostem emisji zakresu III względem poprzednio raportowanych wartości. Natomiast w kalkulacjach emisji zakresu II uwzględniliśmy również emisje z zakupionego chłodu.

Poniższa tabela przedstawia zmianę wartości wyliczonych emisji dla wszystkich trzech zakresów w latach 2019-2021. W dalszej części tego raportu dla lat 2019-2021 będziemy przywoływać dane w ich zaktualizowanych wartościach.

Informacje ilościowe o aktualizacji emisji CO ₂ e za lata 2019-2021			
tony CO ₂ e	2019	2020	2021
Dane przed rekalkulacją			
Zakres I	5 271,3	3 472,4	3 283,1
Zakres II - market-based	6 025,0	4 944,0	4 806,4
Zakres II - location-based	28 976,2	24 112,2	22 310,2
Zakres III	746,7	171,7	153,9
SUMA (I-III) - market-based	12 043,0	8 588,1	8 243,4
SUMA (I-III) - location-based	34 994,2	27 756,3	25 747,2
Dane po rekalkulacji			
Zakres I	5 218,5	3 427,4	3 222,6
Zakres II - market-based	6 536,5	5 692,6	6 229,1
Zakres II - location-based	28 175,8	23 570,9	22 559,9
Zakres III	6 529,7	4 806,6	6 389,4
SUMA (I-III) - market-based	18 284,7	13 926,6	15 841,1
SUMA (I-III) - location-based	39 924,1	31 804,9	32 171,9
Dynamika zmiany			
Zakres I	-1,0%	-1,3%	-1,8%
Zakres II - market-based	8,5%	15,1%	29,6%
Zakres II - location-based	-2,8%	-2,2%	1,1%
Zakres III	774,5%	2699,2%	4050,9%
SUMA (I-III) - market-based	51,8%	62,2%	92,2%
SUMA (I-III) - location-based	14,1%	14,6%	25,0%

Aktualna metodologia

Obecnie wyliczenia emisji są przygotowane i zaraportowane zgodnie z [The Greenhouse Gas Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard](#). Wyliczenia obejmują bank oraz jego spółki zależne (kontrola operacyjna). W naszych emisjach nie występują bezpośrednie emisje CO₂ ze spalania biogenicznego. Jako rok bazowy przyjęliśmy 2019 rok. Na potrzeby przygotowania szacunku emisji przeanalizowaliśmy zużycie nośników energii w źródłach stacjonarnych na potrzeby grzewcze (gaz ziemny, olej opałowy, węgiel), zużycie paliw płynnych na potrzeby zasilenia floty samochodowej (paliwo benzynowe, olej napędowy) oraz agregatów prądotwórczych (olej napędowy), ubytki czynnika chłodniczego z urządzeń klimatyzacyjnych. Dla zakresu II analizy przeanalizowaliśmy ilość zakupowanej energii elektrycznej, ciepła sieciowego oraz chłodu. Dla zakresu III raportu skupiliśmy się na emisjach związanych z podróżami służbowymi pracowników (kolejowymi, lotniczymi, taksówkami oraz autokarami i prywatnymi samochodami), a także zużyciu wody, papieru oraz ilości generowanych odpadów. W zakresie III uwzględniamy również emisje związane z energią i paliwami, nieuwjętymi w zakresach I i II (WTT).

Wyliczenia wykonano przy założeniu podejścia operacyjnego oraz przyjęciu metody *market-based* przy obliczaniu emisji gazów cieplarnianych z zakresu II. W 2019 roku bank pozyskał gwarancje pochodzenia energii elektrycznej z OZE pokrywające 97% całkowitego wolumenu zużycia. W latach 2020-2022 bank zawarł umowę ze sprzedawcą energii na zakup produktu Eko-Premium gwarantującą dostawę energii wyłącznie z odnawialnych źródeł (co zostało udokumentowane stosownymi certyfikatami), natomiast dla pozostałego wolumenu energii elektrycznej bank zakupił gwarancje pochodzenia energii.

Dane dla lat 2019-2021 obejmują pełen rok kalendarzowy. Za 2022 rok nie dysponowaliśmy w pełni informacjami o rzeczywistych zużyciach, dlatego tam gdzie to było konieczne przyjęliśmy szacunki. Wyliczenia za 2022 rok zaktualizujemy o uzupełnione zużycia rzeczywiste w sprawozdaniu za 2023 rok. Raport źródłowy z kompleksową informacją o metodologii, źródłach danych (w tym wskaźników *Global Warming Potential*) oraz rezultatach wyliczeń dla 2022 roku jest dostępny [pod tym adresem](#).

Metodologię naszych wyliczeń zweryfikowało Bureau Veritas Polska (raport z weryfikacji jest dostępny [pod tym adresem](#)).

Podział emisji CO₂e na poszczególne gazy i zanieczyszczenia dla gospodarki własnej

Emisje z gazów cieplarnianych nieuwjętych w protokole z Kyoto				
kg	2019	2020	2021	2022
Pył całkowity	9,09	7,96	7,45	6,22
Pył PM10	8,94	7,82	7,30	6,22
Pył PM2,5	8,68	7,57	7,05	6,22
Tlenek węgla (CO)	413,93	394,85	361,71	342,23
Tlenki azotu (NOx/NO ₂)	673,74	628,54	567,02	547,30
Tlenki siarki (SOx/SO ₂)	94,96	52,48	56,53	52,09
Benzo(a)piren	0,00	0,00	0,00	0,00
Niemetanowe lotne związki organiczne (NMVOC)	1,87	1,68	2,01	2,47
Amoniak (NH ₃)	0,37	0,32	0,38	0,47
Ołów (Pb)	0,00	0,00	0,00	0,00

Emisje CO₂e – podział na emitowane gazy (ujęte w protokole z Kyoto) dla gospodarki własnej

	Razem (tony CO ₂ e)	CO ₂ (tony)	CH ₄ (tony)	N ₂ O (tony)	HFCs (tomy)
2019 rok					
Zakres I*	5 218,5	4 571,9	0,2	0,0	0,2
Zakres II - market-based	6 536,5	6 536,5	0,0	0,0	0,0
Zakres II - location-based	28 175,8	28 175,8	0,0	0,0	0,0
Zakres III*	6 529,7	951,6	0,1	0,0	0,0
SUMA (I-III) - market-based	18 284,7	12 059,9	0,2	0,1	0,3
SUMA (I-III) - location-based	39 924,1	33 699,3	0,2	0,1	0,3
2020 rok					
Zakres I*	3 427,4	3 203,6	0,1	0,0	0,1
Zakres II - market-based	5 692,6	5 692,6	0,0	0,0	0,0
Zakres II - location-based	23 570,9	23 570,9	0,0	0,0	0,0
Zakres III*	4 806,6	104,8	0,0	0,0	0,0
SUMA (I-III) - market-based	13 926,6	9 001,0	0,1	0,0	0,1
SUMA (I-III) - location-based	31 804,9	26 879,2	0,1	0,0	0,1
2021 rok					
Zakres I*	3 222,6	3 137,1	0,1	0,0	0,0
Zakres II - market-based	6 229,1	6 229,1	0,0	0,0	0,0
Zakres II - location-based	22 559,9	22 559,9	0,0	0,0	0,0
Zakres III*	6 389,4	40,6	0,0	0,0	0,0
SUMA (I-III) - market-based	15 841,1	9 406,8	0,1	0,0	0,0
SUMA (I-III) - location-based	32 171,9	25 737,5	0,1	0,0	0,0
2022 rok					
Zakres I*	3 810,8	3 477,5	0,1	0,0	0,2
Zakres II - market-based	4 923,0	4 923,0	0,0	0,0	0,0
Zakres II - location-based	21 421,0	21 421,0	0,0	0,0	0,0
Zakres III*	6 014,2	167,9	0,0	0,0	0,0
SUMA (I-III) - market-based	14 748,1	8 568,4	0,1	0,0	0,2
SUMA (I-III) - location-based	31 246,0	25 066,4	0,1	0,0	0,2

*Ze względu na konstrukcję wskaźników emisji wartość części emisji dla zakresu 1 (czynnik chłodniczy) oraz zakres 3 (kategoria 1, 3, 5) przeliczona została na ekwiwalent emisji CO₂ bez rozbicia na poszczególne gazy cieplarniane.

Informacje o emisjach gospodarki własnej za lata 2019-2022

Tabela poniżej przedstawia zagregowane dane za lata 2019-2022 w zakresie emisji CO₂e dla grupy kapitałowej naszego banku. Zakres II prezentujemy zarówno w ujęciu *markert-based* jak i *location-based*. W kolejnych częściach tego punktu rozdziału przywołujemy również rozbie emisji na poszczególne gazy oraz przywołujemy główne czynniki stojące za zmianą poziomu emisji w 2022 roku względem poprzedniego roku (2021) jak i roku bazowego (2019).

Emisje CO₂e – podział na źródła emisji

tony CO ₂ e	2019 (rok bazowy)	2020	2021	2022
Zakres I	5 218,5	3 427,4	3 222,6	3 810,8
Gaz ziemny	594,7	592,4	528,1	504,8
Olej opałowy	66,7	28,8	32,8	43,7
Węgiel	3,5	3,3	3,4	0,0
Paliwo benzynowe	1 752,8	1 691,0	2 099,3	2 599,0
Olej napędowy – flota samochodowa	2 120,8	835,0	416,9	284,4
Olej napędowy – agregaty prądotwórcze	47,4	62,7	66,2	56,4
Czynniki chłodnicze	632,7	214,3	76,0	322,5
Zakres II - market based	6 536,5	5 692,6	6 229,1	4 923,0
Energia elektryczna	672,2	127,4	595,2	0,0
Chłód	829,3	764,7	432,2	575,1
Ciepło sieciowe	5 035,0	4 800,5	5 201,7	4 347,9
Zakres II - location based	28 175,8	23 570,9	22 559,9	21 420,9
Energia elektryczna	22 311,5	18 005,7	16 926,0	16 497,9
Chłód	829,3	764,7	432,2	575,1
Ciepło sieciowe	5 035,0	4 800,5	5 201,7	4 347,9
Zakres III	6 529,7	4 806,6	6 389,4	6 014,2
Kategoria 1	217,5	159,7	130,9	87,4
Papier	189,7	134,0	121,7	81,1
Zaopatrzenie w wodę	27,8	25,7	9,2	6,3
Kategoria 3 - emisje WTT	5 616,9	4 413,3	6 126,8	5 684,8
Kategoria 5	142,5	127,6	90,7	71,9
Uzdatnianie wody	57,1	52,9	16,8	11,5
Odpady komunalne	74,5	74,3	73,5	60,2
Odpady utylizowane	10,9	0,4	0,4	0,3
Kategoria 6	552,8	106,1	41,1	170,2
Podróże kolejowe	196,5	31,0	12,5	64,2
Podróże lotnicze	200,1	28,1	2,6	52,2
Podróże autokarowe	0,0	0,0	0,0	0,0
Podróże taksówkami	7,3	8,1	7,1	13,9
Podróże samochodami prywatnymi	148,8	38,9	18,8	39,9
Zakresy I-III razem - ujęcie market-based	18 284,7	13 926,6	15 841,2	14 748,1
Zakresy I-III razem - ujęcie location-based	39 924,1	31 804,9	32 171,9	31 246,0

Dynamika zmian emisji CO₂e za 2022 rok

tony CO ₂ e	Względem roku bazowego (2019)	Względem poprzedniego roku (2021)
Zakres I	-27,0%	18,3%
Gaz ziemny	-15,1%	-4,4%
Olej opałowy	-34,5%	33,3%
Węgiel	-100,0%	-100,0%
Paliwo benzynowe	48,3%	23,8%
Olej napędowy – flota samochodowa	-86,6%	-31,8%
Olej napędowy – agregaty prądotwórcze	19,1%	-14,8%
Czynniki chłodnicze	-49,0%	324,2%
Zakres II - market based	-24,7%	-21,0%
Energia elektryczna	-100,0%	-100,0%
Chłód	-30,7%	33,1%
Ciepło sieciowe	-13,6%	-16,4%
Zakres II - location based	-24,0%	-5,0%
Energia elektryczna	-26,1%	-2,5%
Chłód	-30,7%	33,1%
Ciepło sieciowe	-13,6%	-16,4%
Zakres III	-7,9%	-5,9%
Kategoria 1	-59,8%	-33,3%
Papier	-57,3%	-33,4%
Zaopatrzenie w wodę	-77,3%	-31,5%
Kategoria 3 - emisje WTT	1,2%	-7,2%
Kategoria 5	-49,5%	-20,7%
Uzdatnianie wody	-79,9%	-31,5%
Odpady komunalne	-19,3%	-18,1%
Odpady utylizowane	-97,6%	-33,3%
Kategoria 6	-69,2%	314,3%
Podróże kolejowe	-67,4%	412,5%
Podróże lotnicze	-73,9%	1909,8%
Podróże taksówkami	91,0%	95,6%
Podróże samochodami prywatnymi	-73,2%	111,7%
Zakresy I-III razem - ujęcie market-based	-19,3%	-6,9%
Zakresy I-III razem - ujęcie location-based	-21,7%	-2,9%

Nasze emisje za 2022 rok wyniosły ogółem 14,7 tys. ton CO₂e w ujęciu *market-based*. Wartość ta jest o 6,9% mniejsza niż rok wcześniej oraz o 19,3% mniejsza niż przyjęty przez nas rok bazowy (2019). Spadek emisji zarówno w ujęciu r/r jak i w stosunku do roku bazowego wynika głównie z mniejszej emisyjności zakresu II. Główne przyczyny zmian emisji CO₂e w poszczególnych zakresach wyjaśniamy poniżej.

Zmiany emisji zakresu I

Emisje zakresu I w 2022 roku były o 18,3% większe niż w 2021 roku. Główną częścią emisji zakresu I jest paliwo benzynowe (stanowi w 2022 roku 68% emisji zakresu I). Wzrost emisyjności pochodzącej z paliwa benzynowego wynika z większego jego zużycia – intensywniejszego wykorzystania samochodów służbowych w 2022 roku po części zrekompensowane zmianą struktury floty samochodowej (wzrost udziału samochodów hybrydowych i z napędem elektrycznym). W 2022 roku nasza flota samochodowa powiększyła się o 29 samochodów hybrydowych oraz jeden samochód elektryczny. Dodatkowo w 2022 roku zniesiono zakaz służbowych podróży krajowych. Od kwietnia 2022 odblokowano również możliwość odbywania podróży służbowych zagranicznych. Istotnym elementem zakresu I, który również w 2022 roku odnotował wzrost były emisje pochodzące z czynnika chłodniczego (co było pochodną występujących awarii klimatyzacji skutkujących jego ubytkami).

Dynamika emisji 2022 roku w stosunku do 2019 roku wyniosła -27,0%. Głównym czynnikiem stojącym za spadkiem emisji w tym ujęciu jest spadek emisji z oleju napędowego (flota samochodowa), co wynika ze zmiany struktury naszej floty samochodowej i odchodzenia od samochodów napędzanych silnikiem diesla (po części efekt ten został skonsumowany przez wzrost emisji z paliwa benzynowego). Istotnie niższe emisje były też związane z czynnikiem chłodniczym. Za spadkiem tych emisji stoi znacznie mniejsza liczba i powierzchnia naszych lokalizacji (wynikająca m.in. z mniejszej liczby miejsc spotkań).

Zmiany emisji zakresu II – ujęcie market-based

Emisje zakresu II w ujęciu *market-based* spadły w 2022 roku względem 2021 roku o 21,0%. Wynikało to ze spadku zużytego ciepła sieciowego (relatywnie ciepły 2022 rok, optymalizacja zajmowanych powierzchni), co po części zostało skompensowane wzrostem emisji z zakupionego chłodu. W 2022 roku całość energii elektrycznej przez nas zużytej (po części opartej na szacunkach) pochodziła ze źródeł odnawialnych – stąd wartość emisji z energii elektrycznej w ujęciu *market-based* jest zerowa.

Redukcja emisji w zakresie II w 2022 roku względem roku bazowego wyniosła 24,7%. Zmiana ta jest powodowana mniejszą emisyjnością z zakupionego ciepła sieciowego, co jest pochodną zmniejszenia liczby i powierzchni naszych lokalizacji na przestrzeni lat.

Zmiany emisji zakresu III (dla kategorii 1, 3, 5 i 6)

Emisje 2022 roku pochodzące z zakresu III były o 5,9% mniejsze niż rok wcześniej. Główną kategorią emisji zakresu III są emisje związane ze stratami przesyłowymi (WTT). W 2022 emisje te, w ślad za spadkiem zużycia ciepła

sieciowego i energii, spadły o 7,2%. Mniejszy wolumen zużytej energii cieplnej i elektrycznej wiąże się z mniejszymi stratami na ich przesyle.

Dynamika emisji 2022 roku względem roku bazowego w zakresie III wyniosła -7,9%. Redukcja tych emisji była możliwa za sprawą zredukowania emisji kategorii 6 – zwłaszcza w obszarze podróży samochodami prywatnymi w celach służbowych, w podróżach lotniczych, czy podróżach kolejowych. Po części jest to spowodowane zmianami w kulturze pracy i popularyzacji narzędzi do współpracy zdalnej w ślad za skutkami pandemii COVID-19. Warto odnotowania jest też zredukowanie emisji pochodzącej z zużytego papieru o ponad połowę.

Wskaźniki intensywności emisji gospodarki własnej

W przedstawionej tabeli przedstawiamy nasze wskaźniki intensywności emisji w przeliczeniu na kluczowe dane (dochody, wielkość aktywów i liczbę etatów). Podkreślamy, że właściwym ujęciem analizowania intensywności emisji z gospodarki własnej jest przeliczenie emisji na liczbę etatów. Właściwe analizowanie intensywności emisji, oddające charakterystykę sektora, w którym działamy, powinno uwzględniać kategorię 15 zakresu III (emisje z portfela należności od klientów) – w takim ujęciu intensywność emisji w przeliczeniu na dochód bądź aktywa jest miarodajna. Informacje w zakresie emisji z uwzględnieniem kategorii 15 zakresu III przedstawiamy w dalszej części tego rozdziału.

Wskaźniki efektywności związane z emisjami CO ₂ e				
kg CO ₂ e	2019	2020	2021	2022
Emisje CO ₂ e na 1 mln zł dochodów*				
Zakres I	900,3	550,1	467,3	493,5
Zakres II – market-based	1 127,7	913,6	903,2	637,5
Zakres II – location-based	4 860,9	3 783,0	3 271,0	2 773,9
Zakres III	1 126,5	771,4	926,4	778,8
Razem – market-based	3 154,5	2 235,2	2 296,9	1 909,8
Razem – location-based	6 887,7	5 104,5	4 664,7	4 046,3
Emisje CO ₂ e na 1 mln zł aktywów (średnia w roku)				
Zakres I	34,6	19,4	16,4	18,1
Zakres II – market-based	43,4	32,3	31,8	23,3
Zakres II – location-based	187,1	133,6	115,0	101,6
Zakres III	43,4	27,2	32,6	28,5
Razem – market-based	121,4	79,0	80,7	69,9
Razem – location-based	265,1	180,3	164,0	148,2
Emisje CO ₂ e na 1 etat (średnia w roku)				
Zakres I	646,8	417,7	373,2	450,3
Zakres II – market-based	810,2	693,8	721,3	581,8
Zakres II – location-based	3 492,2	2 872,6	2 612,3	2 531,4
Zakres III	809,3	585,8	739,9	710,7
Razem – market-based	2 266,3	1 697,2	1 834,3	1 742,9
Razem – location-based	4 948,4	3 876,1	3 725,3	3 692,5

*łącznie z udziałem w zyskach jednostek stowarzyszonych

Wskaźniki intensywności emisji na przestrzeni ostatnich czterech lat obniżają się. Wynika to po części z redukcji samych wartości emisji, ale również ze wzrostu organicznego naszej działalności (rozumianej jako wzrost wartości średnich aktywów) za czym idzie wzrost osiąganych dochodów. W związku z kontynuowanymi procesami optymalizacji działalności oraz redukcji liczby miejsc spotkań, zatrudnienie w naszej grupie kapitałowej na

przestrzeni ostatnich czterech lat – pomimo znaczącego wzrostu skali działania (średnioroczne aktywa w 2022 roku były o 40% większe niż w 2019 roku) – utrzymuje się na relatywnie stabilnym poziomie.

Nasze inicjatywy redukcji emisji CO₂e z gospodarki własnej (z wykluczeniem kategorii 15 zakresu III)

Od 2019 roku stopniowo montujemy i zwiększamy nasze moce produkcji energii w instalacjach fotowoltaicznych na naszych budynkach. Łączna moc zainstalowanych instalacji na koniec 2022 roku wynosi 227,24 kWp. W 2023 roku planujemy dalsze inwestycje w tym zakresie.

W zawiązku z powyższą inicjatywą, obniżamy zapotrzebowanie na energię zakupioną z rynku. Stosując analogiczną metodologię jak do liczenia przywołanych wcześniej wyliczeń emisji (wskaźnik KOBIZE dla zakresu II, wyliczenia własne dla zakresu III), gdybyśmy musieli zakupić na rynku wyprodukowaną w panelach fotowoltaicznych energię w 2022 roku (łącznie 144,7 MWh), nasze emisje byłyby w ujęciu *location-based* wyższe o 121,2 ton CO₂e. W ramach tej wartości 96,4 tony CO₂e przypada na zakres II, a pozostała część (24,8 ton CO₂e) na zakres III w kategorii 3 (WTT).

Emisje CO₂e z portfela należności od klientów (kategoria 15 zakresu III)

W 2022 roku kontynuowaliśmy rozpoczęty przed rokiem proces kwantyfikacji emisji CO₂e związanej z portfelem należności klientów banku (obliczenia własne, nie weryfikowane przez zewnętrzny podmiot). Podobnie, jak w poprzednim roku, podjęliśmy decyzję o podzieleniu się naszym szacunkiem by poinformować naszych interesariuszy o naszej emisyjności w maksymalnie pełnym zakresie – emisje z portfela należności są bardzo ważnym elementem emisji banków (wchodzą w zakres III emisji w ramach kategorii 15 odpowiadającej za inwestycje) i to ten element stanowić będzie główny obszar zainteresowania i priorytet dla banku w celu dążenia do neutralności klimatycznej w perspektywie 2050 roku. Niemniej jednak, nadal jesteśmy na początku tej drogi.

Prezentowane obliczenia w stosunku do segmentu korporacyjnego (w tym dla nieruchomości komercyjnych i finansowania pojazdów) przygotowaliśmy w oparciu o [Global GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry](#), podczas gdy szacunki dla segmentu detalicznego w oparciu o metodologię własną. Jednocześnie zaznaczamy, że oszacowanie emisyjności oparte o metody statystyczne, może nie być precyzyjne. W kolejnych okresach będziemy dążyć do poprawy dokładności szacunków, w tym poprzez pozyskiwanie bardziej precyzyjnych danych. Będziemy kontynuować pracę nad naszym wyliczaniem emisji z portfela należności klientów w kolejnych latach, zarówno pod kątem samej metodologii, jak i większej dostępności danych o wyższej jakości. W związku z tym, nie możemy wykluczyć, że w przyszłości wraz z rozwojem praktyki rynkowej dokonamy przeliczeń wstecznych.

Aktualizacja wyliczeń za 2021 rok dla portfela korporacyjnego

Przeliczyliśmy ponownie oszacowanie emisyjności portfela korporacyjnego za 2021 rok. Zmiany względem danych zaprezentowanych przed rokiem wynikają z:

- wstecznej aktualizacji danych statystycznych o emisyjności za 2020 rok przez Eurostat w grudniu 2022 roku,

- uwzględniania zaktualizowanej informacji o ekspozycjach kredytowych z zakresu odnawialnych źródeł energii,
- uwzględniania ekspozycji z tytułu papierów wartościowych.

Informacje ilościowe o aktualizacji emisji CO2e za 2021 rok									
	Emisja CO2e			Wartość ekspozycji brutto			Intensywność emisji		
	(tony)			(mln zł)			(ton CO2e na 1 mln zł ekspozycji)		
	przed korektą	po korekcie	zmiana	przed korektą	po korekcie	zmiana	przed korektą	po korekcie	zmiana
Sektory istotnie przyczyniające się do zmian klimatycznych	4 532 934	4 281 401	-5,5%	45 613,0	45 663,2	0,1%	99,4	93,8	-5,7%
Pozostałe sektory	698 846	1 164 169	66,6%	16 727,9	33 273,0	98,9%	41,8	35,0	-16,3%
Razem portfel segmentu korporacyjnego	5 231 781	5 445 569	4,1%	62 340,9	78 936,1	26,6%	83,9	69,0	-17,8%

Łączna oszacowana emisyjność korporacyjnego portfela kredytowego za 2021 rok zwiększyła się o 4,1% r/r z 5,23 mln ton CO₂e do 5,45 mln ton CO₂e, podczas gdy intensywność emisji spadła o 17,8% z 83,9 do 69,0 tony CO₂e w przeliczeniu na 1 milion zł wartości bilansowej brutto.

Segment korporacyjny

Finansowanie ogólne

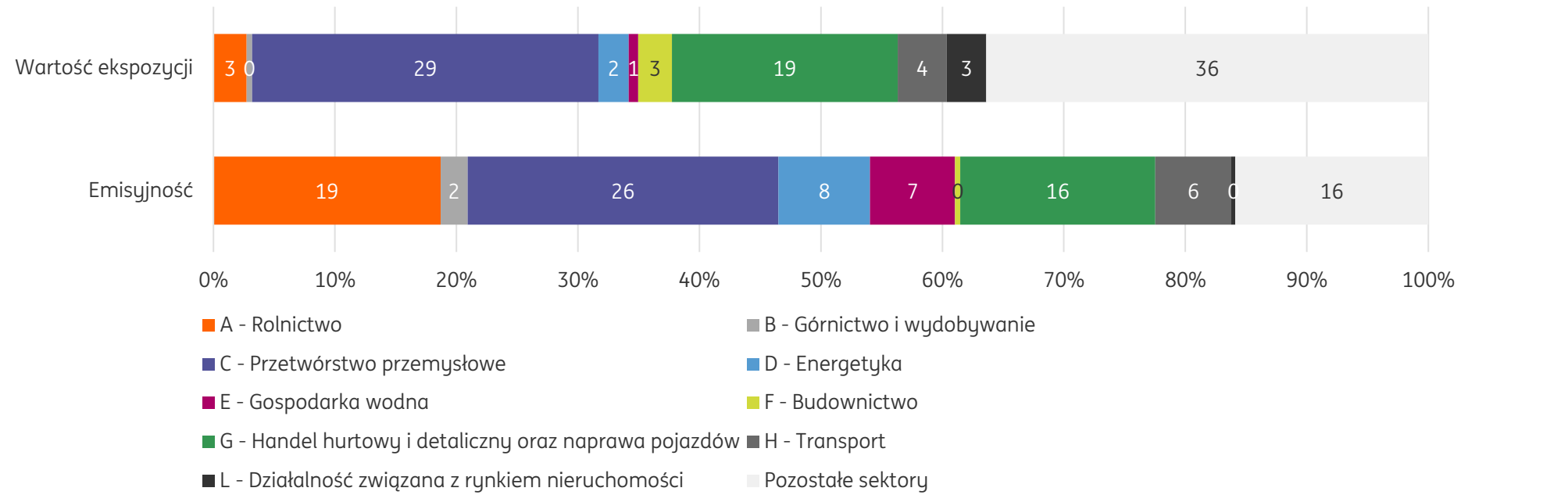
Obliczenia dla finansowania ogólnego portfela segmentu korporacyjnego obejmują ekspozycje ING Banku Śląskiego, ING Lease (Polska) oraz ING Commercial Finance z wyłączeniem kredytów dla przedsiębiorców, finansowania nieruchomości komercyjnych oraz leasingu pojazdów (dotyczy danych za 2022 rok). Na potrzeby szacunku skorzystaliśmy z danych o emisji gazów cieplarnianych (CO₂ oraz CO₂e w przypadku pozostałych gazów) w podziale na sektory działalności. Dane są publikowane rocznie przez Eurostat, przy czym najnowsze dane dostępne są za 2021 rok. Na bazie danych sektorowych oszacowaliśmy emisyjności w relacji do generowanych przychodów oraz w relacji do aktywów. Następnie oszacowania na poziomie sektorów gospodarki narodowej przełożyliśmy na klientów korporacyjnych grupy kapitałowej, jako klucz stosując podstawową działalność klienta.

Szacowany łączny poziom emisyjności za 2022 rok spadł o około 21,9% r/r, przy czym emisyjność wyliczona za 2022 rok nie uwzględnia ekspozycji leasingowych w związku z wprowadzeniem dokładniejszej metody wyliczania emisyjności w tej kategorii o czym piszemy poniżej. W przypadku uwzględnienia emisyjności ekspozycji

leasingowych w portfelu korporacyjnym, spadek emisyjności portfela wyniósłby 8,7% r/r. Zmniejszenie emisyjności w dużym stopniu wynika ze spadku rynkowych wskaźników emisyjności dla sektorów istotnie przyczyniających się do zmian klimatu, takich jak przetwórstwo przemysłowe oraz transport. Pozytywny wpływ miał również wzrost wolumenu ekspozycji kredytowych w obszarze odnawialnych źródeł energii z poziomu 1,0 mld zł w 2021 roku do 1,8 mld zł (z czego 61% jest uwzględnione w sekcji D PKD).

Wskaźnik intensywności emisji łącznie dla portfela finansowania segmentu korporacyjnego wyniósł w 2022 roku 53,7 tony CO₂e w przeliczeniu na 1 milion zł wartości bilansowej brutto (-22,2% r/r). W przypadku grupy sektorów istotnie przyczyniających się do zmian klimatu, średnia oszacowana intensywność emisji wyniosła 71,0 tony CO₂e w przeliczeniu na 1 milion zł wartości bilansowej brutto (-24,3% r/r), podczas gdy dla grupy pozostałych sektorów, wartość wskaźnika wyniosła 23,4 tony CO₂e w przeliczeniu na 1 milion zł wartości bilansowej brutto (-33,1% r/r). Sektorami najbardziej kontrybuującymi do łącznej emisyjności portfela korporacyjnego są przetwórstwo przemysłowe (sekcja C PKD; 26% łącznej emisji) oraz rolnictwo (sekcja A PKD; 19%). Sektorami z największą intensywnością emisji w przeliczeniu na 1 mln zł udzielonego finansowania są gospodarka wodna i odpadami (sekcja E PKD), rolnictwo (sekcja A PKD), górnictwo i wydobywanie (sekcja B PKD) oraz energetyka (sekcja D PKD).

Struktura wartości ekspozycji względem struktury emisyjności sektorów PKD (%)

Finansowanie pojazdów przez ING Lease (Polska)

W 2022 roku po raz pierwszy oszacowaliśmy emisyjność portfela finansowanych pojazdów silnikowych ING Lease (Polska). Niemniej jednak, ze względu na brak informacji rynkowych o średnim rzeczywistym spalaniu pojazdów, jak i ich przebiegach, kalkulacje zostały oparte na założeniach eksperckich przygotowanych przez spółkę.

Średnia oszacowana intensywność emisji wyniosła 184,0 tony CO₂e w przeliczeniu na 1 milion zł wartości bilansowej brutto.

Segment detaliczny

W ramach segmentu detalicznego, oszacowaliśmy emisyjność związaną z kredytami zabezpieczonymi hipotecznie. W związku z brakiem informacji o rzeczywistym zużyciu energii przez poszczególne budynki oraz brakiem dostępu do świadectw charakterystyki energetycznej, nasze podejście oparliśmy na roku budowy nieruchomości oraz korespondujących przepisach techniczno-budowlanych. W obliczeniach uwzględniamy zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną związaną z ogrzewaniem, wentylacją i przygotowaniem ciepłej wody. Korzystamy także z informacji udostępnianych przez Główny Urząd Statystyczny w zakresie struktury zużycia energii w gospodarstwach domowych, danych Europejskiej Agencji Środowiska dotyczących emisji związanych z produkcją energii elektrycznej oraz danych 2006 IPCC Guidelines for National Green-house Gas Inventories.

Zgodnie z metodologią zawartą w Global GHG Accounting and Reporting Standard wysokość emisji została skorygowana o wartość LTV (stosunek wartości bilansowej brutto do wartości zabezpieczenia) tak, by odzwierciedlić rzeczywistą emisję związaną z naszym zaangażowaniem finansowym. W obliczeniach koncentrujemy się na lokalach mieszkalnych i budynkach jednorodzinnych uwzględniając 92% całego portfela grupy kapitałowej banku na koniec 2022 roku (87% na koniec 2021 roku).

Oszacowana emisja CO₂e w 2022 roku wynosiła 602 761 tony CO₂e (-6,0% r/r), podczas gdy intensywność emisji 11,9 tony CO₂e w przeliczeniu na 1 mln zł wartości bilansowej brutto (-7,3% r/r). Zmniejszenie zarówno emisji jak i intensywności emisji w stosunku do poprzedniego roku wynika przede wszystkim ze większego udziału nowszych budynków w portfelu oraz malejącego poziomu LTV.

Podsumowanie

W 2022 roku oszacowaliśmy emisyjność dla 135,3 mld zł portfela należności od klientów brutto (+4,9% r/r), co stanowi 62% naszych aktywów ogółem. Wyniosła ona 5,8 mln ton CO₂e, czyli o 4,2% mniej niż przed rokiem, mimo nominalnego wzrostu portfela. W konsekwencji, średnia oszacowana intensywność emisji CO₂e obniżyła się o 8,7% r/r z 47,2 do 43,1 CO₂e w przeliczeniu na 1 milion zł ekspozycji brutto.

Łącznie emisje ze wszystkich trzech zakresów, z uwzględnieniem kategorii 15 zakresu III, wyniosły w ujęciu market-based 5,8 mln ton CO₂e (-4,2% r/r). Za 99,7% tych emisji odpowiadała kategoria 15 zakresu III (podobnie jak rok wcześniej). Intesnywność emisji CO₂e w przeliczeniu w takim wymiarze wynosiłaby w 2022 roku (ujęcie market-based):

- 756,9 tys. ton na 1 mln dochodów (-14,5% r/r),
- 27,7 tys. ton na 1 mln średnich aktywów (-10,9% r/r) oraz
- 690,7 tys. ton na 1 etat (-2,3% r/r).

Emisje CO₂e z portfela należności od klientów (Zakres III, element kategorii 15)

	2021	2022	r/r
Emisja CO ₂ e (tony)			
Finansowanie ogólne w portfelu segmentu korporacyjnego*	5 445 569	4 255 273	-21,9%
Sektory istotnie przyczyniające się do zmian klimatycznych	4 281 401	3 579 421	-16,4%
Pozostałe sektory	1 164 169	675 852	-41,9%
Leasing pojazdów	-	971 842	-
Portfel segmentu detalicznego zabezpieczony hipotecznie	641 153	602 761	-6,0%
Razem	6 086 722	5 829 876	-4,2%
Wartość ekspozycji brutto (mln zł)			
Finansowanie ogólne w portfelu segmentu korporacyjnego*	78 936,1	79 310,8	0,5%
Sektory istotnie przyczyniające się do zmian klimatycznych	45 663,2	50 444,5	10,5%
Pozostałe sektory	33 273,0	28 866,3	-13,2%
Leasing pojazdów	-	5 280,3	-
Portfel segmentu detalicznego zabezpieczony hipotecznie	50 005,5	50 707,3	1,4%
Razem	128 941,6	135 298,4	4,9%
Intensywność emisji (ton CO ₂ e na 1 mln zł ekspozycji)			
Finansowanie ogólne w portfelu segmentu korporacyjnego*	69,0	53,7	-22,2%
Sektory istotnie przyczyniające się do zmian klimatycznych	93,8	71,0	-24,3%
Pozostałe sektory	35,0	23,4	-33,1%
Leasing pojazdów	-	184,0	-
Portfel segmentu detalicznego zabezpieczony hipotecznie	12,8	11,9	-7,3%
Razem	47,2	43,1	-8,7%

*Bez przedsiębiorców i leasingu pojazdów - dotyczy danych za 2022 rok.

Energia elektryczna

Główne działania ograniczające zużycie energii wprowadzone w 2022 roku to:

- uruchomiliśmy instalację paneli fotowoltaicznych w Katowicach przy ul. Sokolskiej o mocy 128 kWp; łączna moc naszych paneli na koniec 2022 roku wynosiła 227,33 kWp,
- sukcesywnie wymienialiśmy oświetlenie ze standardowego na LED-owe,
- przebudowaliśmy oświetlenie ogólne ze świetlówką kompaktową stanowisk pracy w Katowicach przy ulicy Sokolskiej 34 (budynek niski, 1 i 2 piętro) na oprawy liniowe ze źródłem światła w technologii LED z możliwością indywidualnego sterowania nad poszczególnymi biurkami,
- przebudowaliśmy istniejące oświetlenie z oprawami świetlówkowymi na oprawy LED-owe w serwerowni oraz w pozostałej kubaturze budynku w Katowicach przy ulicy Owsianej 66.

Działania wspierające elektromobilność:

- zamontowaliśmy 15 stacji ładowania samochodów elektrycznych przy ul. Sokolskiej 34 w Katowicach. Łącznie na koniec roku 2022 w całej Polsce posiadaliśmy 32 stacje do ładowania.

Nasze zużycie energii elektrycznej

ING Bank Śląski S.A.				
kWh	2019	2020	2021	2022
Energia elektryczna	32 131 934	26 931 032	25 331 448	24 210 425

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.				
kWh	2019	2020	2021	2022
Energia elektryczna	32 916 393	27 657 936	26 036 931	24 916 157

Spadek zużycia energii elektrycznej w 2022 roku spowodowany jest zastosowaniem energooszczędnych rozwiązań, takich jak: wymiana oświetlenia na ledowe, modernizacja oświetlenia powierzchni biurowej polegająca na wdrażaniu oświetlenia podążającego, systemu sterowania jasnością źródeł światła oraz optymalizacji powierzchni biurowej.

Pozostałe rodzaje energii (poza elektryczną)

ING Bank Śląski S.A.				
	2019	2020	2021	2022
Gaz ziemny (kWh)	3 203 190	3 182 520	2 834 848	2 706 358
Olej opałowy (kWh)	248 829	107 079	121 814	162 207

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.				
	2019	2020	2021	2022
Gaz ziemny (kWh)	3 281 392	3 268 420	2 913 799	2 785 248
Olej opałowy (kWh)	254 904	109 969	125 206	166 935

Wzrost zużycia oleju opałowego wynika z nieregularnego charakteru zamówień oleju. Dane o zużyciu podawane są na podstawie zamówień z faktur zakupowych (brak liczników wskazujących zużycie oleju).

Wyprodukowana przez nas energia elektryczna (panele fotowoltaiczne)				
kWh	2019	2020	2021	2022
Energia elektryczna	3 870	43 280	78 137	144 727

Ekopolityka samochodowa

Na początku 2019 roku Zarząd zatwierdził wdrożenie długofalowej ekostrategii dla floty samochodowej i zmiany w polityce samochodowej. W 2022 roku zostało osiągnięte 82% zielonej floty z 12 samochodami elektrycznymi oraz 774 samochodami o napędzie hybrydowym. Nasze samochody do końca 2023 roku będą wyłącznie o napędzie hybrydowym lub plug-in. Sukcesywnie także będziemy powiększać flotę samochodów o napędzie elektrycznym, tak aby docelowo w 2030 roku osiągnąć redukcję CO₂ wynikającą z użytkowania samochodów na poziomie minimum 36% (w stosunku do roku 2019).

Podróże służbowe

ING Bank Śląski S.A.				
km	2019	2020	2021	2022
Podróże samochodami służbowymi	22 682 388	16 829 017	16 949 991	19 713 975
Podróże lotnicze	2 152 100	299 899	23 689	587 486

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.				
km	2019	2020	2021	2022
Podróże samochodami służbowymi	26 164 962	19 089 186	19 481 296	22 427 544
Podróże lotnicze	2 222 780	314 885	24 220	612 499

W roku 2021 obowiązywał zakaz odbywania zagranicznych podróży służbowych. Do kwietnia 2021 zablokowane były również podróże służbowe krajowe. Wzrost pokonanych kilometrów samochodami służbowymi wynika z faktu, że w 2022 roku nie obowiązywał zakaz krajowych podróży służbowych, a w kwietniu 2022 przywrócono również możliwość odbywania podróży służbowych zagranicznych.

Zużycie wody

Systematycznie zbieramy dane i analizujemy zużycie wody dla wszystkich lokalizacji. Dzięki opracowanym standardom dla budynków centrali i oddziałów banku przy każdorazowej modernizacji stosujemy nowoczesne toalety dwusłupkowe, zmywarki oraz perlatory. Działania mają na celu ograniczenie zużycia wody. W 2022 roku zamontowaliśmy instalację do odzyskania szarej wody w Rudzie Śląskiej, która ma na celu zmniejszenie zużycia wody w wyniku odzyskiwania i ponownego wykorzystania części zużywanej wody.

ING Bank Śląski S.A.				
m³	2019	2020	2021	2022
Woda (źródłem poboru są dostawy wody miejskiej)	76 930	70 932	58 528	40 139

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.				
m³	2019	2020	2021	2022
Woda (źródłem poboru są dostawy wody miejskiej)	80 707	74 669	61 653	42 235

Mądrze gospodarujemy odpadami

W swojej działalności biznesowej wdrażamy i stosujemy zasady odpowiedzialności ekologicznej w wielu aspektach. Dotyczy to również wytwarzanych odpadów. Nasze działania zmierzają do tego, aby gospodarkę odpadami traktować w sposób kompleksowy.

- W miejscach spotkań oraz budynkach centrali obowiązkowo segregujemy odpady. Oprócz tego zbieramy i bezpiecznie niszczymy nośniki danych (w formie papierowej i magnetycznej).
- Ustawiamy pojemniki do segregacji odpadów na otwartych przestrzeniach w centrali, wykonane w 90% z materiałów pochodzących z recyklingu (zamiast koszy przy biurkach na odpady zmieszane).
- W miejscach spotkań oraz budynkach centrali zbieramy odpady biurowe w postaci tonerów, odpadów meblowych czy elektronicznych i przekazujemy je do utylizacji uprawnionej firmie.
- Segregację odpadów poszerzyliśmy o zbiórkę zużytych baterii. Pojemniki znajdują się w pomieszczeniach z drukarkami i aneksach kuchennych we wszystkich budynkach centrali banku.
- Wszyscy pracownicy centrali w Warszawie oraz w Katowicach korzystają z systemu tzw. wydruku podążającego. To rozwiązanie umożliwia wydruk dokumentu dopiero po przyłożeniu naszej karty identyfikacyjnej do drukarki, dzięki czemu nie marnujemy papieru i toneru.

Łączna waga odpadów niebezpiecznych, z podziałem według następujących metod unieszkodliwiania*				
kg	2019	2020	2021	2022
Recykling	1 487	1 187	670	1 624

100% naszych odpadów kierujemy do recyklingu.

Łączna waga odpadów innych niż niebezpieczne, z podziałem według następujących metod unieszkodliwiania*				
kg	2019	2020	2021	2022
Recykling	507 880	18 992	17 652	10 428

**Dane dla Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. - nie prowadzimy ewidencji podanych wyżej kategorii odpadów w podziale na bank i pozostałe spółki Grupy.*

Spadek wygenerowanych odpadów utylizowanych wynika z zakończenia akcji utylizowania telefonów stacjonarnych, która organizowana była w roku 2021.

100% naszych odpadów kierujemy do recyklingu.

Wszystkie ilości odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpiecznych są podawane na podstawie Kart Przekazania Odpadów w systemie BDO. Metodę usuwania odpadów ustala firma odpowiedzialna za recykling dostarczonych przez nas odpadów. Z uwagi na zmianę sposobu wewnętrznej ewidencji odpadów zmieniliśmy sposób prezentacji kategorii w stosunku do lat ubiegłych – prezentujemy utylizowane odpady w podziale na niebezpieczne i inne niż niebezpieczne.

Odpady komunalne

Odpady komunalne, które przekazywane są do gmin, nie są ewidencjonowane – bank nie jest w stanie uzyskać informacji o wadze wytworzonych tego typu odpadów od odbiorców komunalnych. W 2022 roku opracowaliśmy narzędzie, dzięki któremu na podstawie oszacowanych średnich wag pełnych pojemników dla różnych frakcji, a także realnych danych dotyczących ilości i pojemności pojemników oraz częstotliwości odbiorów odpadów w danej lokalizacji szacowana jest ilość wygenerowanych odpadów komunalnych w całym banku.

ING Bank Śląski S.A.				
kg	2019	2020	2021	2022
Odpady komunalne	3 326 300	3 310 820	3 279 102	2 687 253

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.				
kg	2019	2020	2021	2022
Odpady komunalne	3 489 626	3 485 256	3 454 168	2 827 593

Spadek ilości wygenerowanych odpadów komunalnych wynika m.in. ze zmniejszenia ilości i wielkości pojemników na śmieci. Przekłada się to na dane, które są wykorzystywane do szacowania ilości odpadów (uwzględniają one pojemność oraz częstotliwość odbiorów pojemników).

Polityki dotyczące przeciwdziałania korupcji

Wprowadziliśmy liczne regulacje określające, jak mają postępować pracownicy Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego, aby było to zgodne z zasadami etyki oraz obowiązującymi przepisami.

Podstawowym dokumentem w tym zakresie jest *Regulamin – zasady etyki zawodowej pracowników ING Banku Śląskiego S.A.* Natomiast szczegółowe zasady dotyczące różnych obszarów postępowania pracowników są opisane w powiązanych regulacjach takich jak: Regulamin pracy; Polityka dbałości o środowisko pracy wolne od dyskryminacji i mobbingu; *Polityka anonimowego zgłaszania naruszeń prawa, regulacji wewnętrznych i standardów etycznych*; *Polityka ochrony danych osobowych*; *Polityka Poznaj swojego klienta*; *Polityka przestrzegania prawa konkurencji*; *Polityka zarządzania reklamacjami w ING Banku Śląskim S.A.*; *Polityka przeciwdziałania konfliktom interesów*; *Polityka przeciwdziałania nadużyciom na rynku* oraz towarzyszących im instrukcjach, regulaminach, procedurach.

Bank jako instytucja zaufania publicznego, traktuje kwestię zabezpieczenia przed zagrożeniem korupcją jako priorytetowe zagadnienie w relacjach z klientami, partnerami biznesowymi i urzędnikami państwowymi. Wszelkie formy przekupstw i korupcji są bezwzględnie zabronione. Pracownicy Grupy ING nie akceptują działań wskazujących na próbę dokonania przekupstwa lub korupcji. Podstawą formalną w tym zakresie jest Regulamin – Zasady etyki zawodowej pracowników ING Banku Śląskiego S.A., który określa reguły postępowania każdego pracownika związane między innymi z przeciwdziałaniem przekupstwu i konfliktom interesów, ochroną informacji oraz ze zgłaszaniem nieprawidłowości.

Szczegółowo te kwestie opisuje Polityka przeciwdziałania przekupstwom i korupcji, do stosowania której zobowiązani są wszyscy nasi pracownicy. Przewidziane ograniczenia dotyczą przyjmowania i wręczania korzyści materialnych i niematerialnych w relacji z klientami, partnerami biznesowymi i urzędnikami państwowymi w zakresie:

- prezentów lub zaproszeń do udziału w imprezach okolicznościowych,
- gotówki lub jej ekwiwalentów (są one zakazane),
- finansowania kosztów podróży i zakwaterowania,
- zatrudnienia w banku określonej osoby albo przyjęcia jej na staż lub praktykę,
- podjęcia przez bank działań sponsoringowych lub przekazywania darowizn na cele charytatywne,
- podejmowanej współpracy z partnerami biznesowymi,
- udziału w posiłkach biznesowych.

Zgodnie z przyjętą Polityką, Grupa ING działa w uczciwy i etyczny sposób, stosując zasadę „zero tolerancji dla nieuczciwych zachowań”.

Przyjmowanie lub wręczanie przez pracowników prezentów lub korzyści związanych z udziałem w imprezach okolicznościowych w każdej sytuacji musi mieć racjonalne uzasadnienie biznesowe. Zawsze musi istnieć zgodny z prawem cel przyjęcia lub wręczenia korzyści, a jej przyjęcie lub wręczenie nie może stwarzać konfliktu interesów, ani wywoływać wrażenia, że taki konflikt zaistniał. Bank nie zezwala na przekazywanie w jego imieniu korzyści stanowiących darowizny m.in. na cele polityczne. Decyzje kadrowe dotyczące zatrudnienia i oddelegowania pracownika muszą być oparte na merytorycznych, obiektywnych kryteriach, a ich celem nie może być wywieranie niedozwolonego wpływu. Polityka określa zasady, w tym górne limity kwotowe korzyści w postaci prezentów oraz udziału w imprezach okolicznościowych, jakie mogą być wręczane lub przyjmowane przez naszych pracowników.

Korzyści wręczane, przyjmowane czy odmówione podlegają ewidencji w tzw. Rejestrze Korzyści - w przypadku przekroczenia określonej wartości lub zawsze, kiedy dotyczą relacji z osobami spełniającymi definicję urzędnika państwowego.

Opisane powyżej reguły postępowania są elementem Deklaracji antykorupcyjnej ING Banku Śląskiego, która stanowi załącznik do umów zawieranych z dostawcami. Bank, jak i cała Grupa ING, zgodnie z Deklaracją, nie akceptuje działań noszących znamiona przekupstwa lub korupcji, bądź mogących sprawiać wrażenie próby dokonania przekupstwa czy korupcji, oczekuje od partnerów biznesowych przestrzegania standardów antykorupcyjnych i nie utrzymuje relacji z partnerami, którzy nie akceptują naszych standardów. Szczegółowe informacje dot. relacji z dostawcami znajdują się na [naszej stronie internetowej](#).

Wszyscy pracownicy są zobowiązani do zgłaszania nieprawidłowości związanych z przekupstwem, korupcją lub konfliktem interesów. Naruszenia powyżej wskazanych regulacji oraz przepisów prawa zgłaszane mogą być imiennie lub anonimowo w trybie tzw. Whistle blowing, przewidzianym w Polityce anonimowego zgłaszania naruszeń prawa, regulacji wewnętrznych i standardów etycznych.

Tekst deklaracji w sprawie standardów przeciwdziałania przekupstwom znajduje się na [naszej stronie internetowej](#).

W ING Banku Śląskim nie tolerujemy przekupstwa i korupcji. Aby nasi pracownicy lepiej rozpoznawali te zjawiska i mogli skutecznie im przeciwdziałać, stale podnosimy świadomość personelu w zakresie zasad Polityki przeciwdziałania przekupstwom i korupcji. Zadanie to realizujemy m.in. poprzez szkolenia e-learningowe oraz regularne działania uświadamiające, np. komunikaty mailowe lub informacje zamieszczane w intranecie, a działania te intensyfikujemy w szczególności w okresie świątecznym, który sprzyja przyjmowaniu i wręczaniu prezentów lub innych korzyści. Wszyscy nowo zatrudnieni pracownicy są objęci programem szkoleń z zakresu obowiązujących w naszym banku standardów postępowania. Szkolenia z zakresu Anti-Bribery and Corruption zostały wykonane w wyznaczonym terminie przez 96,45% pracowników grupy kapitałowej naszego banku. Wskaźnik jest ustalany na podstawie liczby pracowników, którzy ukończyli szkolenie w stosunku do wszystkich zapisanych na to szkolenie (włączając długotrwałe nieobecności).

W ramach obowiązującego w naszym banku systemu kontroli wewnętrznej, elementy procesu przeciwdziałania przekupstwu i korupcji podlegają:

- weryfikacji bieżącej, w szczególności dotyczącej zgłoszeń wprowadzanych do Rejestru Korzyści,
- niezależnym testom Compliance,
- corocznym testom kluczowych mechanizmów kontrolnych (KCT).

Posiadamy wewnętrzne procedury i mechanizmy kontrolne, które mają przeciwdziałać konfliktom interesów. Obowiązująca w banku Polityka przeciwdziałania konfliktom interesów przewiduje rejestrację konfliktów interesów: strukturalnych i incydentalnych w celu skutecznego zarządzania ich ryzykiem.

Polityka określa wymogi dotyczące konfliktów interesów obejmujące:

- działanie organizacji oraz stosowane w banku metody zarządzania konfliktami interesów na poziomie organizacyjnym,
- interesy osobiste pracowników, które mogą przyczynić się do zaistnienia konfliktu interesów np. pomiędzy interesem banku, klientów lub innych interesariuszy a interesem pracowników, w tym kadry zarządzającej banku.

Mechanizmy kontrolne stosowane w banku dotyczą m.in.:

- podziału odpowiedzialności w strukturze organizacyjnej banku i relacji pomiędzy różnymi szczeblami zarządzania, a także powiązań personalnych między pracownikami,
- konsultowania przez pracowników i zawiadamiania banku o podjęciu dodatkowej aktywności zawodowej oraz interesach osobistych, które mogą powodować wystąpienie konfliktu interesów,
- realizacji prywatnych inwestycji przez pracowników posiadających dostęp do informacji podlegających ochronie.

Spełniamy wymogi wynikające z Dobrych Praktyk oraz Zasad Ładu Korporacyjnego w zakresie zarządzania konfliktami interesów:

- Bank ujawnia na [stronie internetowej](#) zasady zarządzania konfliktami interesów wynikające z Polityki przeciwdziałania konfliktom interesów.
- Polityka określa standardy zachowań adresowane do członków organów banku w związku z pełnieniem przez nich swoich funkcji.

- Członkowie organów banku powinni powstrzymać się od podejmowania aktywności zawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów oraz niezwłocznie poinformować bank w sytuacji jego wystąpienia lub możliwości wystąpienia.
- Członkowie organów banku nie mogą uczestniczyć w procesie podejmowania decyzji lub brać udziału w rozstrzyganiu spraw w sytuacji, która mogłaby spowodować wystąpienie konfliktu interesów.
- Kwestie potencjalnych konfliktów interesów członków organów banku są także badane w procesie oceny adekwatności.
- Polityka wprowadza również obowiązek oceny transakcji przeprowadzanych z podmiotami powiązanymi pod względem konfliktów interesów oraz publikowania na stronie internetowej banku informacji o takich konfliktach.

Rezultaty stosowania polityk

- W 2022 roku nie stwierdzono przypadków podejrzenia o przekupstwo lub korupcję.
- Pracownicy mogą anonimowo zgłaszać podejrzenia popełnienia przestępstwa, łamanie zasad etyki zawodowej i wątpliwości za pomocą dedykowanego formularza w intranecie, który zapewnia poufność lub pocztą tradycyjną. Zgłoszenie mogą przekazać również imiennie – i w takim przypadku zapewniamy poufność i dyskrecję, a także ochronę przed działaniami o charakterze represyjnym. Jeśli zgłoszenie się potwierdzi, podejmowane są właściwe działania naprawcze oraz zapobiegawcze na przyszłość. Co do zasady zgłoszenia przyjmuje Prezes Zarządu. Powyższe znajduje swoje odzwierciedlenie w Polityce anonimowego zgłaszania naruszeń prawa, regulacji wewnętrznych i standardów etycznych (dalej: Polityka) oraz procedurach wewnętrznych banku, które obejmują również ochronę przed działaniami odwetowymi. Alternatywnie, pracownicy banku mogą dokonać zgłoszenia naruszenia zasad etyki przy użyciu zewnętrznych kanałów raportowania obsługiwanych przez podmiot zewnętrzny, za pośrednictwem linii telefonicznej (dostępna 24/7), strony internetowej lub adresu mailowego. w 2022 roku zostało przekazanych 20 zgłoszeń kwalifikujących się do rozpatrzenia w trybie określonym w Polityce, dotyczących m.in. dyskryminacji, mobbingu lub naruszenia regulacji wewnętrznych banku. Po analizie i działaniach wyjaśniających w 2 przypadkach potwierdzono nieprawidłowości i zastosowano działania naprawcze (rozmowy z pracownikami przypominające zasady postępowania w określonych przypadkach).
- Każdy nowy pracownik naszej grupy kapitałowej przechodzi obowiązkowe szkolenie z zakresu zgłaszania naruszeń prawa i zasad etyki zawodowej. w celu przypomnienia zasad zgłaszania zachowań niezgodnych

z prawem, niewłaściwych lub nieetycznych, w III kwartale 2022 roku, w ramach przedsięwzięcia Kultura Ryzyka, odbyła się seria wydarzeń poświęcona Sygnałistom i zgłaszaniu naruszeń. Przybliżono pracownikom banku tematykę zgłaszania naruszeń oraz sygnałistów i ich znaczenia dla organizacji i społeczeństwa. Przypomniany został również sposób zgłaszania naruszeń w banku.

Opis istotnych ryzyk dla zagadnień niefinansowych

Ryzyko niefinansowe

Ryzyko niefinansowe obejmuje funkcje zarządzania ryzykiem operacyjnym i ryzykiem braku zgodności (Compliance) oparte na wspólnych ramach określających jasne zasady i standardy identyfikacji, oceny, monitorowania, ograniczania i raportowania ryzyka. Bank zarządza ryzykiem niefinansowym zgodnie z przyjętą przez Zarząd Banku Strategią oraz Deklaracją Apetytu na Ryzyko Niefinansowe określającą limity i tolerancję na ryzyko. Zgodność z deklarowanym apetytem na ryzyko jest monitorowana z wykorzystaniem okresowego Raportu o stanie ryzyka niefinansowego (NFRD). Ponadto, w banku funkcjonuje Komitet Ryzyka Niefinansowego powoływany przez Zarząd Banku, który wykonuje funkcje doradcze dla Zarządu Banku w zakresie zarządzania ryzykiem niefinansowym. Rada Nadzorcza, przy wsparciu Komitetu Ryzyka, pełni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym przez Zarząd i dokonuje co najmniej raz w roku oceny efektywności działań w tym zakresie.

Wspólne ramy zarządzania ryzykiem niefinansowym pozwalają bankowi aktywnie identyfikować główne zagrożenia i luki oraz związane z nimi ryzyka, które mogą powodować niepożądane zdarzenia. Wspierają je takie procesy jak samoocena ryzyka i kontroli, analizy scenariuszowe, monitorowanie kluczowych wskaźników ryzyka czy testowanie kluczowych kontroli. Wyniki analiz zdarzeń wewnętrznych i zewnętrznych stale poprawiają adekwatność i efektywność funkcjonującego w banku systemu kontroli wewnętrznej.

Jesteśmy przekonani, że skuteczne środowisko kontroli jest niezbędne do budowy i utrzymania zrównoważonego biznesu, a także zachowuje i zwiększa zaufanie klientów, pracowników i akcjonariuszy.

W zakresie informacji o istotnych zdarzeniach mogących mieć wpływ na ryzyko, wyższa kadra zarządzająca jest powiadamiana w ramach kwartalnego raportu NFRD. W raporcie prezentowane są zdarzenia o najwyższych kwotach strat potencjalnych oraz największym możliwym negatywnym wpływie na wizerunek banku. Kwalifikacji dokonują eksperci ryzyka operacyjnego i compliance. W roku 2022 przekazano do Zarządu banku informacje o 16 zdarzeniach. Zdarzenia dotyczyły między innymi obszaru bezpieczeństwa informatycznego oraz wpływu wojny w Ukrainie na bank. Dla wszystkich spraw wdrożono środki mitygujące, które polegały między innymi na aktualizacji komunikatów bezpieczeństwa na stronie banku. W przypadku wojny w Ukrainie koszty z tym związane są rejestrowane na dedykowanych kontach.

Ryzyko operacyjne

Celem Banku w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym jest ciągła poprawa bezpieczeństwa Banku i klientów, obniżenie kosztów funkcjonowania i poprawa efektywności działania.

Zarząd Banku – po uzyskaniu akceptacji Rady Nadzorczej – określił strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym. Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku uwzględnia wymagania prawne i regulacyjne oraz wykorzystuje dobre praktyki Grupy ING.

Ponadto Zarząd – także w porozumieniu z Radą Nadzorczą – w deklaracji apetytu na ryzyko określił maksymalne dopuszczalne limity strat, limity kapitałowe oraz zakres ryzyka, jaki jest skłonny podjąć, realizując zaplanowane cele biznesowe – przy zachowaniu pełnej zgodności z prawem i regulacjami. Poziom wykorzystania limitów jest monitorowany i przedstawiany okresowo Zarządowi, Komitetowi Ryzyka oraz Radzie Nadzorczej.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym dotyczy wszystkich sfer działalności Banku oraz działalności Grupy Kapitałowej, współpracy z klientami, dostawcami i partnerami. Stanowi on spójną, stałą praktykę, która obejmuje następujące elementy:

- identyfikację i ocenę ryzyka,
- ograniczanie ryzyka i monitorowanie działań ograniczających,
- wykonywanie kontroli,
- monitorowanie i zapewnienie jakości.

W 2022 roku bank wzmocnił działania monitorujące poprzez wdrożenie rozszerzonego monitoringu drugo-liniowego w postaci np. pogłębionej analizy lub przeglądu tematycznego wybranych obszarów.

Znajomość zagadnień zarządzania ryzykiem w tym świadomość ryzyka wśród pracowników banku wzmocniana jest poprzez szereg szkoleń i programów uświadamiających. Rok 2022 był poświęcony podnoszeniu wiedzy i świadomości pracowników w zakresie kultury ryzyka i standardów etycznych w ramach powołanego Programu Kultury Ryzyka. W jego ramach pracownicy mogli skorzystać z inicjatyw takich jak webinary, szkolenia, czaty z ekspertami, spotkania z gośćmi zewnętrznymi, obejmujące poniższe zakresy tematyczne:

- Wewnętrzne i zewnętrzne oszustwa,

- Sankcje,
- Klimat i środowisko – ryzyka i regulacje,
- Poznaj swojego Klienta CDD – czy i jak dobrze znam swojego klienta,
- Cyberbezpieczeństwo,
- Przeciwdziałanie praniu pieniędzy/ terroryzm finansowy,
- „Gwizdek” i powiadomienia o naruszeniach,
- Przetwarzanie danych, informacje poufne (RODO),
- Outsourcing: dlaczego nasi partnerzy biznesowi mogą być źródłem ryzyka,
- Kultura ryzyka i Pomarańczowy Kod.

W 2022 roku rozpoczął się również projekt wymiany aplikacji wspierającej zarządzanie ryzykiem operacyjnym i Compliance, która zostanie wdrożona w 2023 roku. Aplikacja pozwoli na zwiększenie efektywności realizowanych procesów obszaru ryzyka operacyjnego.

Bank posiada, w odniesieniu do zarządzania ryzykiem operacyjnym, spójny i na bieżąco aktualizowany pakiet wewnętrznych dokumentów normatywnych. Uregulowany tam zakres, zasady i obowiązki jednostek organizacyjnych oraz pracowników mają na celu ograniczanie skutków i prawdopodobieństwa strat finansowych i reputacyjnych w tym obszarze.

Najważniejsze regulacje dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym:

- Polityka Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym w ING Banku Śląskim S.A.
- Regulamin Komitetu Ryzyka Niefinansowego w ING Banku Śląskim S.A.
- Deklaracja Apetytu na Ryzyko Niefinansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A (na dany rok)
- Polityka - System Kontroli Wewnętrznej w ING Banku Śląskim S.A.
- Polityka standard wdrażania, modyfikowania, przeglądu i likwidacji produktów przeznaczonych dla klientów banku (PARP) w ING Banku Śląskim S.A.
- Polityka transferu ryzyka niefinansowego na rynek Ubezpieczeniowy
- Polityka Przeciwdziałania Oszustwom w ING Banku Śląskim S.A.

- Polityka Outsourcingu ING Banku Śląskiego S.A.
- Polityka zarządzania ciągłością działania.
- Polityka - Bezpieczeństwo osób i zasobów w ING Banku Śląskim S.A.
- Polityka ryzyka informacji – przetwarzanie informacji w ING Banku Śląskim S.A.
- Polityka ryzyka informacji – Bezpieczeństwo IT w ING Banku Śląskim S.A.
- Polityka ryzyka informacji – standard oprogramowania użytkownika końcowego w ING Banku Śląskim S.A.
- Polityka ryzyka informacji – standard zarządzania danymi w ING Banku Śląskim S.A.
- Polityka ryzyka informacji – Odporność na cyberprzestępczość w ING Banku Śląskim S.A.
- Polityka ryzyka informacji – standard zarządzania zmianą IT w ING Banku Śląskim S.A.
- Polityka ryzyka informacji – standardu podstawowych zabezpieczeń w ING Banku Śląskim S.A.
- Polityki ryzyka informacji – standardu odporności operacyjnej w ING Banku Śląskim S.A.
- Polityki ryzyka informacji – standardu bezpieczeństwa platformy w ING Banku Śląskim S.A.
- Polityka ryzyka informacji – standard monitorowania bezpieczeństwa w ING Banku Śląskim S.A.
- Polityki ryzyka informacji – standard zarządzania tożsamością i dostępem w ING Banku Śląskim S.A.

Regulacje niższego rzędu doprecyzowują zapisy oraz sposób realizacji wymogów polityk wymienionych powyżej.

Pracownicy obszaru ryzyka operacyjnego nieustannie zwiększają wiedzę i kompetencje w celu odpowiedniego, efektywnego wypełniania zadań i obowiązków 2 linii obrony. w 2022 roku pracownicy Departamentu Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym uczestniczyli w następujących ponadstandardowych szkoleniach dla pozyskania nowych lub utrzymania posiadanych certyfikatów:

- CISSP – Certified Information Systems Security Professional,
- CISA - Certified Information Systems Auditor,
- CDPSE - Certified Data Privacy Solutions Engineer,
- Certified Fraud Examiner - Certyfikacja ACFE,
- PL-900 Microsoft Certified: Power Platform Fundamentals,

- Professional Cloud Security Engineer,
- CompTIA IT Fundamentals (FC0-U61),
- Mile2 CISSO,
- Microsoft Azure Fundamentals.

Ryzyko braku zgodności (Compliance)

Misją banku w zakresie zapewnienia zgodności jest budowanie kultury korporacyjnej opartej na znajomości i przestrzeganiu przepisów prawa, regulacji wewnętrznych, standardów rynkowych oraz Wartości i Zachowań ING, określonych w Pomarańczowym Kodzie.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności, a Zarząd Banku odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności, w tym za:

- wdrożenie rozwiązań organizacyjnych, regulacji i procedur, umożliwiających efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności, oraz
- zapewnienie adekwatnych zasobów i środków wymaganych dla realizacji zadań.

Centre of Expertise – Compliance jest wyodrębnioną organizacyjnie, niezależną komórką, która odpowiada za organizację i funkcjonowanie procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności. Celem Centre of Expertise – Compliance jest kształtowanie rozwiązań w zakresie identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie. Działania podejmowane w ramach zapewniania zgodności mają na celu aktywny udział pracowników banku w zarządzaniu ryzykiem braku zgodności poprzez kształtowanie kultury ryzyka opartej na znajomości i przestrzeganiu przepisów prawa, regulacji wewnętrznych, standardów rynkowych.

Centre of Expertise – Compliance elastycznie dopasowuje się organizacyjnie do zmieniającego się środowiska zewnętrznego. Zmiany są konieczne dla dalszego wzrostu efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności i skutecznego ograniczania tego ryzyka. Mając to na uwadze jednostka Compliance:

- opracowała wymagane procedury i metodyki, na podstawie których realizowała niezależne kontrole, programy szkoleniowe, wydawała zalecenia i rekomendacje w procesach bankowych, w tym w procesie opiniowania zmian produktowych, legislacyjnych oraz materiałów marketingowych,

- wzmacniała kompetencje podległych pracowników,
- wdrożyła plan automatyzacji w obszarze ryzyka braku zgodności,
- kontynuowała współpracę z regulatorami w zakresie monitorowania wykonania otrzymanych zaleceń pokontrolnych.

Główne inicjatywy jakie miały miejsce w 2022 roku

W 2022 roku bank kontynuował prace w celu doskonalenia systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności, obejmujące między innymi następujące elementy:

- przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, jak również regulacje dotyczące przeciwdziałaniu wykorzystania sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych,
- zmiany w regulacjach bankowych mające na celu dostosowanie do wytycznych EBA dotyczących polityk i procedur związanych z zarządzaniem zgodnością oraz roli i obowiązków inspektora ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (AML/CFT) zgodnie z oczekiwaniami regulatora,
- podnoszenie wiedzy i świadomości pracowników w zakresie kultury ryzyka i standardów etycznych poprzez program Kultura Ryzyka,
- ochrona reputacji banku,
- prowadzenie rejestrów konfliktów interesów oraz regulacje wewnętrzne dotyczące konfliktów interesów,
- wdrażanie rozwiązań zmierzających do zmiany wskaźnika referencyjnego WIBOR na WIRON,
- monitorowanie stosowania Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW.

Zostały zaktualizowane m.in. następujące regulacje: *Polityka „Poznaj swojego klienta”, Polityka przestrzegania prawa konkurencji, Polityka zgodności oraz Regulamin Compliance, Polityka przeciwdziałania konfliktom interesów wraz ze Standardem kontroli procesu przeciwdziałania konfliktom interesów oraz Instrukcją – Rejestry Konfliktów Interesów, Polityka anonimowego zgłaszania naruszeń prawa, regulacji wewnętrznych i standardów etycznych wraz z Instrukcją postępowania z anonimowymi zgłoszeniami naruszeń prawa, regulacji wewnętrznych i standardów etycznych, Polityka przeciwdziałania nadużyciom na rynku, Polityka - zasady ładu wewnętrznego w grupie kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A., Polityka w zakresie rynków i ochrony inwestorów, Polityka ochrony danych osobowych. Stosowane w banku zasady dotyczące ochrony reputacji zostały spisane i opublikowane w postaci nowej polityki: Polityka - zasady zarządzania ryzykiem utraty reputacji w ING Banku Śląskim S.A.*

Bezpieczeństwo transakcji i stabilność systemów IT

Bezpieczeństwo środków i danych klientów oraz partnerów jest kluczową kwestią, na którą zwracamy szczególną uwagę w swoich codziennych działaniach. Na bieżąco monitorujemy zagrożenia i analizujemy ich wpływ na infrastrukturę teleinformatyczną (aplikacje, systemy, sieci), a także procesy biznesowe, procesy naszych partnerów i dostawców usług oraz ich potencjalny wpływ na klientów. Na tej podstawie projektujemy i wdrażamy odpowiednie rozwiązania organizacyjne i techniczne w obszarach prewencji, detekcji i reakcji.

Systemy teleinformatyczne banku chronią wielowarstwowe mechanizmy i systemy cyberbezpieczeństwa.

Niezwykle ważnym aspektem naszych wysiłków, zmierzających do zapewnienia właściwego poziomu usług bankowych dla klientów, jest zapewnienie stabilności działania systemów. By to osiągnąć podejmowane są różnorodne działania takie jak:

- zapewnienie odpowiedniego procesu zarządzania zmianami w systemach informatycznych, które gwarantują przeprowadzenie adekwatnych testów wpływu zmian na działanie systemów,
- zapewnienie właściwej architektury systemów krytycznych gwarantującej pełną redundantność komponentów i odporność na awarie,
- zaimplementowanie mechanizmu monitoringu poprawności działania systemów, pozwalającego na wczesne wykrywanie symptomów błędnego działania komponentów i szybką diagnostykę błędów,
- zaimplementowanie procesu zarządzania wzrostem zapotrzebowania na zasoby, gwarantującego dostosowanie zasobów sprzętowych i oprogramowania do zmian w wolumenach biznesowych i zmianach sposobu działania klientów.

Proces zarządzania bezpieczeństwem IT

Zapewnienie bezpieczeństwa dla systemów informatycznych oraz przetwarzanych w nich danych jest dla banku priorytetem, dlatego jego aspekty są wbudowane w każdy proces czy obszar działania banku. Procesy mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa, wynikające z przyjętych w banku polityk, standardów i procedur (np. Standardy Bezpieczeństwa IT, w tym w obszarze monitorowania bezpieczeństwa, połączeń i usługodawców zewnętrznych, zarządzania tożsamością, aplikacji webowych czy kryptografii), są poddawane nieustannej kontroli efektywności, co pozwala stale doskonalić procedury związane z: przeciwdziałaniem, wykrywaniem i reagowaniem na zagrożenia oraz podejmowaniem działań eliminujących ich potencjalne skutki (np. niedostępność usług bankowych).

Do zarządzania bezpieczeństwem w obszarze IT podchodzimy w sposób systemowy i ciągły, regularnie identyfikując zagrożenia, wzmacniając mechanizmy ochronne, wdrażając długoterminową strategię

cyberbezpieczeństwa. Procesy i role związane z bezpieczeństwem IT są organizowane zgodnie z najlepszymi i uznanymi międzynarodowymi standardami.

Działania w obszarze bezpieczeństwa IT nadzorowane są przez Zarząd Banku oraz przez powołany przez niego Komitet Ryzyka i Bezpieczeństwa IT. Składa się on m.in. z kierownictwa jednostek: Tech, cyberbezpieczeństwa, ryzyka operacyjnego, bezpieczeństwa danych oraz audytu wewnętrznego.

Za zadania związane z cyberbezpieczeństwem, w tym monitoring bezpieczeństwa w trybie ciągłym, odpowiada dedykowana do tego celu jednostka. Niemniej, w banku przyjęta jest zasada, że każdy pracownik odpowiada za zapewnienie bezpieczeństwa danych i systemów teleinformatycznych w zakresie adekwatnym do jego funkcji, realizowanych zadań i posiadanych uprawnień. Podnoszenie świadomości i kompetencji pracowników w zakresie ochrony przed zagrożeniami jest stałym elementem prowadzonych szkoleń i akcji uświadamiających (m.in. szkolenia w ramach Akademii Tech oraz cykl webinarów w ramach bankowego programu związanego z kulturą ryzyka).

Nieustannie doskonalimy rozwiązania i systemy bezpieczeństwa służące do ochrony naszych klientów, jak i naszego banku, ustawicznie testując ich rzeczywistą efektywność poprzez m.in. wykonywanie testów penetracyjnych infrastruktury i aplikacji bankowych, zaawansowanych testów APT (ang. Advanced Persistent Threat), testów odporności na ataki DDoS (ang. Distributed Denial of Service) i wielu innych.

Projektujemy i uaktualniamy na bieżąco obowiązujące w banku standardy i architektury bezpieczeństwa. W oparciu o zawarte w nich wymagania, systemy teleinformatyczne są projektowane, budowane i wdrażane zgodnie z zasadą, by zapewniać wysoki poziom bezpieczeństwa na jak najwcześniejszych etapach ich życia. W trakcie tworzenia, przed wdrożeniem oraz cyklicznie po wdrożeniu, systemy są poddawane różnym testom, weryfikującym odporność systemów i aplikacji na próby naruszenia ich integralności oraz ominięcia zastosowanych zabezpieczeń.

Komponenty systemu teleinformatycznego są poddawane ciągłemu procesowi skanowania mającemu na celu wykrycie wszelkich podatności oraz ich niezwłoczną likwidację. Ponadto, systemy bankowe (sieć, infrastruktura i aplikacje) posiadają wdrożony monitoring bezpieczeństwa, który pozwala na bieżąco wykrywać anomalie, działania niepożądane i próby naruszenia zabezpieczeń. Wdrożona jest też wielowarstwowa ochrona przed złośliwym oprogramowaniem (takim jak np. ransomware).

W ramach działań podnoszących poziom bezpieczeństwa, wdrożone są mechanizmy wielofaktorowego uwierzytelniania dostępu użytkowników do systemów teleinformatycznych i danych oraz monitorowanie ich aktywności.

Dla każdej technologii teleinformatycznej oraz konkretnego rozwiązania aplikacyjnego, opracowujemy wzorcowe wymagania bezpieczeństwa, a ich skuteczność i poprawność wdrożenia jest regularnie weryfikowana w ramach testów i przeglądów bezpieczeństwa, jak również audytów wewnętrznych i zewnętrznych. Takie audyty i testy wykonywane są przez renomowane firmy eksperckie.

Utrzymujemy i aktualizujemy istniejące oraz wdrażamy nowe narzędzia do wczesnego wykrywania wszelkiego rodzaju oszustw i nadużyć, zaawansowanych ataków celowanych, w tym także zapobiegania wyciekowi informacji czy realizacji nieautoryzowanego transferu dużych środków pieniężnych z systemu bankowego.

Stosujemy rozwiązania wiodących dostawców narzędzi i usług z obszaru cyberbezpieczeństwa oraz unikalne rozwiązania opracowane przez wewnętrznych specjalistów. Jednocześnie, stale współpracujemy z podmiotami Grupy ING oraz innymi firmami i organizacjami w Polsce (banki, dostawcy usług internetowych, stowarzyszenia branżowe). Pozwala to nam obserwować trendy, wykrywać nowe podatności i z wyprzedzeniem przeciwdziałać zagrożeniom w obszarze bezpieczeństwa IT.

Aktywnie współpracujemy z instytucjami rządowymi i nadzoru finansowego, stosując się do wszystkich rekomendacji i zaleceń tych instytucji, w tym wymagań dla operatora kluczowej usługi, jakim został wskazany bank w myśl Ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa.

Udostępniamy klientom możliwość bezpłatnego wsparcia ekspertów cyberbezpieczeństwa w celu wsparcia ich bezpieczeństwa przy używaniu portali aukcyjnych, czy sklepów internetowych, które wymagają wykonywania transakcji finansowych.

W działaniach związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa danych klientów, nie ograniczamy się tylko do infrastruktury banku, ale także wymagamy równie wysokiego poziomu zabezpieczeń od współpracujących z nim partnerów, zarówno za pomocą odpowiednich zapisów umownych określających wymagania bezpieczeństwa IT jak i weryfikacji ich spełniania w ramach cyklicznie wykonywanych audytów.

24 października 2022 roku, dzięki ING Hubs Poland, nasz bank przeprowadził migrację swojego systemu autoryzacji kart Visiona z infrastruktury ING Banku Śląskiego do ING Private Cloud. Główne korzyści wynikające z migracji, to:

- przeniesienie systemu autoryzującego transakcje do bezpiecznego środowiska certyfikowanego przez Payment Card Industry Data Security Standard – PCI DSS – co oznacza większe bezpieczeństwo i niezawodność dla naszych klientów,
- zwiększenie wydajności i skalowalności – środowisko jest przystosowane do obsługi 15 milionów kart,
- środowisko i wszystkie interfejsy są integralne i wyposażone w najnowsze komponenty organizacji płatniczych.

W aplikacjach bankowości internetowej, stosujemy następujące rozwiązania dla zwiększenia bezpieczeństwa klienta:

- Autoryzacja operacji (transakcji, logowań, zmian danych, etc.) kodem jednorazowym lub metodą PUSH – metoda ta umożliwia autoryzację dyspozycji w systemie bankowości internetowej za pomocą kodu autoryzacyjnego lub potwierdzenia komunikatu w aplikacji mobilnej Moje ING. Wraz z żądaniem

potwierdzenia transakcji, klient otrzymuje wyczerpującą informację o szczegółach transakcji, co pozwala dodatkowo zweryfikować dyspozycję.

- Twardy limit dzienny – limit kwotowy, do którego mogą zostać wykonane przelewy w danym dniu w bankowości internetowej.
- Szyfrowane połączenie internetowe – dostęp do systemów bankowych jest możliwy tylko po podaniu identyfikatora i hasła. Komunikacja pomiędzy komputerami klientów a serwerem banku jest szyfrowana protokołem TLS. Serwis ing.pl oraz system bankowości internetowej chronione są certyfikatami cyfrowymi o wysokim poziomie zaufania, które zabezpieczają połączenie po szyfrowanym protokole HTTPS. To gwarantuje w pełni bezpieczne przesyłanie danych w formie zaszyfrowanej, zabezpiecza je przed zmianami z zewnątrz oraz uwierzytelnia komputery komunikujące się ze sobą.
- 3D Secure (standard płatności kartą przez internet) – gdy nasi klienci płacą kartą w sklepie internetowym obsługującym 3D Secure, płatność potwierdzają dodatkowo jednorazowym kodem SMS. Aby korzystać z płatności w 3D Secure w naszym banku, nie trzeba niczego uruchamiać ani aktywować – wystarczy karta obsługująca płatności internetowe.
- Hasło maskowane – logowanie do systemu bankowości internetowej odbywa się bez podania całego hasła – system automatycznie losuje tylko wybrane znaki.
- Automatyczne wylogowanie w razie bezczynności użytkownika.
- Biometria behawioralna – analiza interakcji użytkownika z komputerem, w celu wykrycia ewentualności ingerencji osób niepożądanych. Podczas tej weryfikacji nie jest sprawdzane co robi dany użytkownik, ale w jaki sposób to robi. Zbieramy i analizujemy m.in. informacje o tym, jak szybko i często użytkownik klika w poszczególne klawisze na klawiaturze, jak przewija ekran, jak szybko i często klika myszką. Profil użytkownika budowany jest tylko po zalogowaniu do systemu bankowości internetowej Moje ING i po każdym logowaniu porównywane są zachowania użytkownika.
- Monitoring transakcji – w banku w czasie rzeczywistym działa monitoring korzystania z bankowości internetowej, zarówno w trybie detekcji, jak i prewencji.
- Wykrywanie złośliwego oprogramowania – zostało wdrożone narzędzie umożliwiające wykrycie działania złośliwego oprogramowania na stacji klienta, podczas korzystania z bankowości internetowej.

W odniesieniu do bankowości mobilnej, bank stosuje następujące rozwiązania bezpieczeństwa:

- Autoryzacja transakcji w aplikacji mobilnej - metoda ta jest dostępna dla klientów, którzy korzystają z systemu bankowości internetowej Moje ING, wykonają przelew na komputerze i mają zainstalowaną aplikację Moje ING mobile; stosowana jest zamiennie z kodem SMS.
- Logowanie odciskiem palca (opcja ta jest dostępna dla telefonów z czytnikiem linii papilarnych) lub za pomocą FaceID. Aktywacja tej metody logowania, dostępna jest po zalogowaniu do aplikacji.
- Twardy limit dzienny - limit kwotowy, do którego mogą zostać wykonane przelewy w danym dniu przez aplikację mobilną.
- Automatyczne wylogowanie w razie bezczynności użytkownika.
- Voice-code jako dodatkowy czynnik uwierzytelnienia używany w procesie parowania urządzenia mobilnego z kontem klienta.

W przypadku uzasadnionego podejrzenia zagrożenia cyberprzestępczością lub oszustwem wobec klientów, podejmujemy działania prewencyjne, np. odrzucamy transakcje, blokujemy usługi, chroniąc klientów przed przejęciem ich danych lub środków przez osoby nieupoważnione.

Cyberbezpieczeństwo

Obserwacje w zakresie cyberbezpieczeństwa

Specyficzna sytuacja spowodowana konfliktem zbrojnym w Ukrainie sprawiła, że częstotliwość ataków cyberprzestępców (już zwiększona w 2021 roku) ciągle wzrasta. Obserwowane były próby destabilizacji działania poszczególnych podmiotów rynku poprzez ataki DDoS (skutkujące niedostępnością usług). Oszuści w swoich atakach wykorzystują zarówno nowoczesne środki techniczne, jak i socjotechnikę jednocześnie na bieżąco modyfikują scenariusze ataków, co wymaga od nas bardzo wysokiej elastyczności oraz szybkości reakcji. Wzrosła także ilość ataków, w których przestępcy podszywają się pod bank.

Najczęstszą metodą ataku pozostaje phishing, niemniej klienci byli narażeni na straty także w związku z przypadkami oszustw inwestycyjnych, w których oszuści wykorzystują socjotechnikę polegającą na wyłudzeniu środków klienta pod pretekstem wysokich zwrotów po zainwestowaniu ich na giełdach kryptowalutowych lub w papiery wartościowe znanych polskich spółek notowanych na GPW.

Utrzymuje się wysoka ilość ataków z wykorzystaniem połączeń telefonicznych (spoofing). Oszuści stosujący spoofing podszywają się pod infolinię lub departament bezpieczeństwa banku, wykorzystując odpowiednie techniki tak, aby na telefonie klienta podczas połączenia wyświetlał się prawdziwy numer infolinii banku. Przestępcy

nakłaniają klientów do instalowania dodatkowego oprogramowania, które pozwala im na przejęcie kontroli nad urządzeniem klienta.

Zaawansowane ataki Ransomware przeprowadzane często przez zorganizowane grupy przestępcze, opierające się na infekcji urządzeń informatycznych złośliwym oprogramowaniem, także z wykorzystaniem wcześniej wymienionych technik ataków socjotechnicznych, nieustannie od kilku lat są jednymi z najpoważniejszych zagrożeń, z którymi mierzy się bank oraz klienci.

Stopień zaawansowania celowanych ataków na przedsiębiorstwa i instytucje (głównie finansowe) realizowanych przez zorganizowane grupy cyberprzestępców był podobny do lat poprzednich.

Stale jedną z przeszkód skutecznej reakcji banków na pojawiające się zagrożenia są przepisy prawa, które nie nadążają za rozwojem technologii i usług finansowych, jak również małe zainteresowanie klientów akcjami uświadamiającymi zagrożenia związane z oszustwami. Niemniej jednak zmiany w regulacjach wprowadzane w 2022 roku mają szansę pozytywnie przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa całego sektora w obliczu nieuchronnego zwiększenia użycia rozwiązań chmurowych.

Mając to na uwadze, nieustannie wzmacniamy i rozwijamy własny system cyberzabezpieczeń na poziomie lokalnym, jak i całej Grupy ING w celu zapobieżenia aktom cyberprzestępstw wobec klientów, pracowników oraz systemowi teleinformatycznemu naszego banku.

Podejmowane działania w obszarze cyberbezpieczeństwa spowodowały, że nie odnotowaliśmy istotnych incydentów lub oszustw, jakie wynikałyby ze słabości bankowego systemu zabezpieczeń.

Nasze działania w zakresie cyberbezpieczeństwa

Za zapewnienie bezpieczeństwa danych i systemów informatycznych odpowiedzialni są wszyscy pracownicy, w ramach swoich obszarów i realizowanych zadań. W szczególności ta odpowiedzialność przypada pracownikom z jednostek IT i ryzyka, dedykowanych do przeciwdziałania i reagowania na cyberzagrożenia. W 2022 roku kontynuowała swoje działanie powołana w 2021 roku specjalna jednostka (Centrum Ekspertskie Przeciwdziałania Oszustwom), której celem jest skoordynowanie wszystkich działań podejmowanych w zakresie oszustw oraz szybkie reagowanie i dostosowanie działań prewencyjnych do aktywności oszustów.

Odporność na cyberprzestępczość jest jedną z podstawowych zasad budowy przez nasz bank rozwiązań informatycznych oraz kanałów interakcji z klientami. z uwagi na ciągły rozwój nowych, zaawansowanych metod ataków, zespoły bezpieczeństwa banku stale udoskonalają istniejące systemy a także budują nowe, skuteczniejsze mechanizmy detekcji i prewencji. Wykonaliśmy m.in.:

- opracowanie architektury bezpieczeństwa oraz wdrożenie narzędzi i procesów bezpieczeństwa dla zasobów utworzonych w ramach chmury Google dla ING Banku Śląskiego,

- rozszerzenie zakresu monitoringu podatności na wszystkie systemy bankowe,
- usprawnienia w obszarze monitoringu podatności na stacjach roboczych,
- usprawnienia monitoringu bezpieczeństwa systemów oraz sieci banku,
- usprawnienie procesu kontroli zarządzania zasadami dostępu do sieci,
- ponad 300 testów bezpieczeństwa (penetracyjnych) systemów bankowych w tym ćwiczenia „Red&Blue” oraz symulowane ataki typu Advanced Persistent Threat.

Do podstawowych regulacji w zakresie szeroko rozumianego cyberbezpieczeństwa należą m.in.:

- Polityki Ryzyka Informacji,
- Standardy Bezpieczeństwa IT (ITSS) np.:
 - Polityka ryzyka informacji - standard bezpieczeństwa platformy w ING Banku Śląskim S.A.,
 - Standard Bezpieczeństwa IT – Monitorowanie bezpieczeństwa,
 - Standard Bezpieczeństwa IT – Walidacja i Testowanie Bezpieczeństwa,
 - Standard Bezpieczeństwa IT - Zarządzanie Tożsamością i Dostępem,
- Polityka bezpieczeństwa usług płatności internetowych w ING Banku Śląskim S.A.

Te i inne polityki są doprecyzowane w powiązanych regulacjach wewnętrznych niższego szczebla (np. procedury, instrukcje).

Dbamy o świadomość naszych klientów i pracowników. Realizujemy wiele działań edukacyjnych w zakresie zagrożeń oszustwem, cyberbezpieczeństwa oraz programów mających na celu podniesienie umiejętności i wiedzy pracowników aby zapewnić odpowiedni poziom wiedzy na temat zagrożeń związanych z oszustwami oraz cyberbezpieczeństwem banku. Przeprowadzamy szereg szkoleń z zakresu systemu kontroli ryzyka IT, szkoleń technicznych skierowanych do specjalistów z zakresu cybersecurity, kontynuowane są działania w ramach Akademii IT oraz szkoleń online. Poszerzyliśmy ofertę platform szkoleniowych dostępnych dla pracowników. Kontynuujemy również program Security Champions, ukierunkowany na rozwój kompetencji w obszarach cyberbezpieczeństwa i bezpiecznego kodowania wśród deweloperów aplikacji.

Wykonaliśmy także szereg działań w zakresie edukacji klientów dotyczącej zagrożeń i cyberbezpieczeństwa, m.in. prezentacje na konferencjach oraz Tech Blog, a także kampanię angażującą rozpoznawalne na rynku autorytety cyberbezpieczeństwa.

Szkolenia on-line, e-learningi oraz szkolenia stacjonarne, w szczególności dla nowych pracowników, są przeprowadzane przez wysokokwalifikowaną kadrę ekspertów.

Jednym z istotnych elementów strategii rozwoju banku pozostaje stałe udoskonalanie kompetencji specjalistów w zakresie bezpieczeństwa oraz testowanie systemów, procesów i ludzi w ramach licznych ćwiczeń i testów. Wszystkie te czynności mają na celu ochronę zasobów banku przed zagrożeniami z wewnątrz oraz z zewnątrz, a tym samym ochronę klientów i powierzonych środków. Odporność na cyberprzestępczość jest jedną z podstawowych zasad budowy systemu bankowości internetowej. Działania w zakresie cyberbezpieczeństwa i przeciwdziałania oszustwom są sformalizowane i bazują na regulacjach wewnętrznych banku. Mimo szybko zmieniających się trendów, scenariuszów oszustw i technologii jednostki Banku odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa, działając na podstawie i zgodnie z wewnętrznymi regulacjami, sprawnie, a przede wszystkim skutecznie przeciwdziałają zagrożeniom.

Wszystkie te czynności mają na celu ochronę zasobów banku przed zagrożeniami z wewnątrz oraz z zewnątrz, a tym samym ochronę naszych klientów i powierzonych nam środków.

Wdrożyliśmy i ciągle rozwijamy metody weryfikacji behawioralnej do zidentyfikowania potencjalnych prób aktywności przestępczej w obszarze kanałów bankowości elektronicznej. Dzięki temu rozwiązaniu, przeciwdziałamy podszywaniu się osób trzecich pod użytkowników Mojego ING. Weryfikacja behawioralna pozwala na lepsze dopasowanie mechanizmów ochronnych do użytkownika bankowości elektronicznej poprzez stworzenie dedykowanego profilu behawioralnego klienta. Metody te stosowane są po uzyskaniu zgody klienta. W celu zachęcenia klientów do stosowania tego typu rozwiązania, kontynuujemy kampanie informacyjne.

Udoskonalamy również mechanizmy wykrywające anomalie zarówno w samym systemie transakcyjnym banku, jak i w zleconych transakcjach przez klientów, wychwytyując w ten sposób transakcje podejrzane - zlecone przez osoby nieuprawnione oraz dbamy o integralność transakcji zleconych przez klienta ograniczając ryzyko wystąpienia oszustw wewnętrznych.

Stale rozwijamy narzędzia, algorytmy i reguły służące do wykrywania różnego rodzaju oszustw i nadużyć, w tym także zapobieganiu wyciekowi danych poufnych. Wiele z tych zadań realizujemy wspólnie z innymi jednostkami Grupy ING, a także we współpracy z instytucjami finansowymi, organami państwa i organami ścigania. Nawiązujemy współpracę z dostawcami nowoczesnych technologii, celem wprowadzenia nowych metod autoryzacji opartych np. o biometrię czy zachowania klienta.

Ponadto, kampanie informacyjne dla klientów naszego banku ostrzegających o aktualnych zagrożeniach są już stałym elementem świadczonych przez nas usług. Na bieżąco informujemy klientów poprzez serwisy internetowe i media społecznościowe o istniejących zagrożeniach, edukujemy i wskazujemy jak należy się zachować, aby bezpiecznie korzystać z bankowości internetowej i mobilnej. Tego typu działania są widoczne w naszym systemie bankowości elektronicznej dla każdego użytkownika, a informacje systematycznie są umieszczane na podstawie aktualnie wykrytego zagrożenia celującego w każdego użytkownika bankowości elektronicznej. W ramach

uświadamiania klientów, prowadziliśmy również szereg dedykowanych szkoleń dla wybranych klientów korporacyjnych i strategicznych.

Działania banku nie ograniczają się tylko do zasobów i danych zarządzanych bezpośrednio przez bank, ale realizowane są także w odniesieniu do podmiotów trzecich, będących dostawcami kluczowych usług. W tym celu stale weryfikowane są umowy zawarte przez bank pod kątem zgodności z obowiązującymi regulacjami jak np.: komunikat chmurowy KNF, wytyczne EBA oraz standardy Grupy ING odnośnie wymagań bezpieczeństwa dla dostawców usług IT oraz chmurowych. Zobowiązujemy firmy, z którymi współpracujemy do stosowania najlepszych standardów i wytycznych w zakresie ochrony powierzonych im danych i usług.

Podobnie do lat poprzednich bierzemy aktywny udział w pracach Bankowego Centrum Cyberbezpieczeństwa Fincyber.pl działającego w ramach Związku Banków Polskich.

Bezpieczeństwo danych osobowych

Stabilność systemów IT to również ochrona danych osobowych klientów, partnerów biznesowych i pracowników. Jednak poza bezpieczeństwem informatycznym, bank dba również o bezpieczeństwo fizyczne przechowywanych w banku danych i informacji oraz stale doskonali swoje podejście do ochrony danych osobowych. Wewnętrzne regulacje banku ściśle określają dopuszczalność i zasady obecności osób postronnych w biurach i wykluczają podłączanie niezwyfikowanych urządzeń do bankowej sieci teleinformatycznej.

Regularnie testowane są fizyczne zabezpieczenia, a wnioski z kontroli stanowią inspirację dla zmian. Testowanie zabezpieczeń fizycznych oraz wszelkich metod dostępu zdalnego do systemów stało się w banku nieodłącznym elementem testów APT badających odporność cyberbezpieczeństwa banku.

Zarządzanie bezpieczeństwem danych osobowych

Bank dokłada starań, aby prawa do zachowania prywatności i ochrony danych osobowych, określone w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka, Rozporządzeniu o ochronie danych osobowych (RODO) i orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, były uwzględniane podczas przetwarzania danych osobowych.

Obszar ten uregulowaliśmy w Polityce dotyczącej ochrony danych osobowych, która odzwierciedla wymagania wynikające z przepisów prawa oraz określa obowiązki banku w tym zakresie. Obejmuje również zasady odnoszące się do przetwarzania danych osobowych m.in. ich poufność, minimalizację danych oraz przetwarzanie ich w ściśle określonym celu, wymagania w zakresie przejrzystości i informacji dla osób fizycznych w odniesieniu do przetwarzania i praw, które tym osobom przysługują,

Powołaliśmy inspektora ochrony danych osobowych, z którym każdy podmiot danych może się skontaktować pisząc na adres pocztowy banku lub adres elektroniczny abi@ing.pl. Więcej informacji na temat ochrony danych i jej realizacji w banku można znaleźć na [tej stronie](#).

W 2022 roku w banku nie stwierdzono uzasadnionych skarg dotyczących naruszenia prywatności klienta, choć w pięciu sprawach toczy się postępowanie administracyjne przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym, a w trzech sprawach przed Naczelnym Sądem Administracyjnym.

W 2022 roku inspektor ochrony danych potwierdził wystąpienie 262 naruszeń ochrony danych osobowych, z czego 152 naruszenia wymagały powiadomienia Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Wymaganych przypadkach – gdzie naruszenia praw i wolności osób fizycznych oceniono na poziomie wysokim – poinformowaliśmy osoby poszkodowane o tych zdarzeniach, jak również o możliwych do podjęcia działaniach minimalizujących negatywne dla nich konsekwencje tych zdarzeń.

Pracownicy banku prezentują wysoki poziom świadomości na temat ochrony danych osobowych, finansowych i biznesowych realizując na bieżąco obowiązkowe cykle szkoleń.

Nieustannie realizowane są programy mające na celu ustawiczne zwiększanie kompetencji pracowników w zakresie ochrony danych, wskazując jak ważna jest ochrona prywatności klientów, partnerów biznesowych oraz samych pracowników. W tym zakresie w banku wykorzystywane są spotkania, warsztaty, a także cykliczna komunikacja do pracowników.

Bezpieczeństwo korzystania z usług bankowych zależy także od klientów, dlatego bank dzieli się z nimi informacjami o potencjalnych zagrożeniach i rekomenduje rozwiązania bezpieczeństwa na urządzeniach, poprzez które klienci korzystają z bankowości internetowej. Bank oddaje do dyspozycji każdego klienta zbiór zasad prawidłowego korzystania z bankowości online:

- podpowiada, jak stworzyć bezpieczne hasło,
- informuje na bieżąco na temat zagrożeń w bankowości internetowej,
- przypomina o zasadach bezpiecznego bankowania,
- wyjaśnia, jak zabezpieczyć się przed kradzieżą danych w internecie,
- uczy, jak chronić urządzenia, z których korzystają klienci,
- blokuje usługi w uzasadnionych przypadkach, chroniąc klientów przed przejęciem ich danych przez osoby nieupoważnione,
- uświadamia zagrożenia podczas rozmów z klientami, którzy odwiedzają placówki bankowe,

- uczestniczy w warsztatach dla środowisk akademickich mających na celu podnoszenie świadomości,
- realizuje liczne działania uświadamiające z wykorzystaniem bankowych kanałów komunikacyjnych.

Bank dba zarówno o bezpieczeństwo klientów detalicznych, jak i o bezpieczeństwo klientów korporacyjnych. Podobnie jak w latach ubiegłych, kontynuowane są konferencje dla klientów korporacyjnych i strategicznych, w trakcie których bank prezentuje zagrożenia związane z cyberprzestępczością oraz mechanizmy aplikacji bankowych i rozwiązań, które pozwalają przeciwdziałać nadużyciom.

Bank nie tylko wdrożył wymagania związane z wprowadzeniem Rozporządzenia Unii Europejskiej dotyczącego ochrony danych osobowych, ale również analizuje zmiany i wprowadza je bez zbędnej zwłoki do procedur i regulacji wewnętrznych. W ramach Związku Banków Polskich bank współpracuje z innymi bankami w celu wypracowania Zasad dobrych praktyk w zakresie przetwarzania i ochrony danych osobowych w sektorze bankowym, a także wypracowania spójnych rozwiązań związanych z ochroną danych osobowych.

Rezultaty stosowania polityki

Kluczowe liczby z zakresu ochrony danych osobowych					
	2018	2019	2020	2021	2022
Uzasadnione skargi dotyczące naruszenia prywatności klienta	0	0	0	0	0
Odsetek pracowników przeszkolonych z zakresu bezpieczeństwa danych osobowych	99%	97%	97%	99%	98%

Ryzyko ESG

Kwestie ESG są ważnym, trwałym i inherentnym elementem dla całej organizacji, uwzględnianym w Strategii ESG, będącej częścią strategii biznesowej grupy kapitałowej ING Banku Śląskiego.

Ryzyko ESG jako czynnik wzmacniający podstawowe kategorie ryzyka

Ryzyko ESG zostało uznane przez nas za czynnik ryzyka wzmacniający istniejące tradycyjne kategorie ryzyka - ryzyko kredytowe, rynkowe, płynności i finansowania oraz operacyjne - zgodnie z interpretacją zawartą w *ECB Guide on climate-related and environmental risks - supervisory expectations relating to risk management and disclosure* z listopada 2020 roku. Zarządzanie ryzykiem ESG polega zatem na włączeniu mechanizmów jego identyfikacji, pomiaru, oceny, ograniczania, monitoringu, raportowania do standardowych procesów w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym, rynkowym, płynności i finansowania oraz operacyjnym.

Ze względu na specyficzny charakter tego ryzyka – w tym spodziewane nasilanie się tego ryzyka w przyszłości - dostosowaliśmy swoją strukturę organizacyjną, aby możliwie najlepiej nim zarządzać oraz aby zapewnić efektywny nad nim nadzór i zadbać o prawidłowy i terminowy przebieg prac związanych z wdrożeniem mechanizmów zarządzania tym ryzykiem.

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem ESG

Strukturę organizacyjną zarządzania ryzykiem, w tym rolę Rady Nadzorczej, Zarządu Banku oraz Pionu nadzorowanego przez CRO (Chief Risk Officer), określają *Ogólne zasady zarządzania i ograniczania ryzyka kredytowego, rynkowego, płynności i finansowania oraz operacyjnego w ING Banku Śląskim S.A.* Rada Nadzorcza Banku monitoruje i nadzoruje proces zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem kredytowym, rynkowym, płynności i finansowania oraz operacyjnym. w realizacji tego zadania wspierana jest przez Komitet Ryzyka, do którego należy minimum trzech członków Rady Nadzorczej.

Na początku 2022 roku Rada Nadzorcza zatwierdziła Strategię Zarządzania Ryzykiem, w której wśród kluczowych celów na lata 2022-2024 jest kontynuacja działań w celu coraz lepszej identyfikacji, pomiaru i oceny ryzyka ESG, a także działań w celu zapewnienia zgodności polityk, procedur i procesów banku z wymogami wynikającymi z zewnętrznych regulacji.

Zarząd Banku bierze udział w monitorowaniu i nadzorowaniu procesu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem kredytowym, rynkowym, płynności i finansowania oraz operacyjnym. Zarząd Banku zatwierdza strategię biznesową i strategię zarządzania ryzykiem, których elementami są strategie dotyczące ryzyka ESG. Ponadto, Zarząd Banku powołał stały Komitet Ryzyka ESG, któremu powierzył zadania związane z kreowaniem struktury, polityki, metod, modeli i narzędzi zarządzania ryzykiem ESG oraz powołał członków tego Komitetu.

Zarząd wyznaczył CRO jako Członka Zarządu odpowiedzialnego za realizację kluczowych zadań w ramach wdrożenia zarządzania ryzykiem ESG do systemu zarządzania ryzykiem.

Komitet Ryzyka ESG

Komitet Ryzyka ESG jest stałym komitetem banku zajmującym się sprawami związanymi z ryzykiem ESG. w ramach swoich czynności pełni on funkcje decyzyjne wobec wszystkich jednostek organizacyjnych banku oraz funkcje doradcze wobec Zarządu Banku. Funkcję Przewodniczącego Komitetu Ryzyka ESG pełni CRO.

Do zadań Komitetu należą:

- ustalanie i zmiana poziomu limitów apetytu na ryzyko ESG,
- kreowanie polityki zarządzania ryzykiem ESG:
- zatwierdzanie metodologii zarządzania ryzykiem ESG, w tym jego miar,

- zatwierdzanie narzędzi wykorzystywanych do oceny ryzyka ESG,
- podejmowanie decyzji w sprawie wdrożenia i zmian regulacji dedykowanych dla ryzyka ESG,
- określanie standardów analizy kredytowej ryzyka ESG,
- określanie ogólnych zasad przebiegu procesu oceny i monitorowania ryzyka ESG,
- określanie zasad uwzględniania ryzyka ESG w wycenie zabezpieczeń,
- określanie procesu kompleksowego zarządzania ryzykiem ESG, w tym definiowanie systemów IT wspomagających proces zarządzania nim,
- zatwierdzanie modeli ryzyka ESG, w tym ich dokumentacji, wyników ich monitoringu i walidacji,
- monitoring i ocena poziomu ryzyka ESG na poziomie jednostkowym i skonsolidowanym,
- zapewnienie przestrzegania prawa, regulacji nadzorczych, podejmowanie decyzji odnośnie implementacji wskazówek i zaleceń Grupy ING w zakresie ryzyka ESG oraz zatwierdzanie wszelkich innych kwestii związanych z ryzykiem ESG.

W skład Komitetu wchodzi:

- Prezes Zarządu Banku,
- Członkowie Zarządu Banku,
- Dyrektorzy Banku w Pionie CRO,
- Dyrektor Banku – Tribe Finansowanie,
- Dyrektor Departamentu Finansowania Klientów Strategicznych,
- Tribe Lead III – Dyrektor Banku Kredyty i Ubezpieczenia,
- Dyrektor Biura Relacji Inwestorskich.

Co do zasady jednostką, która informuje Komitet Ryzyka ESG i przedstawia rozwiązania dotyczące zarządzania ryzykiem ESG, jest Zespół Ryzyka ESG w ramach Departamentu Regulacji Ryzyka (zadania Zespołu przedstawiono bliżej w informacjach dotyczących podziału na trzy linie obrony). Zespół Ryzyka ESG przygotował *Politykę zarządzania ryzykiem ESG*, która została zatwierdzona przez Zarząd w styczniu 2023.

Zarządzanie ryzykiem ESG w ramach trzech linii obrony

Pierwsza linia obrony

W odniesieniu do ryzyka ESG, które jest elementem wzmacniającym tradycyjne rodzaje ryzyka, pierwsza linia obrony identyfikuje, ocenia i monitoruje ryzyko ESG w ramach standardowego procesu/ swojej standardowej roli, opisanej w osobnych regulacjach:

- Polityce zarządzania ryzykiem kredytowym w ING Banku Śląskim S.A.,
- Polityce zarządzania ryzykiem operacyjnym w ING Banku Śląskim S.A.,
- Polityce zgodności ING Banku Śląskiego S.A.

Druga linia obrony

Jednostki Pionu CRO zapewniają, że ryzyko ESG jest należycie i skutecznie uwzględniane we wszystkich odpowiednich procesach, podlegających zarządzaniu przez daną jednostkę. Doradzają organowi zarządzającemu w sprawie środków, jakie należy podjąć w celu zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami prawa, zasadami, regulacjami i standardami, a także oceniają możliwy wpływ wszelkich zmian w otoczeniu prawnym lub regulacyjnym na działalność banku i ramy zgodności. Biorąc pod uwagę, że zasady i standardy dotyczące zrównoważonego rozwoju mogą zmieniać się w czasie, w przyszłości bank może być w większym stopniu narażony na ryzyka związane z odpowiedzialnością, sporami sądowymi i/ lub utratą reputacji. Jednostki drugiej linii obrony zapewniają, że wszystkie rodzaje ryzyka są odpowiednio identyfikowane, oceniane, mierzone, monitorowane, zarządzane i raportowane. w odniesieniu do indywidualnych transakcji kredytowych zapewniają niezależną analizę i dostarczają opinię ekspercką dotyczącą ekspozycji na ryzyko, w tym ryzyko ESG. Ponieważ ryzyko ESG materializuje się poprzez istniejące tradycyjne rodzaje ryzyka analiza/ ocena odbywa się w ramach standardowych czynności wykonywanych w ramach jednostek Pionu CRO.

Wyspecjalizowaną jednostką zarządzania ryzykiem ESG w ramach 2-giej linii obrony jest Departament Regulacji Ryzyka, w ramach którego został wydzielony Zespół Ryzyka ESG, odpowiedzialny za kreowanie polityki zarządzania ryzykiem ESG w ramach Pionu CRO oraz jej implementację, w tym:

- rozwój metod zarządzania ryzykiem ESG, w tym jego pomiaru,
- rozwój narzędzi wykorzystywanych do pomiaru ryzyka ESG,
- wdrożenie i aktualizację regulacji dotyczących ryzyka ESG,
- opracowanie i aktualizację standardów oceny ryzyka ESG w procesie kredytowym,
- rozwój ogólnych zasad przebiegu procesu oceny i monitorowania ryzyka ESG,

- sposób uwzględnienia ryzyka ESG w wycenie zabezpieczeń,
- rozwój kompleksowego procesu zarządzania ryzykiem ESG, w tym zdefiniowanie systemów IT wykorzystywanych w tym procesie,
- nadzór nad modelami ESG, w tym nad dokumentacją, wynikami monitoringu oraz walidacji,
- monitoring poziomu ryzyka ESG na poziomie jednostkowym i skonsolidowanym,
- zapewnienie zgodności z prawem, regulacjami nadzorczymi i najlepszą praktyką Grupy ING.

W grudniu 2022 Zespół Ryzyka ESG przygotował *Politykę zarządzania ryzykiem ESG*, która określa sposób zarządzania ryzykiem ESG w banku, w tym sposób wpisania zarządzania ryzykiem ESG w istniejące ramy zarządzania ryzykiem kredytowym, rynkowym, płynności i finansowania oraz ryzykiem operacyjnym. Opisuje ona szczegółowo kanały przenoszenia ryzyka ESG, w tym środowiskowego, na tradycyjne kategorie ryzyka. Dokument został zatwierdzony przez Zarząd w styczniu 2023 roku.

Ponadto, w ramach Pionu CRO specjaliści sektorowi, poprzez specjalizację transakcyjną w danym sektorze, wnoszą wartość dodaną w zakresie m.in. kierunków kredytowania poprzez np. wytyczne sektorowe oraz szerzenie wiedzy na temat sytuacji w sektorze w oparciu o analizę indywidualnych transakcji oraz dostępne analizy portfelowe. Wśród analizowanych czynników ryzyka kredytowego znajdują się również czynniki ryzyka ESG.

Centre of Expertise Compliance (Pion CEO) zapewnia, że ryzyko zgodności wynikające z ryzyka ESG jest należycie i skutecznie uwzględniane w odpowiednich procesach. Doradza organowi zarządzającemu w sprawie środków, jakie należy podjąć w celu zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami prawa, zasadami, regulacjami i standardami, a także ocenia możliwy wpływ wszelkich zmian w otoczeniu prawnym lub regulacyjnym na działalność banku i ramy zgodności. Bierze pod uwagę, że ponieważ zasady i standardy dotyczące zrównoważonego rozwoju mogą zmieniać się w czasie, bank może być z czasem w większym stopniu narażony na ryzyka związane z odpowiedzialnością, sporami sądowymi i/ lub utratą reputacji, które wynikają z kwestii związanych z klimatem i ochroną środowiska a także kwestiami ryzyka społecznego (S) i ładu korporacyjnego (G). Weryfikuje czy były zaplanowane działania ograniczające ryzyko oraz, jeżeli były, czy zostały zaprojektowane poprawnie i wykonane.

Trzecia linia obrony

Departament Audytu Wewnętrznego, który – w zakresie ryzyka ESG - uwzględnia i ocenia w swoich przeglądach zakres przygotowania banku do zarządzania tym ryzykiem. Dokonuje kontroli wewnętrznej ram zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem ESG, z uwzględnieniem zmian w profilu ryzyka oraz w produktach i/ lub liniach biznesowych. Ocena obejmuje adekwatność polityk i procedur dotyczących zarządzania ryzykiem ESG oraz ich zgodność z polityką i procedurami wewnętrznymi banku oraz wymogami zewnętrznymi.

Raportowanie ryzyka ESG

Informacje na temat ryzyka środowiskowego, polityki społecznej i ładu korporacyjnego ujawniamy w rocznym Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego.

Zespół Ryzyka ESG w Departamencie Regulacji Ryzyka w ramach sprawozdawczości wewnętrznej dotyczącej ryzyka ESG przygotowuje i okresowo przedstawia Zarządowi Banku, Radzie Nadzorczej i Komitetowi Ryzyka ESG raporty o poziomie ryzyka ESG w celu umożliwienia podejmowania decyzji i w razie potrzeby odpowiednich dalszych działań. Raportowanie to obejmuje:

- raporty okresowe - informują o statusie i zmianach, a także są wsparciem regularnych decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem ESG; w zależności od ich treści i celu, mogą one być dostarczane z częstotliwością miesięczną lub kwartalną; przykładem mogą być przygotowywane co miesiąc dla Zarządu raporty dotyczące oceny ryzyka środowiskowego ekspozycji klientów w podziale na sektory,
- raporty (ad-hoc) - są to wszelkie raporty przygotowywane w celu podejmowania decyzji o kierunku działań na potrzeby wewnętrzne Zespołu ESG lub na zamówienie zarządzających wyższego szczebla.

Przygotowywane mogą być również raporty dla organów regulacyjnych.

Ramy tolerancji na ryzyko ESG

Podstawowym dokumentem wewnętrznym, który wskazuje ramy ryzyka w odniesieniu do kwestii środowiskowych i społecznych jest Instrukcja ESG. w ramach procesu identyfikacji ryzyka ESG, określiliśmy sektory i obszary wykluczone z finansowania i objęte restrykcjami. Są to działalności/ obszary, z którymi - w naszej ocenie - związane jest m.in. szczególnie wysokie ryzyko negatywnego wpływu na środowisko naturalne oraz wysokie ryzyko negatywnego wpływu społecznego.

Ocena ryzyka środowiskowego i społecznego obejmuje klienta oraz transakcję. Oceny dokonujemy według najlepszej wiedzy. Na poziomie klienta oceniamy, czy działalność prowadzona jest z poszanowaniem praw człowieka, zasadami ochrony środowiska naturalnego oraz czy nie jest objęta polityką wykluczeń. Na poziomie transakcji oceniamy, czy jest ona zgodna z wymaganiami polityk szczegółowych.

Polityka wykluczeń sektorowych dotycząca klientów korporacyjnych, którym oferowane są produkty kredytowe i inne produkty/usługi bankowe. Dotyczy ona działalności, z którymi związane jest szczególnie wysokie ryzyko negatywnego wpływu na środowisko naturalne i zasady zrównoważonego rozwoju oraz ryzyko naruszania praw człowieka. Nie nawiązujemy relacji z klientami, których podstawowa działalność objęta jest polityką wykluczeń ING Banku Śląskiego. Nawiązane w przeszłości relacje z tego typu klientami zostały zakończone lub uzgodniona jest ścieżka wyjścia.

Sektorowe polityki szczegółowe dotyczą klientów korporacyjnych, którym oferowane są produkty kredytowe. Identyfikujemy oraz odpowiednio zarządzamy relacjami z klientami, którzy działają w obszarach bardziej podatnych na zagrożenia społeczne lub środowiskowe. Stosujemy szczegółowe polityki, które mają za zadanie wspierać ochronę środowiska oraz minimalizować ryzyka występujące w narażonych obszarach biznesowych.

Polityki szczegółowe dotyczą następujących obszarów:

- dobrostan zwierząt,
- leśnictwo i plantacje,
- przemysł tytoniowy,
- przetwórstwo przemysłowe,
- przemysł chemiczny oraz wykorzystywanie chemikaliów,
- obronność oraz przemysł zbrojeniowy,
- górnictwo węgla, energetyka węglowa oraz działalności powiązane,
- pozostałe górnictwo i energetyka, petrochemia oraz produkcja metali.

Szanujemy i dbamy o środowisko oraz oczekujemy od wszystkich klientów podobnego podejścia. Po 2025 roku nie będziemy finansować klientów z sektora węglowego, których działalność jest bezpośrednio zależna od węgla energetycznego w stopniu wyższym niż 5%. Ponadto nie finansujemy:

- nowych elektrowni węglowych i projektów związanych z piaskiem roponośnym oraz infrastruktury dedykowanej dla piasku roponośnego,
- rybołówstwa prowadzonego szkodliwymi metodami lub wobec gatunków chronionych,
- szkodliwej lub nielegalnej wycinki drzew,
- działalności polegającej na demontażu statków bez stosownej certyfikacji środowiskowej,
- operacji zlokalizowanych w miejscach światowego dziedzictwa UNESCO, na terenach podmokłych wyszczególnionych w Konwencji Ramsarskiej lub mających znaczący wpływ na te obszary lub na krytyczne siedliska przyrodnicze zarejestrowane przez Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody (IUCN).

Posiadamy polityki szczegółowe w zakresie finansowania obszarów obarczonych, w naszej ocenie, wysokim ryzykiem środowiskowym.

Wspieramy klientów w ich drodze do działalności zrównoważonej środowiskowo. Wspieramy ich w budowaniu świadomości w zakresie:

- wpływu ich działalności na środowisko oraz wpływu czynników ESG na ich sytuację finansową,
- podejmowania działań zmierzających do wyeliminowania lub ograniczenia negatywnego wpływu oraz wdrażania (o ile to możliwe) najlepszych praktyk sektorowych.

Od klientów kredytowych prowadzących działalność w sektorach istotnie wpływających na ryzyko środowiskowe lub istotnie narażonych na ryzyko środowiskowe - w standardowym procesie kredytowym (*Normal Track*), współmiernie do rozmiaru klienta, rodzaju transakcji i istotności ryzyka, wymagamy:

- przejrzystości, co do wpływu klienta na środowisko,
- w miarę możliwości posiadania polityki/ strategii/ planu dojścia do gospodarki zrównoważonej środowiskowo,
- informacji w zakresie celów/ działań środowiskowych – podjętych i planowanych, a także stopnia realizacji działań ograniczających ryzyko ESG.

W ramach zarządzania ryzykiem społecznym, posiadamy ugruntowane zasady polityki wykluczeń. Pełny zakaz finansowania dotyczy następujących obszarów:

- naruszania/ łamania praw człowieka, w tym w sytuacji pracy przymusowej, zatrudniania dzieci, nieodpowiednich warunków pracy, stosowania przemocy,
- zagrożenia dla zdrowia pracowników oraz lokalnych społeczności, w tym kontakt ze szkodliwymi materiałami chemicznymi, przenoszenia na ludzi chorób zwierzęcych, nieprzestrzegania prawa pracy,
- produkcja i handel bronią kontrowersyjną, w tym: minami przeciwpiechotnymi, amunicją kasetową, bombami fosforowymi, amunicją zawierającą zubożony uran, bronią atomową, chemiczną, biologiczną,
- uprawa, przetwórstwo, produkcja i sprzedaż tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz e-papierosów,
- działalność związana z azbestem, z hodowlą zwierząt futerkowych, z hazardem.

Posiadamy szczegółową politykę w zakresie finansowania obronności oraz działań związanych z przemysłem zbrojeniowym. Nie jesteśmy przeciwni nawiązywaniu relacji z tego typu klientami. Stoimy na stanowisku, że suwerenne państwa, w granicach prawa, rozporządzeń, konwencji krajowych i międzynarodowych, mają prawo utrzymania porządku publicznego, uczestniczenia we wspólnych misjach wojskowych lub misjach pokojowych oraz do obrony i dysponowania odpowiednio wyposażonymi siłami zbrojnymi. Uważamy jednak, że określone firmy, rodzaje broni i działania naruszają nasze wartości i etykę biznesową. Nie angażujemy się w działalność związaną

z kontrowersyjnymi rodzajami broni, ze względu na jej szczególnie destrukcyjny charakter i rezultaty użycia: masowe ofiary i zniszczenia na atakowanym obszarze, z których trudno wyłączyć ludność cywilną. Przez kluczowe komponenty broni kontrowersyjnej rozumiemy infrastrukturę, urządzenia części i materiały, usługi i programy oraz systemy (mechaniczne, elektroniczne i cyfrowe) specjalnie przeznaczone dla broni kontrowersyjnej.

W *Instrukcji ESG* wskazaliśmy wybrane standardy, wytyczne i inicjatywy, których stosowanie może stanowić istotne odniesienie w procesie oceny ryzyka społecznego, m.in. takie jak: *Powszechna Deklaracja Praw Człowieka*, *Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka*, *Konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczące standardów pracy*, *Inicjatywa UN Global Compact*, *Wytyczne dotyczące biznesu i praw człowieka*, *ILO Tripartite Declaration of Principles concerning Multinational Enterprises and Social Policy*, *Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych*.

Wszelkie zastrzeżenia zawarte w *Instrukcji ESG* odnoszą się także do dostawców Banku (proces KYS - *Know Your Supplier*).

Przykładamy również zwiększoną uwagę do analizy kredytowej klientów korporacyjnych, którzy działają w sektorach zidentyfikowanych przez nas jako sektory podwyższonego ryzyka środowiskowego i społecznego.

Definicje i metodyka

Ustalając zasady i ramy zarządzania ryzykiem ESG, kierujemy się wytycznymi EBA (ang. *European Banking Authority*) EBA/GL/2020/06 z maja 2020 roku w sprawie udzielania i monitorowania kredytów (ang. *Loan origination and monitoring*). Od 30 czerwca 2021 roku na banku ciąży obowiązek m.in. uwzględnienia w procesie kredytowym oceny narażenia działalności prowadzonej przez klientów na czynniki ESG. Kierując się tymi wytycznymi, uwzględniliśmy czynniki środowiskowe, społeczne i związane z zarządzaniem w swoim apetycie na ryzyko kredytowe oraz uwzględniliśmy je w procesach oceny zdolności kredytowej klientów korporacyjnych. Stworzyliśmy Heatmapy ryzyka środowiskowego, które stanowią punkt odniesienia przy ocenie indywidualnej klienta korporacyjnego w ścieżkach manualnych, a także pozwalają na podejście sektorowe i/lub portfelowe w ocenie ryzyka środowiskowego. Heatmapy dla portfeli detalicznych pozwoliły na ocenę ryzyka środowiskowego w ramach określonej grupy produktowej.

We wprowadzanych standardach w zakresie zarządzania ryzykiem ESG, uwzględniliśmy również zapisy *ECB Guide on climate-related and environmental risks – Supervisory expectations relating to risk management and disclosure*, z listopada 2020 oraz *EBA Report on management and supervision on ESG risk for credit institutions and investment firms*, EBA/REP 2021/18, z lipca 2021 roku.

W odniesieniu do ECB Guide, przeprowadziliśmy w 2021 roku analizę zgodności, zatwierdzoną przez Komitet Polityki Kredytowej. W roku 2022 kontynuowaliśmy prace nad wypełnieniem zaleceń z tego dokumentu.

Wskazaliśmy w Polityce zarządzania ryzykiem ESG zastosowane metody, definicje i normy międzynarodowe. Między innymi tam zdefiniowaliśmy ryzyko środowiskowe, społeczne i ładu korporacyjnego, posługując się zapisami

z *EBA Report on management and supervision on ESG risk for credit institutions and investment firms*, EBA/REP 2021/18, z lipca 2021 roku. Wskazaliśmy tam też podstawowe czynniki ryzyka ESG i kanały ich transmisji na tradycyjne rodzaje ryzyka.

Na bieżąco monitorujemy ryzyko regulacyjne, wynikające ze zmian w środowisku prawnym w odniesieniu do sektora finansowego – śledząc prace organów nadzoru oraz propozycje legislacyjne. Uczestniczymy w pracach Związku Banków Polskich w zakresie interpretacji regulacji dotyczących ESG.

Procesy służące do identyfikacji, pomiaru i monitorowania działań i ekspozycji wrażliwych na ryzyko ESG

Ponieważ traktujemy ryzyko ESG jako czynnik wzmacniający podstawowe rodzaje ryzyka (kredytowe, rynkowe, płynności i finansowania, operacyjne), to większość procesów służących identyfikacji, pomiarowi, monitoringowi tego ryzyka została wkomponowana w standardowe procesy zarządzania tymi podstawowymi rodzajami ryzyka.

Proces KYC wyklucza ryzyko nawiązania nowej relacji z klientem prowadzącym działalność szkodliwą środowiskowo i/lub społecznie, a także pozwala na identyfikację klientów prowadzących taką działalność wśród istniejących relacji, wskutek czego przestajemy oferować im nowe produkty i usługi. Zatem proces KYC istotnie ogranicza ryzyko środowiskowe w krótkim, średnim i długim horyzoncie, wpływając tym samym na poziom ryzyka kredytowego, płynności i finansowania oraz reputacji.

W ramach standardowych procesów zarządzania ryzykiem kredytowym klientów korporacyjnych uwzględniliśmy identyfikację, pomiar/ocenę i monitoring ryzyka ESG pojedynczego klienta (ocena w aplikacji kredytowej oraz możliwość apelacji ratingu), co wpływa na poziom finansowania w procesach manualnych. Uwzględniliśmy także ocenę sektorową ryzyka środowiskowego, która wpływa na poziom finansowania w procesach automatycznych i półautomatycznych oraz daje punkt odniesienia w ocenie indywidualnej klienta. Odpowiednie regulacje i zasady wewnętrzne zawarte są w dokumentach: *Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym*, *Wytyczne sektorowe*, *Heatmapy ryzyka środowiskowego klientów Business Banking oraz Wholesale Banking*, *Instrukcja ESG*, *Instrukcja kredytowa klientów korporacyjnych i Instrukcja kredytowa klientów strategicznych*.

Wspomniane *Heatmapy ryzyka środowiskowego* oparte są na eksperckiej ocenie czynników ryzyka środowiskowego poszczególnych sektorów. Stanowią zatem zarówno punkt odniesienia dla oceny ryzyka ESG pojedynczego klienta, ale też pozwalają na portfelowe uwzględnienie i ocenę tego ryzyka, np.:

- poprzez włączenie oceny sektora z Heatmapy do procesu wyznaczania klasyfikacji ogólnej sektora, co ma przełożenie na wysokość limitów kredytowych klienta korporacyjnego w procesach automatycznych i półautomatycznych,
- w raportowaniu wewnętrznym ekspozycji kredytowej banku wobec klientów korporacyjnych w sektorach o określonym poziomie ryzyka.

Heatmapy ryzyka środowiskowego sporządzone zostały w średnim horyzoncie czasowym - do 5 lat.

W odniesieniu do projektów inwestycyjnych podlegających Zasadom Równikowym (*Equator Principles*), stosujemy ten standard zasad społeczno-środowiskowych w ocenie transakcji. Projekty, które nie są zgodne z *Equator Principles* nie są finansowane przez Bank.

Dla portfela kredytów hipotecznych dla klientów detalicznych i portfela pożyczek gotówkowych dla klientów detalicznych także sporządziliśmy *Heatmapy ryzyka środowiskowego*. Dla portfela kredytów hipotecznych zidentyfikowane ryzyka związane są z czynnikami ryzyka fizycznego oraz niską efektywnością energetyczną finansowanej nieruchomości. Dla portfela pożyczek gotówkowych wpływ czynników ESG oceniliśmy jako niebezpośredni, wynikający głównie z potencjalnego zniszczenia nieruchomości będącej własnością klienta, utraty/ograniczenia dochodów w związku np. z utratą pracy w sektorze wysokiego ryzyka środowiskowego lub ograniczenia lub utraty zdolności kredytowej w związku ze wzrostem cen energii.

Dla nieruchomości zabezpieczających ekspozycje kredytowe detaliczne i korporacyjne ryzyko fizyczne wstępnie oceniliśmy jako niskie. Ponadto, nie przyjmujemy zabezpieczeń, narażonych na ryzyko środowiskowe (odpowiednie zapisy znajdują się w wewnętrznych instrukcjach zabezpieczeń dla poszczególnych segmentów). Dodatkowo, ryzyko powodziowe dla nieruchomości przyjmowanych jako zabezpieczenia badamy w procesie wyceny/weryfikacji wyceny, np. w praktyce ryzyko powodziowe wchodzi w skład badanych obszarów ryzyka.

W roku 2022 po raz pierwszy przeprowadziliśmy estymację ryzyka fizycznego klimatu w portfelu kredytowym banku zgodnie z *Rozporządzeniem Komisji UE (2022) ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat ryzyk z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego*.

Zdefiniowaliśmy metodę szacowania/ mierzenia emisyjności portfela nieruchomości (budynków/ mieszkań) będących zabezpieczeniami, w tym portfela finansowanych nieruchomości oraz zdefiniowaliśmy metodę szacowania/ mierzenia emisyjności CO₂ portfela finansowanych działalności.

W procesie KYC dla największych klientów banku (segment klientów strategicznych) ocena ryzyka ESG na poziomie klienta oraz ocena ryzyka na poziomie transakcji uwzględnia czynniki społeczne. Uwzględniane są czynniki ryzyka społecznego takie jak np.: prawa człowieka, prawa pracownicze, oddziaływanie działalności na społeczności i społeczeństwa. Nie finansujemy klientów z nieakceptowalnym poziomem ryzyka ESG, a dla klientów z wysokim poziomem ryzyka ESG przeprowadzamy pogłębioną ocenę. Posiadamy również polityki szczegółowe w zakresie finansowania obszarów obarczonych - w naszej ocenie - wysokim ryzykiem społecznym, zgodnie z *Instrukcją ESG* (np. dotyczące przemysłu zbrojeniowego, tytoniowego, chemicznego, przetwórstwa przemysłowego, dobrostanu zwierząt).

W procesie kredytowym klientów segmentu średnich i dużych firm w standardowej ścieżce procesu kredytowego oceniamy wrażliwość klienta na czynniki ryzyka społecznego i jego zdolność do ograniczania tego ryzyka. Ponadto,

zidentyfikowaliśmy i wskazaliśmy sektory/ obszary wrażliwe na ryzyko społeczne – od klientów działających w tych sektorach/ obszarach wymagamy dodatkowych informacji służących ocenie ryzyka społecznego. Nie finansujemy nowych klientów, dla których ryzyko społeczne zostało ocenione na poziomie nieakceptowalnym, a klientom z zaangażowaniem kredytowym z poziomem ryzyka wysokim możemy ustalić działania naprawcze. Raportowanie dotyczące rozkładu portfela średnich i dużych firm według poziomu ryzyka społecznego odbywa się z częstotliwością półroczną.

Nie przyjmujemy zabezpieczeń, z którymi związane jest ponoszenie ryzyka społecznego – odpowiednie zapisy znajdują się w wewnętrznych instrukcjach zabezpieczeń dla poszczególnych segmentów.

Czynniki ryzyka ładu korporacyjnego zdefiniowaliśmy w *Instrukcji ESG* i uwzględniamy je w ocenie ryzyka ESG największych klientów banku (klienci segmentu klientów strategicznych), dokonywanej w ramach procesu KYC, na poziomie pojedynczego klienta. Analizujemy m.in. kwestie sposobu raportowania przez klienta wpływu czynników E i S, posiadanie polityki w zakresie praw człowieka, informacje o negatywnych kampaniach organizacji pozarządowych/ medialnych lub o ewentualnych protestach interesariuszy.

W manualnym procesie kredytowym, standardy analizy kredytowej dla klientów strategicznych oraz średnich i dużych firm obejmują wymóg oceny wrażliwości klienta na czynniki ryzyka ładu korporacyjnego (na bazie najlepszej wiedzy) i ocenę jego zdolności do ograniczania tego ryzyka. Dla dużych firm ocena ryzyka ESG jest dokonywana na bazie informacji zawartych w publikowanych strategiach/ raportach ryzyka niefinansowego.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności, wykonaliśmy w 2021 roku stress test z horyzontem 5, 10 i 20 lat. Scenariusze testu określały zagrożenia, kierunki zmian klimatycznych, biznesowych, prawnych i społecznych, które wpływają na płynność banku. Wyniki klimatycznego stress testu płynności wskazują na to, że bank zachowa odpowiedni poziom płynności, pomimo negatywnych czynników związanych z ryzykiem fizycznym lub ryzykiem transformacji. W ramach tego stress testu uwzględniliśmy wpływ ryzyka fizycznego i ryzyka transformacji także na wycenę obligacji i wpływ na zmiany wolumenów kredytowych. Wnioski z tej analizy będą wykorzystywane w określaniu kierunków rozwoju banku. Stress test ten będzie powtarzany w razie potrzeby, a z założenia nie rzadziej niż co 3 lata.

Aktualny system zarządzania ryzykiem niefinansowym, w tym operacyjnym (obejmującym aspekty ryzyka prawnego, compliance z wyłączeniem ryzyka greenwashing) - z uwzględnieniem ryzyka utraty reputacji, adresuje ryzyko środowiskowe i społeczne. Przykładowo, wyodrębnione są w banku kategorie ryzyka operacyjnego, takie jak: zakłócenia ciągłości działania - continuity risk, ryzyko niewłaściwych praktyk kadrowych i bezpieczeństwa miejsca pracy czy ryzyko naruszenia bezpieczeństwa osób i zasobów. Proces identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka opisany jest w *Polityce zarządzania ryzykiem operacyjnym w ING Banku Śląskim S.A.* oraz w dokumencie *Polityka – zasady zarządzania ryzykiem utraty reputacji w ING Banku Śląskim S.A.*

Jesteśmy w trakcie wewnętrznego definiowania działań w ramach Compliance, służących ograniczeniu ryzyka greenwashing.

Prowadzimy wewnętrzny program szkoleniowy, jak również uczestniczymy w wydarzeniach zewnętrznych z zakresu ryzyka ESG. Szkolenia mają na celu budowanie świadomości ryzyka ESG i ograniczanie go poprzez skuteczne działanie pracowników w ramach procesów, w których uczestniczą.

Dane dotyczące ESG

Prowadzimy prace w celu pozyskania danych dotyczących ryzyka środowiskowego, w tym bardzo precyzyjnych danych lokalizacyjnych dla ryzyka gwałtownych zjawisk i postępujących zjawisk pogodowych, oraz precyzyjnych danych dotyczących efektywności energetycznej budynków. Mamy dostęp do danych, które pozwoliły na bardzo wstępne oszacowanie ekspozycji narażonej na ryzyko fizyczne klimatu, emisji CO₂ z portfela kredytowego oraz emisyjności nieruchomości będących zabezpieczeniem. Śledzimy zewnętrzne otoczenie regulacyjne w zakresie jego przełożenia na wprowadzenie powszechnie dostępnych baz danych, zawierających informacje np. o: świadectwach charakterystyki energetycznej budynków, emisjach CO₂ w zakresach I, II i III.

Kanały przenoszenia czynników ESG na podstawowe kategorie ryzyka

Spodziewamy się wpływu wyższych kosztów energii z nieodnawialnych źródeł na zdolność do spłaty zadłużenia i obsługi długu klientów korporacyjnych i detalicznych. W przypadku klientów korporacyjnych z sektorów wysokiego ryzyka transformacji, spodziewamy się dodatkowo wyższych poziomów ich zadłużenia z tytułu koniecznych inwestycji transformacyjnych, ewentualnie coraz niższych rentowności, jeśli nie zaadresowaliby oni ryzyka transformacji. Wykluczaliśmy z finansowania klientów korporacyjnych, którzy prowadzą działalność szkodliwą środowiskowo, a także wprowadziliśmy do procesów kredytowych kroki służące bardziej ostrożnościowemu podejściu wobec klientów z sektorów o wysokim ryzyku środowiskowym.

W oparciu o wstępne wyliczenia nie spodziewamy się wysokiego łącznego wpływu czynników ryzyka fizycznego na nieruchomości będące zabezpieczeniem banku. Staramy się wypracować podejście pozwalające na precyzyjne określenie wpływu czynników ryzyka fizycznego na rodzaj prowadzonej działalności, aby określić potencjalne przełożenie na PD klientów. Aktualnie przyjęliśmy w tym zakresie podejście bardzo ostrożnościowe, bazujące na *Heatmapach ryzyka środowiskowego*. Obszar ryzyka fizycznego będzie podlegał dalszym analizom.

Wyniki klimatycznego stress testu płynności przeprowadzonego w 2021 roku wskazują na to, że bank zachowa odpowiedni poziom płynności pomimo negatywnych czynników związanych z ryzykiem fizycznym lub ryzykiem transformacji.

Oceniliśmy, że w krótkim horyzoncie czasowym, ryzyko społeczne może materializować się głównie poprzez: poważne incydenty społeczne, płacone kary wynikające np. z nieprzestrzegania prawa pracy, sprawy sądowe,

preferencje inwestorów – co może przełożyć się na wyższe koszty pozyskania kapitału, wybory kontrahentów i konsumentów, odpływ wartościowej siły roboczej (koszty procesów rekrutacyjnych, szkoleń dla nowych pracowników, etc.).

Poważne incydenty w obszarze łamania praw człowieka lub wypadków przy pracy, zwłaszcza nagłośnione medialnie, mogą prowadzić do zmiany preferencji inwestorów (zwiększenie kosztów pozyskania kapitału) i zmiany wyborów kontrahentów i konsumentów, tym samym realizować się w ryzyku kredytowym i rynkowym (obniżenie zdolności kredytowej, obniżenie wartości aktywów).

Nieadekwatne standardy BHP, np. duża ilość poważnych wypadków przy pracy lub poważne przypadki dyskryminacji (zwłaszcza nagłośnione medialnie), mogą skutkować sprawami sądowymi (koszty) oraz płaceniem kar lub odszkodowań lub kosztów dostosowania - compliance (obniżenie rentowności przedsiębiorstwa, obniżenie wartości aktywów). Brak inwestycji w dobrostan pracowników może prowadzić do odpływu najbardziej wartościowej siły roboczej (koszty rekrutacji, koszty pozyskania i wyszkolenia nowych pracowników). Bojkot konsumencki wynikający z kontrowersji wokół prowadzenia działalności, wytwarzania produktów, usług, nieetycznego łańcucha dostaw, konfliktu interesów, może przełożyć się na obniżenie/ utratę zdolności kredytowej, wartości aktywów.

Uznajemy, że w średnim i długim horyzoncie czasowym istotność ryzyka społecznego może rosnąć, w szczególności ze względu na zmiany polityki i nastrojów rynkowych związanych z transformacją społeczną, wprowadzaniem do systemu prawnego mechanizmów umożliwiających egzekwowanie wymogów (np. zakresie równych wynagrodzeń) oraz wdrażanymi wymogami w zakresie raportowania ryzyka społecznego (ESRS), zapewniającymi porównywalność ujawnień. Ryzyko społeczne może realizować się w szczególności w przypadku klientów, którzy nie są przygotowani lub nie są chętni do adaptacji lub nie posiadają odpowiednich zasobów, a zatem mogą stać się celem skarg, mogą zostać dotknięci procesami sądowymi, presją rynkową czy ryzykiem utraty reputacji.

Spodziewamy się zmian w przepisach zewnętrznych, które będą regulować kwestię greenwashingu. Przykładamy dużą wagę do transparentności w swojej polityce informacyjnej oraz transparentności w zakresie oferowanych przez siebie produktów i usług. W naszej opinii, to podejście minimalizuje ryzyko posądzenia o greenwashing. Jesteśmy w trakcie wewnętrznego definiowania działań w ramach Compliance, służących ograniczeniu tego ryzyka.

Tabela zgodności z Ustawą o rachunkowości

Obowiązkowe ujawnienia wynikające z Ustawy o rachunkowości	
ING Bank Śląski S.A.	Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.
Opis modelu biznesowego	Opis modelu biznesowego
Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności	Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności
Polityki dotyczące zagadnień społecznych	Polityki dotyczące zagadnień społecznych
Polityki dotyczące zagadnień pracowniczych	Polityki dotyczące zagadnień pracowniczych
Polityki dotyczące zagadnień praw człowieka	Polityki dotyczące zagadnień praw człowieka
Polityki dotyczące zagadnień środowiskowych	Polityki dotyczące zagadnień środowiskowych
Polityki dotyczące przeciwdziałania korupcji	Polityki dotyczące przeciwdziałania korupcji
Istotne ryzyka dla zagadnień niefinansowych	Istotne ryzyka dla zagadnień niefinansowych

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU ING BANKU ŚLĄSKIEGO S.A.

2023-03-15	Brunon Bartkiewicz Prezes Zarządu Banku	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2023-03-15	Joanna Erdman Wiceprezes Zarządu Banku	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2023-03-15	Marcin Giżycki Wiceprezes Zarządu Banku	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2023-03-15	Bożena Graczyk Wiceprezes Zarządu Banku	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2023-03-15	Ewa Łuniewska Wiceprezes Zarządu Banku	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2023-03-15	Michał H. Mrożek Wiceprezes Zarządu Banku	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2023-03-15	Sławomir Soszyński Wiceprezes Zarządu Banku	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2023-03-15	Alicja Żyła Wiceprezes Zarządu Banku	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym